

TẠP CHÍ CỦA
BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

THẾ GIỚI MỖI

817

Chào
2009!

VINH QUANG VIỆT NAM

VĂN PHÒNG BAN NGHIÊN CỨU VÀ XÂY DỰNG KHU DI TÍCH LỊCH SỬ PHÚ VINH

- Tại tỉnh Quảng Ngãi: số 15 đường Võ Thành Châu,
thị trấn Chợ Chùa, tỉnh Quảng Ngãi - ĐT: 055.3960116
- Tại TP. Hồ Chí Minh: số 4A Hoàng Diệu, Phường 12, Quận 4,
TP.HCM - ĐT/FAX: 08.39400258, 39401248

Chân dung Đại soái **VÕ DUY DUONG**
(16.8.1827 - 17.8.1923)

Ngày an vị: 20.11.2002 (16.10 Nhâm Ngọ)

Ngày giỗ Tổ: ngày 5 tháng 7 âm lịch

Chúc mừng năm mới 2009

Chào mừng

Ngày Tuyên ngôn Liên hiệp quốc (1.1.1942 - 1.1.2009)

Chào 2009!

Tạm biệt 2008 - một năm đọng lại trong chúng ta những cảm xúc khó tả. Sau hai năm gia nhập Tổ chức Thương mại thế giới (WTO), Việt Nam được đánh giá là tâm điểm của "sự trỗi dậy châu Á" thông qua chính sách mở cửa và thu hút đầu tư nước ngoài. Việt Nam cũng là địa chỉ đáng học hỏi của bạn bè quốc tế về thành tựu xóa đói giảm nghèo, xây dựng xã hội học tập. Đặc biệt, sự lên ngôi vô địch của Việt Nam trên bản đồ bóng đá khu vực Đông Nam Á đã chứng minh cho khát vọng Việt Nam, sức sống Việt Nam và lòng kiêu hãnh Việt Nam.

Năm mới 2009 đang chào đón chúng ta bằng niềm tin và hy vọng mới. Hòa trong niềm vui chung của đất nước nhân dịp chào đón xuân mới, ngành giáo dục lại tiếp tục một năm bận rộn với hàng loạt chính sách mới được thực thi. Triết lý và sứ mạng của một nền giáo dục hiện đại đang định hình trong tư duy của hầu hết cán bộ quản lý và giáo viên các cấp. Dù cho toàn ngành còn nhiều việc phải làm, nhiều thách thức phải đối mặt, nhưng tâm trạng chung của mọi người là phấn khởi, tin tưởng và đồng thuận với những quyết sách do lãnh đạo ngành khởi xướng.

Chúng tôi - những người làm Thế Giới Mới phấn khởi và tự hào khi có được những bạn đọc thủy chung, bao dung và thân thiện. Dẫu biết rằng, Thế Giới Mới chưa thể đáp ứng trọn vẹn những mong muốn chính đáng của quý bạn về những vấn đề thời sự đặt ra trong đời sống dân sinh, của các thầy cô giáo và tuổi trẻ cả nước, song từ những góp ý chân tình của quý bạn, chúng tôi nhất định sẽ phải tự đổi mới mình. Lòng tin của bạn đọc là tất cả. Có lòng tin ấy, sự bổ tch, hấp dẫn của Thế Giới Mới về nội dung, hình thức... mới có ý nghĩa. Vì vậy, chúng tôi mong muốn được lắng nghe và cam kết sẽ cải tiến không ngừng để chuyển tải những tri thức mới, cảm xúc mới cho bạn và hơn thế nữa, trong lòng bạn.

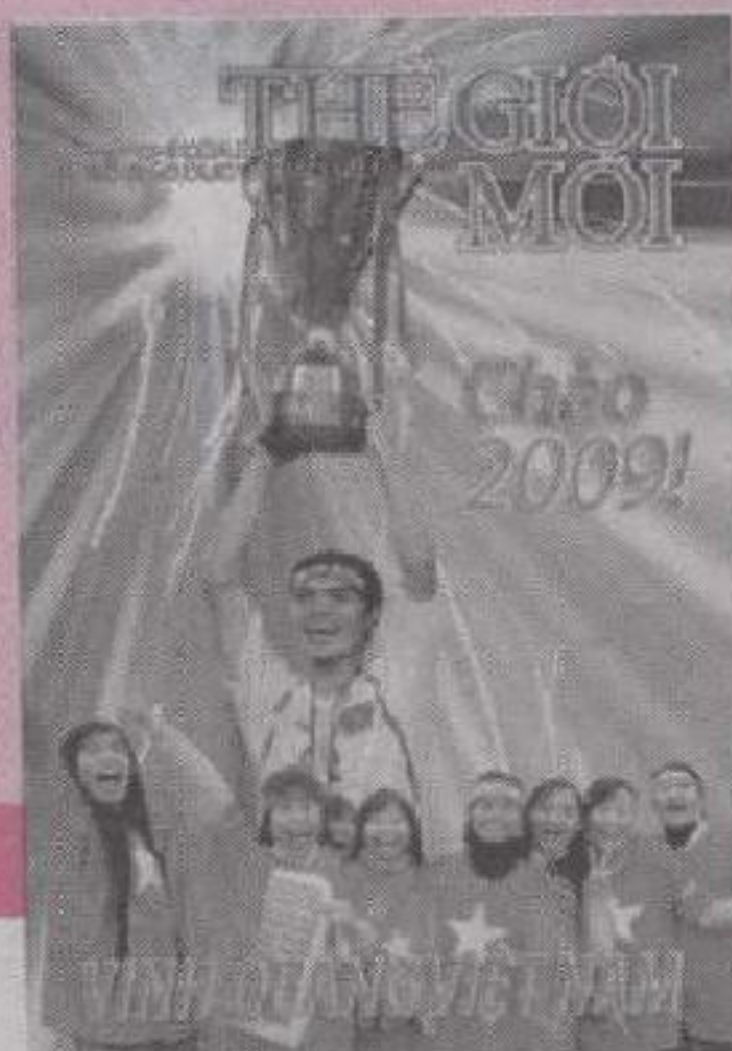
Chúc quý bạn đọc một năm mới dồi dào sức khỏe, hạnh phúc và thành đạt!

BAN BIÊN TẬP

THẾ GIỚI MỚI

TẠP CHÍ TRI THỨC TỔNG HỢP RA HÀNG TUẦN

SỐ 817 - Thứ hai 5.1.2009

- **Đội tuyển Việt Nam vô địch AFF Cup 2008:**
Vinh quang Việt Nam

KHƯƠNG DUY 4

- **Tài chính cho giáo dục đại học:**
3 công khai - 4 kiểm tra

NGUYỄN HOÀNG 8

- **10 sự kiện giáo dục năm 2008**

P.V 12

- **Từ một hội thảo khoa học:**
Báo động đỏ!

TRẦN TOÀN TÂM 15

- **Học sinh vùng cao có nghề là sống!**

TRẦN THU HƯƠNG 19

- **Phương thuốc yoga:**
Dùng sao cho đúng

ÁNH THOAN 23

- **Giãn da để cấy ghép**

TIẾN ĐẠT 27

- **Kiểm tra thính giác**
trẻ sơ sinh

HOÀNG THƯƠNG 29

- **Bệnh mất ngủ ở trẻ em**

VĂN HÒA 31

- **Nuôi cấy ngọc trai nhân tạo**

DI LINH 38

- **Ngành du lịch năm 2008:**

Sụt giảm khách tham quan

HUY TRUNG 42

- **Toàn cảnh văn hóa 2008**

P.V 46

- **Thời oanh liệt còn đâu!**

HỒ VĂN 49

- **Khi khách Tây làm từ thiện**

DUY QUÂN 52

- **Xuân sắc**

MAI VĂN CANH 54

- **Truyện ngắn: *Giang hồ vật***

LÊ MINH NHỰT 56

- Giếng làng ta KIÊN TRUNG 60
- Thơ TRẦN QUỐC TOÀN 62
- Nước mắt "mỹ nhân" rừng xanh PHÚC TRINH - HẢI ÂU 63
- Người hầu cận
"hoàng đế cuối cùng" TƯỜNG THÀNH 68
- Cùng gieo mầm nhân ái PHÙNG ĐAN PHƯƠNG 74
- Nhen lại tình yêu trong
hôn nhân TRỊNH TRUNG HÒA 77
- Thắc mắc thường gặp về đời sống
tình dục nam ĐÀO XUÂN DŨNG 80
- Trọng tâm nghiên cứu khoa học
thế kỷ 21 THANH PHƯƠNG 84
- 10 sự kiện quốc tế nổi bật năm 2008 KIM LAI 89
- Chuyện lạ thế giới LÊ ĐÀO 93
- Brazil - vương quốc nhiên liệu
sinh học HÀ VĂN 96
- Vạn lý trường chinh HỒNG ANH 99
- Bìa 1: Đội tuyển Việt Nam vô địch AFF Cup 2008
(tr.4). Ảnh: QUANG THẮNG

- Tổng biên tập:
NGUYỄN XUÂN ĐỨC
- Phó tổng biên tập:
VŨ TRỌNG THANH
- Bìa: KIM LAN
- Trình bày: HOÀNG CAO HIỂN

● Hội đồng Biên tập:
GS.TSKH hóa học CHÂU DIỆU ÁI,
GS.TSKH toán học NGUYỄN CANG,
GS.TSKH triết học NGUYỄN DUY QUÝ,
Nhà báo TRẦN ĐỨC TAM, Nhà báo HỮU
THỌ, GS.TSKH văn học LÊ NGỌC TRÀ,
GS.TSKH vật lý NGUYỄN CHUNG TÚ

● Trụ sở: 322 Điện Biên Phủ,
Q.10, TP. Hồ Chí Minh. ĐT:
(08) 38399050 - 38399055.
Fax: (08) 38399053. Email:
thegioimoi@hcm.vnn.vn

● Phòng Liên lạc phía Bắc:
25 Hàn Thuyên, Q. Hai Bà
Trung, Hà Nội. ĐT: (04)
22148838. Fax: (04)
39725701

● Giấy phép xuất bản số 241/GP
của Bộ Văn hóa - Thông tin cấp
ngày 8-5-2001. ISSN 0868-3433.

● Thiết kế, dàn trang tại Phòng Kỹ
thuật vi tính tạp chí Thế Giới Mới.

● Chế bản và in tại nhà in báo Nhân
Dân TP. Hồ Chí Minh.

**ĐỘI TUYỂN VIỆT NAM
VÔ ĐỊCH AFF CUP 2008:**

Thủ tướng Nguyễn
Tấn Dũng trao cúp
vàng cho đội
trưởng Phan Văn
Tài Em

Vinh quang Việt Nam

KHƯƠNG DUY

- ▶ Ngày 28-12-2008 là cột mốc đáng nhớ cho bóng đá Việt Nam, thầy trò huấn luyện viên Calisto lần đầu tiên đăng quang ngôi vô địch khu vực Đông Nam Á, đối thủ bại trận chính là “đại kình địch” Thái Lan. Lịch sử đã ghi tên đội tuyển Việt Nam (ĐTVN), nhưng đằng sau chiến thắng trọng đại vừa qua đã mở ra vận hội mới cho những người đang nắm quyền quản lý ở Liên đoàn Bóng đá Việt Nam (VFF) có cơ hội nâng tầm của cả một nền bóng đá.

Cú “lột xác” ngoạn mục

Sau chiến thắng tuyệt đối trước 2 “cự vương” Singapore và Thái Lan, những người hâm mộ Việt Nam dù khó tính nhất cũng đều phải thừa nhận sức mạnh và tính thuyết phục mà ĐTVN đã thể hiện ở kỳ AFF (ASEAN Football Federation Cup 2008). Thành tích mà thầy trò ông Calisto vừa có vẫn mang dấu ấn của một vài ngôi sao như: Vũ Phong, Công Vinh, Minh Phương, Quang Hải, Tấn Tài, Hồng Sơn, Tài Em... Nhưng trên hết, ĐTVN đã thể hiện được một sức mạnh của cả tập thể, một đội bóng biết kết hợp từng cá thể riêng lẻ thành khối gắn kết bền chắc, khiến cho những đội bóng vốn kiêu ngạo ở khu vực phải ngả mũ thán phục.

Với một đội bóng đã hội tụ cả 3 yếu tố *sức mạnh - ý chí - đoàn kết*, việc giành được ngôi vô địch cũng là cái kết hợp lý và là một phần thưởng xứng đáng cho những nỗ lực. Chức vô địch vừa có đã đưa thầy “Tô” và các tuyển thủ đi vào lịch sử, nhưng mặt khác, cũng là điều kiện “đủ” để cho ĐTVN vững tin tạo ra sự thay đổi toàn diện về bản lĩnh thi đấu. Bóng đá luôn chứa đựng nhiều điều khó đoán, nhưng ít nhất, sau khi đã bước lên ngôi “vua” khu vực, ĐTVN sẽ rất tự tin khi đá với Thái Lan, Singapore, Indonesia và Malaysia. Nếu duy trì được phong độ, lẫn các điều kiện đang có, cơ hội duy trì một chu kỳ thành công trong tương lai là điều có thể nghĩ đến.

ĐTVN đã đứng trên tất cả các đối thủ ở khu vực Đông Nam Á,

nhưng cuộc sống là phải luôn biết phấn đấu để bước tới những nấc thang cao hơn, chứ không thể ngồi nhăm nháp chút thành công vừa có. Ngay đầu tháng 1-2009, thầy trò ông Calisto sẽ dự vòng loại ASIAN Cup 2011, đây chính là cơ hội lớn để cho ĐTVN thể hiện một tham vọng và tầm cao mới.

Mở ra cơ hội “vàng” cho VFF

ĐTVN thành công không chỉ giới hạn ở riêng đội bóng của thầy “Tô”. Nếu biết tận dụng tốt, đội tuyển sẽ tạo ra được sức bật mạnh mẽ cho cả nền bóng đá. Hãy nhìn đội bại trận Thái Lan, những năm qua, việc đội bóng xứ chùa Vàng có mặt tại các giải đấu lớn ở châu Á đã như “com bữa”. Người Thái có được

Cầu thủ Lê Công Vinh vui mừng trước bàn thắng quyết định

điều này là nhờ sau một thời gian dài nắm quyền bá chủ ở khu vực Đông Nam Á.

Ngay sau những giờ phút ĐTVN đăng quang ở Mỹ Đình, báo chí khắp thế giới đã đồng loạt loan báo rộng rãi sự kiện bóng đá Việt Nam lần đầu đứng trên mái nhà Đông Nam Á. Trong thời gian sắp tới, chắc chắn AFF, AFC (The Southeast Asian Football Championship) và cả FIFA (Liên đoàn Bóng đá thế giới) sẽ phải có cái nhìn tôn trọng hơn đối với bóng đá Việt Nam ở các sự kiện. Việt Nam sẽ được nhiều liên đoàn bóng đá hàng đầu thế giới để ý nhiều hơn, đi kèm đó bao giờ cũng có những thời cơ lớn để cùng nhau hợp tác, thúc đẩy cuộc “cách mạng” bóng đá nhanh chóng đi tới thành công.

Nhưng tất cả những gì nói trên

vẫn mới chỉ gói gọn trong 2 chữ “cơ hội” mà thôi. Để chuyển đổi cơ hội thành hiện thực, lúc này, điều quan trọng nhất là VFF cần có những kế hoạch cụ thể để phát huy nền “móng” đã có là chức vô địch AFF Cup 2008. Thông tin bên lề cho biết, AFF đã ngỏ ý sẽ ủng hộ cho Việt Nam đăng cai AFF Cup 2010. Nhưng cơ hội không bao giờ tự đặt trước mặt cho bất kỳ ai, phải biết chuẩn bị và sẵn sàng lao lên đón nhận

Cách lân thương hiệu trên trường quốc tế

Chiến thắng của đội tuyển quốc gia ở AFF Suzuki Cup 2008 đã góp phần đánh bóng tên tuổi của Việt Nam trên trường quốc tế. Không đơn giản chỉ là thể thao, sự kiện này còn thúc đẩy sự phát triển về chính trị, văn hóa và về cả những

“Phù thủy” Calisto trong vòng tay chiến thắng của học trò

♦ Cách đây 49 năm, đội tuyển Việt Nam từng hạ Thái Lan 3-1 để trở thành vô địch Đông Nam Á và đó cũng là lần duy nhất Việt Nam dẫn đầu Đông Nam Á về bóng đá trong thế kỷ 20. Bóng đá du nhập vào Việt Nam hơn 100 năm nay, nhanh chóng trở thành môn thể thao được yêu thích số một. Trong thập niên 1960, Việt Nam có đến ba cầu thủ được công nhận số 1 châu Á ở vị trí của mình. Đó là thủ môn Phạm Văn Rạng, trung phong Đỗ Thời Vinh và trung vệ Phạm Huỳnh Tam Lang.

Kể từ năm 1995 đến nay, trong vòng 13 năm, bóng đá Việt Nam đã trở lại trong tốp ba của khu vực Đông Nam Á. Trong 13 năm ấy, chúng ta đã có 5 lần dự trận chung kết (SEA Games 1995, 1999, 2003, 2005 và AFF Cup 1998). Trong 5 lần ấy có 4 lần tại đấu trường SEA Games chúng ta thua người Thái và một lần tiếc "đứt ruột" ở AFF Cup khi ngã ngựa trước Singapore trên sân Hàng Đẫy, Hà Nội.

♦ Tại Đông Nam Á nhiều năm qua, bóng đá Thái Lan được xem là mạnh nhất, với chức vô địch năm 1996, 2000 và 2002 - mặc dù đội này không thành công ở ba giải 1998, 2004 và 2007. Với 3 lần vô địch giải bóng đá Đông Nam Á (1998, 2004 và 2007), Singapore đã trở thành sức mạnh mới của bóng đá khu vực.

D.H (Tổng hợp)

lĩnh vực khác nữa. Chiến thắng, nghĩa là thương hiệu Việt Nam đã được bạn bè quốc tế biết đến. Không nhiều thì ít, bóng đá cũng đã góp phần tạo nên sự sinh động cho bức tranh kinh tế xã hội thăng tiến mạnh mẽ. Nói có vẻ hơi quá, nhưng đây là thực tế. Ví như Brazil, cường

quốc bóng đá thế giới, nhờ sự tiến triển mạnh mẽ của bóng đá để cả thế giới biết đến mình. Thương hiệu Brazil, là nhờ bóng đá, nhưng kéo theo sau đó là cả nền kinh tế phát triển. Dựa sức một lĩnh vực để thúc đẩy những lĩnh vực khác vươn lên, đây là bài học lớn... ■

TÀI CHÍNH CHO GIÁO DỤC ĐẠI HỌC:

3 công khai - 4 kiểm tra

NGUYỄN HOÀNG

► Năm 2009, Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD&ĐT) xác định là năm đổi mới công tác quản lý tài chính thông qua cơ chế 3 công khai, 4 kiểm tra. Ngân sách nhà nước cho GD&ĐT nói chung, giáo dục đại học (GDDH) nói riêng năm 2009 tiếp tục tăng so với năm 2008. Đầu tư cho GD&ĐT vẫn là ưu tiên đặc biệt với mức chi chiếm 20% tổng chi ngân sách quốc gia.

Những vương mắc

Phó giáo sư, tiến sĩ (PGS.TS) Từ Quang Hiến - Giám đốc ĐH Thái Nguyên nêu một bức xúc mà hầu hết các trường ĐH đồng tình là chính sách học phí tại các trường công lập hiện nay quá thấp. Ông dẫn chứng, tại ĐH Thái Nguyên, học phí chỉ thu được khoảng 66%, số còn lại là phần miễn giảm cho sinh viên (SV) diện chính sách và cử tuyển. Theo PGS.TS Từ Quang

Phó Thủ tướng, Bộ trưởng Bộ GD&ĐT Nguyễn Thiện Nhân đánh giá cao kết quả chuyển giao công nghệ tại Trường ĐH Công nghiệp TP. Hồ Chí Minh

Hiện, mức thu học phí lạc hậu như hiện nay thì không thể nào nâng cao chất lượng đào tạo. Được biết, Bộ GD&ĐT cũng đã trình Chính phủ

phương án tăng học phí, nhưng do sự nhạy cảm của vấn đề này trong bối cảnh kinh tế suy giảm nên Chính phủ hiện vẫn chưa thông qua. “Chúng tôi đã nín thở qua đó được một năm rồi, năm 2009 khó lòng mà nín thở thêm được nữa” - PGS Từ Quang Hiến than thở.

Đồng quan điểm với PGS Từ Quang Hiến, PGS.TS Mai Hồng Quỳnh, Hiệu trưởng Trường ĐH Luật TP. Hồ Chí Minh cho biết: ĐH Luật tuy “đóng đô” ở trung tâm một thành phố lớn nhưng SV diện chính sách, cử tuyển phải miễn giảm học phí chiếm một tỉ lệ lên tới 30%. Ngoài những quy định của Chính phủ, quy định của Bộ GD&ĐT và Bộ Tài chính, còn có các văn bản quy định của Ủy ban Dân tộc miễn nới liên quan đến đối tượng được miễn giảm học phí. Chính sự chồng chéo trong việc ban hành các văn bản liên quan đến đối tượng được miễn giảm học phí làm cho các trường công vô cùng khó khăn và lúng túng. “Ngay cả con của giám đốc một tập đoàn lớn ở Tây Nguyên cũng thuộc diện miễn giảm học phí thì thật là điều chúng tôi không hiểu nổi” - PGS.TS Mai Hồng Quỳnh bức xúc.

GS Hoàng Minh Châu, Hiệu trưởng Trường ĐH Ngoại thương mang đến hội nghị một bức xúc rất mới là “cơ chế nào” cho các trường

“Con của giám đốc một tập đoàn hàng đầu ở Tây Nguyên mà cũng thuộc diện được miễn giảm học phí thì quả thật chúng tôi không hiểu nổi”.

tự chủ tài chính. Vừa qua, trong hệ thống GDDH có 4 trường được Bộ giao thí điểm tự chủ tài chính (tự cân đối nguồn chi thường xuyên)

gồm: ĐH Ngoại thương, ĐH Kinh tế Quốc dân, ĐH Hà Nội và ĐH Kinh tế TP. Hồ Chí Minh. Tuy nhiên, cho đến thời điểm này, theo GS Hoàng Minh Châu, các trường vẫn chưa có một ưu tiên gì so với các trường ĐH khác trong việc thực hiện chủ trương này. GS Châu cho rằng, nếu Bộ không sớm ban hành “cơ chế đặc thù” theo hướng giao quyền chủ động hơn nữa cho các trường thì với xu hướng các trường quốc tế ồ ạt thành lập tại Việt Nam như hiện nay, các trường ĐH công của Việt Nam sẽ “thua ngay trên

“3 công khai, 4 kiểm tra là nhiệm vụ trọng tâm của công tác đổi mới cơ chế tài chính giáo dục - đào tạo trong năm 2009. Thực hiện 3 công khai trong các cơ sở giáo dục công lập và ngoài công lập để người học và xã hội giám sát, đánh giá: 1. công khai chất lượng đào tạo; 2. công khai các điều kiện về cơ sở vật chất, đội ngũ giáo viên; 3. công khai thu chi tài chính. Thực hiện 4 kiểm tra: 1. kiểm tra việc phân bổ và sử dụng ngân sách giáo dục - đào tạo; 2. kiểm tra việc thu và sử dụng học phí; 3. kiểm tra việc sử dụng các khoản đóng góp tự nguyện; 4. kiểm tra việc thực hiện chương trình kiên cố hóa trường lớp học, nhà công vụ cho giáo viên.

Nghiên cứu khoa học và chuyển giao công nghệ là vấn đề quan trọng để các trường tăng cường nguồn thu

sân nhà” và vẫn cứ loay hoay tìm lỗi ra vì vướng quá nhiều thủ tục.

Giải pháp gỡ khó

Việc tổ chức sớm hội nghị Kế

● Bộ GD&ĐT cam kết sẽ phối hợp chặt chẽ với các bộ ngành liên quan để giải quyết triệt để các vướng mắc về cơ chế quản lý, phân bổ kiểm tra và giám sát nguồn thu, chi ngân sách cho các cơ sở đào tạo”.

(GS.TSKH BÀNH TIẾN LONG - Thứ trưởng thường trực Bộ GD&ĐT)

● “Cơ chế tự chủ, tự chịu trách nhiệm về tài chính hiện hành chưa tạo diện kiện đầy đủ cho các trường tăng thu từ hoạt động sản xuất dịch vụ và chuyển giao công nghệ (khoản thu này năm 2008 mới chỉ chiếm 8,95% tổng nguồn thu các trường và 3,67% tổng nguồn kinh phí chi hoạt động thường xuyên của các trường”.

(TS NGUYỄN VĂN NGŨ - Vụ trưởng Vụ Kế hoạch Tài chính - Bộ GD&ĐT)

hoạch và ngân sách năm 2009 cho thấy sự chủ động và nỗ lực cao của lãnh đạo Bộ GD&ĐT về một vấn đề hết sức quan trọng: kế hoạch và ngân sách. Bên cạnh đó, sự có mặt của đại diện các bộ: Kế hoạch đầu tư, Tài chính... là cơ hội để các các bên liên quan sớm “tìm tiếng nói chung” nhằm tháo gỡ những vướng mắc về thủ tục, quy trình thẩm định, phê duyệt và phân bổ ngân sách.

TS Phan Thanh Tâm - Phó Vụ trưởng Vụ Kế hoạch Giáo dục - Bộ Kế hoạch và Đầu tư cho biết, ngân sách nhà nước cho GD&ĐT năm 2009 tiếp tục tăng, đạt 20% tổng chi ngân sách nhà nước. Năm 2009, mặc dù vốn đầu tư ngoài nước giảm khoảng 400 tỉ đồng nhưng vốn đầu tư trong nước cho giáo dục tăng khoảng 12%. Ngoài ra, Chính phủ đã đồng ý cho phép lùi thời hạn giải ngân vốn đầu tư xây dựng cơ bản năm 2008 đến tháng 6-2009. Các dự án đầu tư vùng khó khăn (từ nguồn trái phiếu chính phủ) được phép chỉ

DỰ TOÁN CHI NGÂN SÁCH NHÀ NƯỚC NĂM 2009
(Khỏi các trường đại học, cao đẳng và đơn vị trực thuộc Bộ)

TT	NỘI DUNG CHI	TỔNG KINH PHÍ
01	Chi sự nghiệp GD&ĐT	2.517.400 triệu đồng (tăng 11% so với 2008)
02	Chi đầu tư xây dựng cơ bản	768.000 triệu đồng (vốn trong nước 648.000; vốn ngoài nước 120.000 triệu đồng).
03	Chi chương trình mục tiêu quốc gia GD&ĐT	274.000 triệu đồng
04	Chi sự nghiệp khoa học công nghệ	226.060 triệu đồng
05	Các chương trình, dự án khác	25.450 triệu đồng
06	Chi sự nghiệp kinh tế	4.150 triệu đồng
07	Chi quản lý hành chính	39.150 triệu đồng
08	Đề án 322	526.490 triệu đồng
Tổng dự toán chi (1+8)		4.380.700 triệu đồng

(Nguồn: Vụ Kế hoạch Tài chính - Bộ GD&ĐT)

định thầu để đẩy nhanh tiến độ.

TS Nguyễn Trường Giang - Trưởng phòng Hành chính sự nghiệp - Bộ Tài chính dẫn chứng, ngân sách nhà nước dành cho GD&ĐT các năm 2007-2009 lần lượt tăng như sau: năm 2007 - 66.100 tỉ đồng, năm 2008 - 74.000 tỉ đồng và năm 2009 - 91.986 tỉ đồng. Như vậy, năm 2009 tăng hơn 16.000 tỉ đồng so với năm 2008 (tăng 24%). Tổng ngân sách cho GD&ĐT đạt ngưỡng 20% tổng chi ngân sách quốc gia, vượt trước 3 năm so với mục tiêu đề ra của Quốc hội (đạt 20% vào năm 2010). Tuy nhiên, TS Nguyễn Trường Giang chia sẻ: mặc dù tổng chi ngân sách cho giáo dục tăng hàng năm nhưng nếu chia "chiếc bánh ngân sách" cho toàn hệ thống thì rất thấp. Do vậy, theo TS Nguyễn Trường Giang, các trường cần quản lý và sử dụng tốt nguồn thu, phát huy nội lực, tăng nguồn thu thông qua mở rộng các loại hình

đào tạo, liên doanh liên kết, cung cấp dịch vụ giáo dục và tăng cường chuyển giao khoa học công nghệ.

Về lệ phí tuyển sinh, điều mà các trường ĐH thường "đau đầu" trong mỗi kỳ tuyển sinh (lỗ hàng trăm triệu đồng/kỳ tuyển sinh), TS Giang cho biết, Chính phủ đã thông qua phương án tăng lệ phí tuyển sinh trong năm 2009 theo đề xuất của Bộ GD&ĐT và trước mắt sẽ bù lỗ cho công tác tuyển sinh của các trường năm 2008 là 10.000đ/thí sinh. Tổng số kinh phí bù lỗ cho công tác tuyển sinh năm 2008 gần 9 tỉ đồng, các trường sẽ nhận được trong tháng 1-2009.

Cuối cùng, những vướng mắc liên quan đến cơ chế, thủ tục, văn bản quản lý nhà nước về tài chính cũng đã được lãnh đạo Bộ GD&ĐT, Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Bộ Tài chính ghi nhận và cam kết giải quyết triệt để trong năm 2009. ■

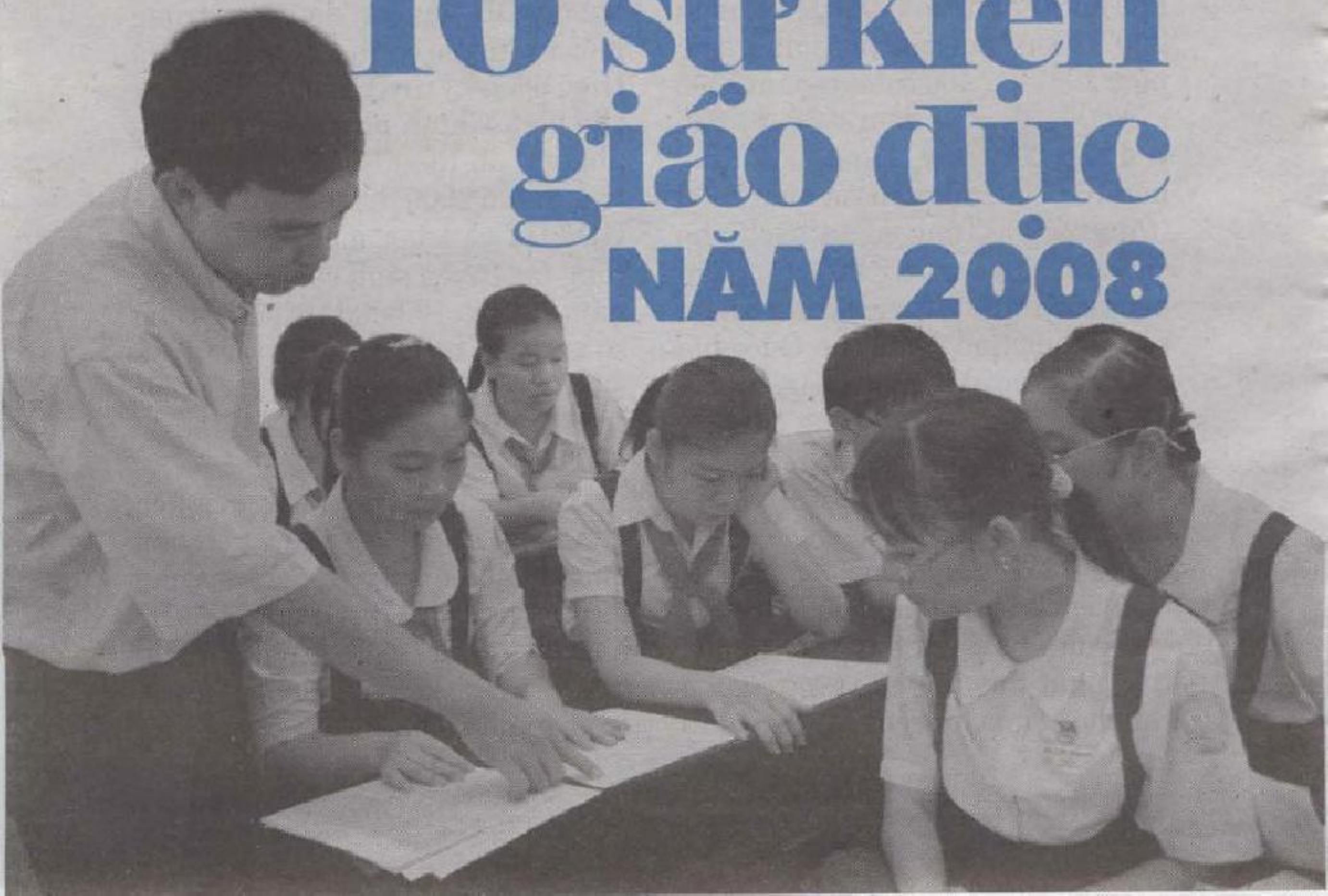
Đời sống giáo dục

1. Năm 2008, ngành giáo dục và đào tạo (GD&ĐT) mở rộng phạm vi triển khai cuộc vận động “Hai không” với 4 trọng tâm: nói không với tiêu cực trong thi cử, bệnh thành tích trong GD, vi phạm đạo đức nhà giáo và tình trạng cho học sinh (HS) không đạt chuẩn lên lớp (ngồi nhầm lớp). Bộ GD&ĐT đã ban hành Quy định về đạo đức nhà giáo, gồm 4 nội dung về phẩm chất chính trị; đạo đức nghề nghiệp; các quy định về lối sống, tác phong cũng như các quy định về giữ gìn, bảo vệ truyền thống đạo đức nhà giáo.

2. Từ năm 2008, triển khai đề án đào tạo 20.000 tiến sĩ

(TS), trong đó có khoảng 10.000 TS sẽ được đào tạo trong nước. Thời gian qua, chất lượng đào tạo TS ở Việt Nam còn rất hạn chế. Trong đó, có hơn 70% TS làm quản lý, chỉ có xấp xỉ 30% TS làm nghiên cứu, giảng dạy. Bộ GD&ĐT sẽ ban hành quy chế đào tạo TS với nhiều điểm đổi mới: bỏ thi tuyển nghiên cứu sinh (NCS), các cơ sở đào tạo được quyền phê duyệt danh sách NCS, được toàn quyền trong mọi hoạt động đào tạo NCS và cấp bằng TS; bãi bỏ hình thức NCS không tập trung, nhằm ngăn chặn tình trạng đào tạo TS “tại chức”... Đầu tư tối thiểu cho một NCS dự kiến nâng lên 110 triệu đồng.

10 sự kiện giáo dục NĂM 2008

3. Bộ GD&ĐT và Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh phối hợp tổ chức Chương trình tôn vinh thủ khoa Việt Nam 2008 với thông điệp: “Tự hào nòi giống Tiên Rồng”. Thủ khoa Việt Nam 2008 là những tấm gương sáng về sự nỗ lực, đạt thành tích xuất sắc trong học tập, rèn luyện đạo đức. Tại buổi lễ, 37 thủ khoa đại diện cho 104 thủ khoa các trường đại học trong cả nước được tôn vinh và nhận bằng khen của Trung ương Đoàn, ngoài ra mỗi thủ khoa được nhận một suất học bổng trị giá 1 triệu đồng.

4. Từ tháng 5-2008, Nhà xuất bản GD mở cuộc vận động quyên góp sách giáo khoa (SGK) cũ nhằm giúp HS nghèo vùng sâu, vùng xa có điều kiện học tập. Đồng thời, triển khai các biện pháp hỗ trợ các đối tượng chính sách, con em gia đình nghèo mua SGK, cấp SGK miễn phí cho 1,6 triệu HS thuộc đối tượng chính sách ở các vùng có điều kiện kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn. Ngoài ra, Nhà xuất bản GD đã mua SGK cũ, bán lại cho HS với giá rẻ, hoặc phát cho các tủ SGK dùng chung, tặng cho các thư viện trường học trên cả nước, giúp những HS không có điều kiện mua sách mới có thể mượn SGK cũ hoặc mua lại SGK cũ, đảm bảo tất cả HS đến trường đều có SGK.

5. Từ năm học 2008-2009, Bộ GD&ĐT phát động xây dựng mô hình *Trường học thân thiện* trên toàn quốc. Mô hình *Trường*

học thân thiện gồm các tiêu chí: ở tất cả các trường tiểu học và trung học cơ sở (THCS) trên toàn quốc, đảm bảo mọi HS đều được đi học; không có biểu hiện kỳ thị giới tính; HS được đảm bảo môi trường GD an toàn, tạo sự hứng thú trong học tập; thắt chặt mối quan hệ giữa nhà trường, gia đình và cộng đồng để đạt kết quả GD cao, không gây áp lực cho HS; cùng giữ gìn, bảo vệ các di tích lịch sử, văn hóa, các công trình công cộng, chăm sóc và bảo vệ môi trường, tạo sự gắn bó của HS với các giá trị văn hóa, lịch sử của dân tộc và địa phương.

6. Từ năm học 2008-2009, bắt đầu triển khai những giải pháp nhằm giảm tải chương trình - SGK. Theo đó, thực hiện giãn biên chế năm học, điều chỉnh các môn học bắt buộc và tự chọn, bồi dưỡng nâng cao năng lực giáo viên (GV) và đổi mới phương pháp giảng dạy. Kế hoạch thời gian năm học được bố trí 37 tuần thực học (tăng 2 tuần so với kế hoạch hiện hành), nhằm giãn thời lượng học tập cho HS. bậc tiểu học dạy 25 tiết/tuần. bậc THCS 28 tiết học/tuần. bậc trung học phổ thông 29 tiết/tuần. HS sẽ có các kỳ nghỉ khác nhau trong năm học, nhằm giảm thời lượng học tập trong một tuần. Điều chỉnh thời lượng dành cho hoạt động GD ngoài giờ lên lớp, hoạt động GD hướng nghiệp sau khi tích hợp các môn học và hoạt động GD có nội dung liên quan.

7. Bộ GD&ĐT chọn năm học 2008-2009 là “Năm học ứng dụng công nghệ thông tin để

nâng cao chất lượng giảng dạy và đổi mới cơ chế quản lý tài chính trong ngành". Cùng với việc "phủ sóng" Internet, mỗi GV và HS sẽ được tạo một địa chỉ email miễn phí mang tên miền trường mình, nhằm tạo thuận lợi cho công tác quản lý và thông tin liên lạc giữa nhà trường và HS. Bộ GD&ĐT sẽ tổ chức cuộc thi GV làm giáo án điện tử, GV dạy giỏi công nghệ thông tin và tuyển chọn phần mềm dạy học để phổ biến rộng rãi tới các trường trên cả nước.

8. Ngày 14-11-2008, Bộ GD&ĐT chính thức phát động cuộc thi "Sáng tạo giáo dục" dành cho mọi tổ chức, cá nhân trên cả nước. Nội dung sản phẩm dự thi phải đáp ứng một hoặc bao gồm các yêu cầu: xây dựng trường lớp xanh, sạch, đẹp, an toàn; dạy và học có hiệu quả, phù hợp với đặc điểm lứa tuổi của HS ở mỗi địa phương, giúp các em tự tin trong học tập; rèn luyện kỹ năng sống; tổ chức các hoạt động tập thể, vui tươi, lành mạnh; HS tham gia tìm hiểu, chăm sóc và phát huy giá trị các di tích lịch sử, văn hóa, cách mạng ở địa phương.

9. Nhằm nâng cao năng lực và hiệu quả quản lý của Bộ GD&ĐT, năm 2008, Bộ đã tiến hành 3 đổi mới quan trọng: 1. Thành lập các tổ chức mới để việc quản lý được chuyên sâu hơn và có tính chuyên nghiệp cao (Vụ GD dân tộc; Cục Nhà giáo và Cán bộ quản lý GD; Cục Cơ sở vật chất, thiết bị trường học và đồ chơi trẻ em; Cục

Đào tạo với nước ngoài; Cục Công nghệ thông tin); 2. Bắt đầu triển khai cơ chế một cửa, trước tiên với quy trình quản lý liên quan tới các trường, nhà đầu tư GD, người dân. Hiện nay, tất cả các sở GD&ĐT đã triển khai cơ chế một cửa; 3. Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động của Bộ. Thực hiện kết nối Internet miễn phí cho tất cả các trường học trong cả nước (hơn 35.000 trường từ mầm non đến ĐH), các sở GD&ĐT. Tất cả các văn bản, quyết định đều chuyển đến cơ sở qua hệ thống thư điện tử, hầu hết các cuộc họp cấp quốc gia đều thực hiện qua họp từ xa - qua video, chất lượng và hiệu quả cuộc họp được nâng cao, tiết kiệm được chi phí ngân sách GD và cá nhân (từ 500-800 triệu đồng một cuộc họp).

10. Năm 2008, Bộ GD&ĐT đã tổ chức Hội nghị các trường sư phạm toàn quốc (sau 23 năm không tổ chức). Theo đó, các trường sư phạm là địa chỉ đào tạo người thầy, cỗ máy cái của GD và khoa học GD, đóng vai trò quyết định đối với chất lượng đội ngũ người thầy và cán bộ quản lý GD. Mục tiêu quan trọng nhất của các trường sư phạm là đào tạo giáo viên chất lượng cao. Cả nước hiện nay có 8 trường ĐH sư phạm, 60 trường cao đẳng sư phạm, 1 khoa sư phạm và 11 trường khác có tham gia đào tạo sư phạm. Đây là lực lượng "máy cái" hùng hậu, mỗi năm đào tạo hàng ngàn GV cho đất nước.

NHÓM PHÒNG VIÊN GIÁO DỤC

thực hiện

Ảnh: Đào Ngọc Đồng

TỪ MỘT HỘI THẢO KHOA HỌC:

Báo động đỏ!

- Sáng 23-12-2008, tại Viện Nghiên cứu phát triển TP. Hồ Chí Minh đã diễn ra hội thảo "Sức khỏe tinh thần trẻ em ở TP. Hồ Chí Minh hiện nay, thực trạng và giải pháp". Phóng viên Thế Giới Mới có mặt và ghi nhận.

Thực trạng

Hãy nghe tâm sự của một nữ học sinh với chuyên viên tâm lý: "...cháu tưởng như cháu phát điên lên mất. Nhà cháu rộng thênh thang. Quanh năm, đi học về cháu chỉ có một mình với cô giúp việc. Bố mẹ cháu bận làm ăn. Tối cháu đi ngủ thì bố mẹ chưa về. Sáng cháu đi học thì họ chưa dậy. Có khi còn đi vắng cả tuần nữa. Có

TRẦN TOÀN TÂM

lần cháu đã uống cả một vỉ "sen vông" ngủ cho quên nỗi cô đơn...". Đó chỉ là một trong số rất ít những trường hợp cho thấy vấn đề sức khỏe tâm thần của trẻ em Việt Nam đang ở mức báo động đỏ.

Nhiều số liệu đã cho thấy rõ thực trạng này. Nghiên cứu của Trường Đại học Melbourne, Úc, kết hợp với Bệnh viện Tâm thần Mai Hương gần đây cho biết riêng tại Hà Nội có khoảng 15,94% em có rối nhiễu về tâm lý trong tổng số học sinh (HS) các cấp. Trong số các ca tự vẫn có đến 10% là ở lứa tuổi từ 10-16. Ngoài ra, khảo sát ở 1.202 HS tiểu học và trung học cơ sở độ tuổi từ 10-16 thì có tới 19,46% HS có vấn

đề về sức khỏe tâm thần. Riêng tại TP. Hồ Chí Minh, thực trạng cũng đang diễn ra tương tự. Từ tháng năm 1-2007 đến tháng 10-2008, tại Bệnh viện Nhi đồng 1 phải xử lý 41 ca trẻ vị thành niên tự tử, trong đó nguyên nhân do trẻ giận cha mẹ anh chị chiếm 33,33%, sợ bị cha mẹ đánh chiếm 22,22%, giận bạn bè thầy cô chiếm 33,33%, buồn vì cha mẹ ly dị chiếm 16,67%, buồn vì không có bạn hay thất tình chiếm 11,11%. Tại Phòng khám tâm thần trẻ em Bệnh viện Sức khỏe Tâm thần TP. Hồ Chí Minh, mỗi tuần có từ 400-450 ca trẻ em trong độ tuổi đi học đến khám bệnh do có những biểu hiện của hiện tượng rối loạn tâm lý. Ngoài ra, dư luận cũng đang bức xúc về số vụ việc bạo hành đe dọa đến sức khỏe tâm thần trẻ em đang ngày càng gia tăng.

Nguyên nhân

Theo bà Nguyễn Thị Thương, Giám đốc Trung tâm tư vấn FDC thuộc Trung ương Hội kế hoạch hóa gia đình Việt Nam, có thực trạng trên là do: hiện nay, nền kinh tế Việt Nam đang là nền kinh tế thị trường với sự bùng nổ giao lưu thương mại cũng như văn hóa với rất nhiều quốc gia, điều này có nghĩa là những quan điểm về văn hóa đạo đức, hôn nhân gia đình, lối sống của các nền văn hóa khác đang du nhập và tác động

rất lớn đến toàn xã hội, từng cá nhân và gia đình. Trẻ em là đối tượng dễ nhạy cảm với những thay đổi, những cái mới (tốt xấu lẫn lộn) nên rất dễ bị tổn thương.

Một trong những nguyên nhân trực tiếp là sức ép của cơm áo gạo tiền đã khiến các gia đình phải chạy theo đồng tiền để hưởng thụ lối sống hiện đại mà lơ là chăm lo cho con cái, không dành nhiều thời gian chia sẻ, quan tâm đến sức

khỏe tâm lý của con. Ngày càng hiếm thấy những bữa ăn gia đình truyền thống đúng nghĩa, nơi mà cha mẹ con cái

quây quần bên nhau để buồn vui những chuyện trong ngày, thay vào đó là những bữa ăn vội vã, vắng người này, thiếu người kia. Làm sao cha mẹ có thể nhắc nhở, giáo dục con cái những điều đúng sai hằng ngày khi mà ai cũng có riêng cho mình một không gian và một máy tính mở ra thế giới ảo!

Một nguyên nhân nữa phải kể đến là tình trạng ly hôn gia tăng trong các gia đình trẻ. Thống kê cho thấy số vụ ly hôn trên số kết hôn hàng năm của TP. Hồ Chí Minh là 31,40%, trong đó xu hướng ly hôn trong các gia đình trẻ đang ngày càng tăng. Ở các gia đình được định nghĩa là trẻ thì con cái của họ cũng đang ở tuổi vị thành niên hoặc tuổi mẫu giáo-cấp một. Trẻ em ở tuổi này còn

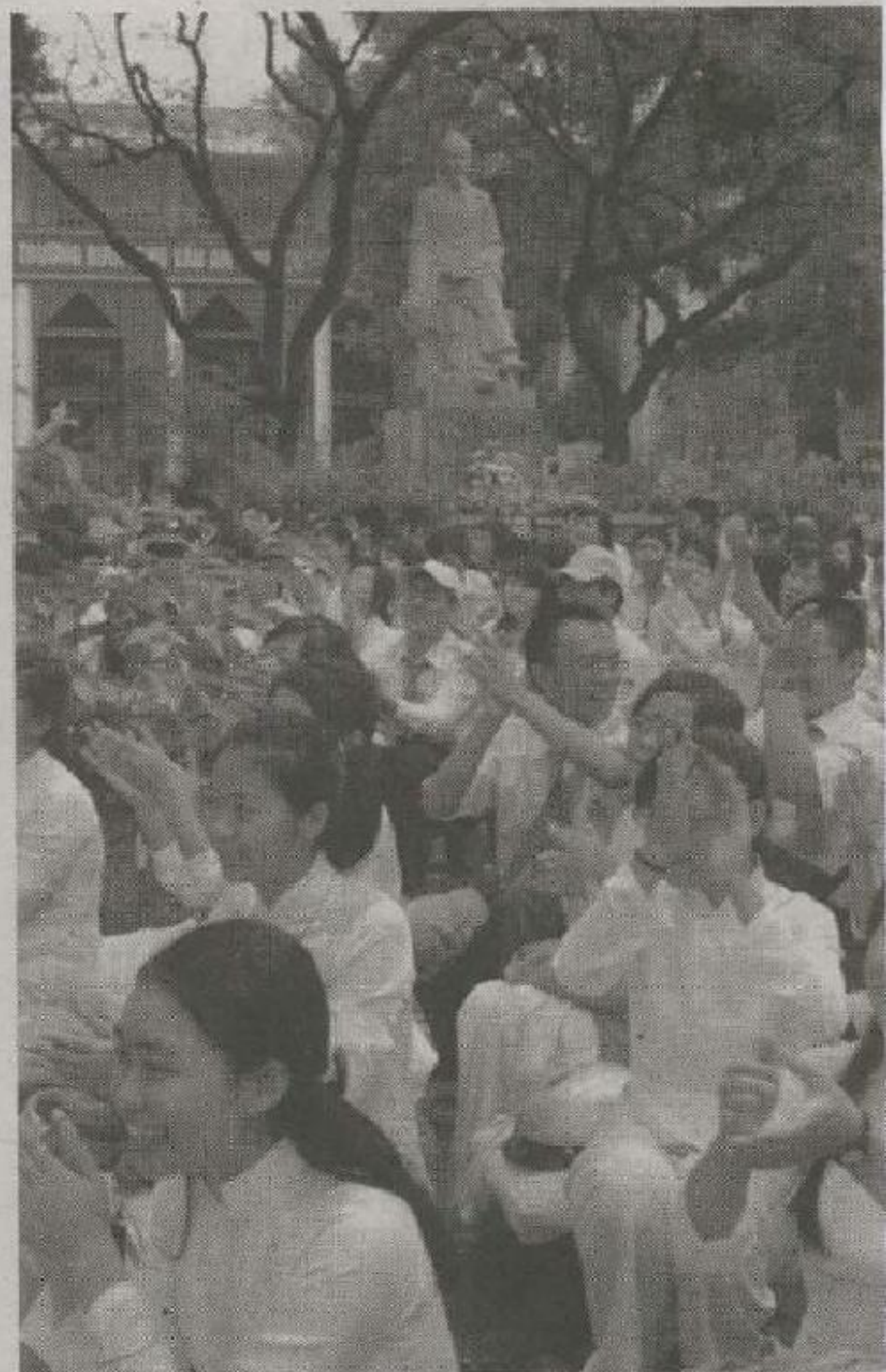
Từ tháng năm 1-2007 đến tháng 10-2008, tại Bệnh viện Nhi đồng 1 TP. Hồ Chí Minh phải xử lý 41 ca trẻ vị thành niên tự tử.

sống nặng về tình cảm gia đình. Khi cha mẹ “cơm không lành canh không ngọt”, gia đình “tan đàn sẻ nghé”, các em dễ bị tổn thương, dễ phản ứng tiêu cực như: trầm cảm, rối nhiễu tâm lý, chán đời, bỏ học, thiếu tập trung tư tưởng, muốn đi bụi, muốn chết... như chúng ta đã thấy.

Bạo hành ngày nay diễn ra ở tất cả mọi đối tượng, không loại trừ giới viên chức trí thức, doanh nhân. Chuyện cha mẹ bắt con cái nằm ra để đánh đòn ngày nay là một hành động bị pháp luật lên án là vi phạm quyền con người nhưng vẫn cứ công nhiên diễn ra. Khi hằng ngày trẻ được tiếp nhận bao thông tin từ thế giới văn minh thì cách ứng xử bằng roi vọt của cha mẹ gây cho trẻ em sự tổn thương gấp bội, cách phản ứng cũng muôn hình và rất quyết liệt.

Mặc dù đã có nhiều cải cách nhưng chương trình giáo khoa nhìn chung vẫn mang nội dung quá nặng và đôi khi mang tính lý luận chính trị quá cao với lứa tuổi học trò. Từ chương trình học bất hợp lý dẫn đến việc trẻ muốn giỏi phải bị tăng tiết, phải học thêm ở trường, hoặc ở nhà thầy. Điều này đã làm trẻ mệt mỏi về thể chất lẫn tinh thần, lại thêm hình ảnh người thầy vì muốn kiếm thêm tiền đã cố tình hay vô ý giảng dạy không tận tình trên lớp, để buộc HS phải học thêm, làm mất đi sự kính trọng vốn có trong lòng trẻ, làm trẻ bị tổn thương.

Bên cạnh đó, tiến sĩ tâm lý học

Nguyễn Hữu Nguyên còn đưa ra thêm những nguyên nhân phổ biến như tình yêu, tình bạn tuổi học trò hay nạn nghiện game. Tình bạn của trẻ ngày nay đang bị tác động tiêu cực từ sự phân hóa giàu nghèo. Các bậc cha mẹ có khả năng đã cho con mình những tiện nghi vật chất quá đầy đủ so với các bạn đồng trang lứa đã gây ra tâm lý khoe khoang, khinh thường ở các trẻ khá giả và tâm lý mặc cảm ở các trẻ khác. Ngoài ra, yêu sớm cũng dễ dẫn đến rối loạn cảm xúc, trong khi các phương tiện truyền thông hiện

đại như Internet, tivi, mạng cáp đã vô tình “giáo dục” cho trẻ kiểu yêu đương gấp gáp, phóng túng.

Loại hình giải trí game online được phổ biến rộng rãi hiện nay đã khiến đời sống tinh thần của nhiều trẻ em bị chìm vào thế giới ảo. Tuy chơi game “ảo”, nhưng tốn tiền và thời gian “thật”, hậu quả là cũng như nghiện ma túy, trẻ em không làm chủ được hành vi của mình, từ yếu kém về sức khỏe tinh thần dẫn đến phạm tội.

Giải pháp

Đây là vấn đề của toàn xã hội, vì vậy phải có phương hướng điều chỉnh chung, không chỉ cho riêng trong ngành giáo dục. Dù vậy, nhà trường vẫn nên chủ động. Ban giám hiệu nên mở những lớp tập huấn hướng dẫn giáo viên ở các trường phổ thông cách tư vấn khi HS có vấn đề về tâm lý. Đồng thời nâng cao kỹ năng, thái độ của thầy cô khi ứng xử với HS để không gây ra ức chế tâm lý cho trẻ. Xây dựng mô hình phòng tư vấn sức khỏe tâm thần tại tất cả các trường và phải có bác sĩ chuyên môn đảm trách. Nâng cao hơn nữa công tác tư vấn, tham vấn tại các trung tâm tư vấn tâm lý. Đoàn Thanh niên cũng như các đoàn hội phải là tấm gương giáo dục nếp sống, văn hóa cho các em; tổ chức các hoạt động lành mạnh có ích để lôi kéo các em tham gia. Nhà trường phải có sự kết hợp chặt chẽ với gia đình để phát hiện và chữa trị kịp thời các triệu

chứng sức khỏe tâm thần ở trẻ. Đưa vào chương trình chính quy những môn học kỹ năng như giao tiếp, giải quyết vấn đề, kỹ năng tìm kiếm sự giúp đỡ, kỹ năng phòng tránh stress... cho trẻ.

Bên cạnh đó là nhiệm vụ của phía gia đình. Ở tuổi vị thành niên, các quyết định của trẻ sẽ không ít sai lầm, vì vậy, gia đình phải luôn theo sát để kịp thời hướng dẫn, khi trẻ đưa ra những quyết định không đúng. Nhưng theo các chuyên gia, tốt nhất là tập cho trẻ tính tự tin, tự lập khi còn nhỏ để chúng biết ra những quyết định hợp lý cho bản thân. Cần quan tâm đến con cái nhiều hơn nữa. Giúp chúng phát triển năng khiếu, sở thích, hướng đến chân thiện mỹ của cuộc sống. Không nên quá kiểm soát cũng như đừng buông quá lỏng. Phải tạo cho con có đủ khoản trống an toàn để chúng tự do phát triển. Phải có phương pháp dạy con linh hoạt, uyển chuyển, vừa thân tình vừa nghiêm khắc. Không nên quá thô lỗ cộc cằn, có lời ăn tiếng nói xúc phạm con nhỏ. Điều quan trọng là phải lắng nghe những gì trẻ cảm nhận về cuộc sống xung quanh. Phải tự đặt mình vào vị trí của trẻ để hiểu, đừng nên có thái độ áp đặt.

Phải làm tất cả, làm khẩn trương vì vấn đề sức khỏe tâm thần của trẻ em ở các đô thị lớn nói chung đang ở mức báo động đỏ. ■

HỌC SINH VÙNG CAO

- Để tăng tỉ lệ học sinh (HS) dân tộc thiểu số đến trường, nâng cao dân trí cho đối tượng thanh thiếu niên miền núi... các giáo viên vùng cao luôn phải nỗ lực hết mình. Trung tâm Kỹ thuật tổng hợp - hướng nghiệp dạy nghề và GD thường xuyên tỉnh Lào Cai (sau đây gọi tắt là Trung tâm Dạy nghề) đã và đang góp phần nâng cao nhận thức và tạo lập cuộc sống cho con em người dân tộc thiểu số với chiến lược dạy nghề - tạo việc làm hiệu quả.

Công nghệ là sông!

TRẦN THU HƯƠNG

Chủ trương đúng

Ở miền xuôi, các lớp dạy nghề mở ra rầm rộ cùng với lợi nhuận không nhỏ thu từ nguồn học phí qua các chương trình đào tạo nghề, điều này khác xa với việc dạy nghề phi lợi nhuận cho con em đồng bào dân tộc ít người ở Lào Cai. Bắt đầu từ năm 2006, GD Lào Cai mới triển khai chương trình đào tạo nghề mang tính xã hội. Với chủ trương miễn phí cho HS dân tộc thiểu số khi tham gia những khóa đào tạo nghề ngắn hạn, giới thiệu việc làm cho những học viên có tay nghề tốt, chương trình dạy nghề của Sở Giáo dục và Đào tạo (GD&ĐT) Lào Cai đã trở thành một địa chỉ tin cậy cho nhiều

doanh nghiệp trong các đợt tuyển dụng lao động. HS vùng cao, trình độ nhận thức hạn chế, nhất là HS dân tộc thiểu số, ít có ham muốn học tập, ngay cả việc hướng nghiệp cũng gặp rất nhiều khó khăn. Thực hiện chủ trương GD nâng cao dân

Học viên lớp may công nghiệp trong giờ thực hành

Xưởng thực hành của học viên lớp gò hàn

trí, cải thiện đời sống xã hội, các cán bộ Trung tâm Dạy nghề đã trực tiếp tìm hiểu nhu cầu của từng đối tượng cụ thể và xây dựng kế hoạch đào tạo sát với thực tế. Năm 2006, đào tạo 2 nghề: may và gò hàn cho 80 HS; năm 2007, mở thêm nghề sửa chữa xe máy - ô tô với tổng số 137 học viên. Để việc đào tạo nghề có chất lượng tốt, trung tâm đã được hỗ trợ cơ sở vật chất thiết bị hiện đại: 2 phòng may, 2 xưởng gò hàn, 1 xưởng sửa chữa ô tô - xe máy, 3 phòng học vi tính với gần 80 máy tính hiện đại, nguồn kinh phí được hỗ trợ từ các dự án đầu tư cho GD dạy nghề.

Sở GD&ĐT Lào Cai xác định dạy nghề chính là một cơ hội giúp cho thế hệ con em người dân tộc thiểu số thay đổi số phận. Người dân tộc vùng cao cần cù chăm chỉ và rất khéo tay, nếu có nghề nữa thì họ sẽ tự chủ hơn trong cuộc sống, biết kiếm tiền trang trải cuộc sống.

Bài toán về những chương trình dạy nghề miễn phí và các chính sách miễn giảm học phí cho học viên có hoàn cảnh khó khăn khi tham gia những khóa đào tạo theo yêu cầu, dạy nghề và tìm việc làm miễn phí... đã được trung tâm triển khai liên tục. Trung tâm đã phải phối hợp với các trường từ cấp trung học cơ sở đến trung học phổ thông: đánh giá năng lực của HS, tìm hiểu nguyện vọng của HS. Việc vận động học nghề ở vùng

cao cũng gian nan chẳng khác gì dạy chữ: lựa chọn đối tượng, vận động gia đình cho con em đến trường, nuôi ăn trong thời gian con em học tập. Việc dạy nghề và lựa chọn nghề cho mỗi học viên còn phải dựa vào năng lực bản thân các em, hoàn cảnh gia đình và điều kiện để bố trí việc làm sau khi ra trường. Đây là một bài toán khó, nhưng cũng đồng thời là một chủ trương mà Sở GD&ĐT và Trung tâm Dạy nghề quyết tâm thực hiện ngay từ đầu với phương châm: "GD góp phần cải thiện chất lượng cuộc sống vùng cao".

Học nghề để thoát nghèo!

Trong quá trình dạy nghề, trung tâm rất coi trọng việc thực hành, giúp các học viên nâng cao trình độ thực tiễn. Hàng năm, trung tâm đã đào tạo được hàng ngàn học viên ở hai lĩnh vực: tin học và ngoại ngữ. Với đặc thù của một tỉnh biên giới, nhu cầu học tiếng Trung và tiếng

Việt để sử dụng trong lĩnh vực du lịch thương mại rất cao. Tiếng Trung Quốc chương trình A, B, C; tiếng Trung Quốc nâng cao và tiếng Trung Quốc thương mại cùng với việc dạy tiếng Việt cho người Trung Quốc và cho người nước ngoài... được tổ chức liên tục 16 tiếng mỗi ngày trong nhiều năm qua. Những học viên được đào tạo đã đáp ứng được nhu cầu công việc thực tế, họ có thể trở thành hướng dẫn viên du lịch... thoát khỏi cảnh đi nương, làm rẫy, vất vả trên núi cao.

Học viên lớp may có thể biến những giờ thực hành trở nên hữu ích khi biết cắt may những sản phẩm theo yêu cầu của giáo viên. Trung tâm cho học viên tham gia may đồng phục theo các hợp đồng. Nhiều đơn hàng số lượng lớn, học viên phải làm ngày, làm đêm mới kịp thời hạn giao hàng. Nhờ có sự năng động của lãnh đạo trung tâm mà học viên vừa có điều kiện học tập nâng cao tay nghề vừa có thêm thu nhập cải thiện chất lượng cuộc sống. Bà Nguyễn Thị Huyền - Phó giám đốc trung tâm cho biết: "Mặc dù trung tâm đã miễn học phí và bố trí nơi ở cho học viên, nhưng phải tự lo việc ăn cũng là một thách thức lớn đối với các gia đình người dân miền núi. Nhiều gia đình đã lấy lý do là không có gạo cho con em đến trường để bắt các em phải về nhà lấy chồng sớm. Việc dạy nghề và tạo việc làm cho học viên ngay tại trung tâm cũng là một cách để hiện thực hóa việc cải thiện đời sống của một bộ phận người dân vùng cao".

Đối với học viên lớp gò hàn, lớp

sửa chữa ô tô và xe máy... việc làm sản phẩm phục vụ nhu cầu của trung tâm, tiến tới đa dạng hóa sản phẩm theo đơn đặt hàng của khách hàng... chính là cách giúp cho nhà trường có nguồn kinh phí cải thiện chất lượng đào tạo và hỗ trợ học viên trong thời gian học tập tại trung tâm. Chính sách mở trong đào tạo nghề cũng là cách hiệu quả mà trung tâm áp dụng khi mạnh dạn ký hợp đồng cho học viên làm việc tại các xưởng cơ khí ngoài trung tâm hoặc học viên có thể tự tìm địa điểm để thực hành với mức thu nhập tự thỏa thuận. Việc phối kết hợp đào tạo lý thuyết và thực hành để rèn kỹ năng nghề nghiệp cho học viên của trung tâm không đặt tiêu chí lợi nhuận làm trọng tâm mà nhằm giúp học viên nắm rõ được ý nghĩa của nghề nghiệp đối với cuộc sống. Được làm việc dù với mức lương khiêm tốn, nhưng đó là động lực để các học viên gắn bó và hiểu hơn về nghề nghiệp của mình và thấy được giá trị của bản thân. Ngoài việc đào tạo nghề đáp ứng yêu cầu lao động trong tỉnh, đa phần số lượng học viên ngành may được đào tạo tại trung tâm đã được các công ty may ở Hà Nội tuyển dụng. Đây là một hướng đi hiệu quả không chỉ có ý nghĩa riêng của Lào Cai mà còn là bài học đối với những cơ sở đào tạo nghề trong cả nước trong việc đào tạo nghề chuyên sâu, đảm bảo chất lượng. Rời trường học, các HS dân tộc thiểu số ở Lào Cai không chỉ cần học nghề để thoát nghèo mà họ còn học cách để hòa nhập với cuộc sống chung của xã hội, phấn đấu vì một tương lai hạnh phúc. ■

73,1

là tuổi thọ bình quân của người Việt Nam hiện nay (theo Tổng cục Thống kê, năm 2008).

• “Xã hội hóa giáo dục cần được nhìn nhận một cách toàn diện, không thể hiểu như là một biện pháp huy động nguồn lực từ người dân, bù vào sự thiếu hụt của ngân sách nhà nước”!

(GS.TS Hồ Sĩ Thoảng - Phó chủ tịch Hội đồng Khoa học công nghệ Quốc gia)

• “Muốn con cái được vào học trường tốt, cơ sở vật chất đầy đủ, giáo viên có trình độ cao... mà học phí vẫn như 10 năm trước thì quả là bất hợp lý. Theo tôi, lợi ích của Nhà nước, nhân dân và người học phải được cân đối”.

(PGS.TS Lê Văn Học - Phó chủ nhiệm Ủy ban Văn hóa, Giáo dục, Thanh thiếu niên và Nhi đồng của Quốc hội)

• “Ở nước ngoài, nếu cha mẹ thấy con em chưa đủ chín về tổ chất và kiến thức, dù được thầy cô giáo đề xuất cho các em leo lên ngọn núi cao nhất, phụ huynh vẫn tự nguyện đề nghị cho con họ leo ngọn núi thấp hơn”!

(TS Nguyễn Văn Tiến Ích - Việt kiều Đức)

• Hội nghị Kế hoạch và ngân sách các trường, các đơn vị trực thuộc Bộ GD&ĐT năm 2009 vừa được tổ chức tại TP. Hồ Chí Minh. Theo đó, dự kiến tổng thu phí, lệ phí trong năm 2009 là 1.745 tỉ đồng (tăng 47% so với năm 2008), gồm thu học phí 1.155 tỉ đồng, thu lệ phí 100 tỉ đồng và thu sự nghiệp khác 490 tỉ đồng.

• Bộ GD&ĐT vừa ban hành quy định tiêu chuẩn đánh giá và cho điểm về các lĩnh vực công tác đối với các cơ sở giáo dục ĐH, CĐ. Theo đó, các cơ sở đào tạo ĐH, CĐ sẽ được chấm điểm với 13 tiêu chuẩn theo thang điểm 10 (có hai tiêu chuẩn tính hệ số 2). Tổng số điểm tối đa là 150. Loại tốt từ 130 điểm trở lên; loại khá từ 110 điểm đến dưới 130 điểm; loại trung bình từ 75 điểm đến dưới 110 điểm và loại yếu dưới 75 điểm.

• Bộ GD&ĐT vừa tổ chức lễ phát động phong trào sử dụng điện tiết kiệm và hiệu quả trong các trường học và đơn vị GD&ĐT. Theo yêu cầu của Bộ GD&ĐT, từ năm 2009, phong trào sẽ trở thành một nội dung thi đua trong các nhà trường, là nội dung rèn luyện đối với học sinh, sinh viên trong quá trình học tập.

• Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật TP. Hồ Chí Minh vừa công bố chuẩn đầu ra đối với sinh viên tốt nghiệp bậc đại học và cao đẳng của trường vào ngày 21-12-2008. Đây là trường đại học đầu tiên ở Việt Nam thực hiện chỉ đạo từ tháng 2-2008 của Bộ GD&ĐT về việc công bố chuẩn đầu ra của quá trình đào tạo. Công bố chuẩn đầu ra của quá trình đào tạo là một trong ba yếu tố cần công khai để xã hội, người học và người sử dụng lao động được biết để tiến tới công việc kiểm định và đánh giá chất lượng giáo dục.

Y HỌC - SỨC KHỎE

- Cách đây ít lâu, một tờ báo đưa tin vị bác sĩ nọ sau một thời gian tập yoga trở nên "hiền lành" đến mức khó tin, lại còn giữ mình "chay tịnh" luôn, vừa ăn chay vừa không "đụng" gì tới... vợ. Vợ anh đâm hoảng, đưa anh đi khám mới biết anh bị chứng tâm thần phân liệt do thiền sai phương pháp. Không biết thực hư thế nào nhưng yoga đã và đang được biết đến như một môn thể dục thật nhẹ nhàng, không mất quá nhiều công sức, ít tốn kém nhưng lại đạt hiệu quả lâu dài cho sức khỏe. Quả là một phương thuốc hữu hiệu.

PHƯƠNG THUỐC YOGA: Dùng sao cho đúng

Độc kỹ hướng dẫn sử dụng trước khi dùng

Thực sự thịnh hành tại TP. Hồ Chí Minh từ năm 2000 trở lại đây, yoga nhanh chóng lan rộng, được mọi giới, mọi lứa tuổi, mọi tầng lớp yêu thích như một môn thể thao đầy... trí tuệ. Không thể phủ nhận tính đa công dụng của việc luyện tập yoga. Từ phòng ngừa, hỗ trợ điều trị đến chống lại nhiều loại bệnh tật (nhất là những bệnh mà cuộc sống càng hiện đại thì lại càng sinh nhiều), rồi làm đẹp, kéo dài tuổi thọ... đến "cảnh giới" cao hơn là điều khiển hơi thở, điều khiển ý chí... Tuy nhiên, đã là thuốc thì phải có bác sĩ hướng dẫn và mỗi người phải biết rõ để áp dụng đúng cho nhu cầu và thể trạng của mình. Hãy yên tâm vì yoga có tới 840.000 tư thế để lựa chọn. Thế nhưng, cũng chính bởi tính hữu hiệu và "đa" tư thế của "phương thuốc" này nên chuyện

ÁNH THOAN

của các "tín đồ" theo đuổi yoga thật phong phú.

M.N., sinh viên năm thứ tư Trường Đại học Khoa học xã hội và nhân văn TP. Hồ Chí Minh, sức khỏe bình thường, ăn ngủ tốt nhưng vẫn... mình hạc xương mai, học hành đôi khi kém tập trung...

Các cô gái trẻ cũng thích tập Yoga

Cha mẹ thương con xa nhà ăn uống, sinh hoạt thiếu thốn nên mua đủ thứ thuốc bổ Tây có, ta có cho M.N. uống. Thuốc uống đều đặn, ăn ngủ điều độ hơn nhưng cơ thể M.N. thảng nào cũng... y như thảng trước. Nghe các "bác tiền bối" rỉ tai tập yoga sẽ ăn ngon ngủ kỹ, da dẻ hồng hào, tinh thần minh mẫn... có vẻ bùi tai, M.N. thu xếp quỹ thời gian eo hẹp của một sinh viên, một tuần ba buổi tranh thủ đặt đồng hồ báo thức lúc 5 giờ 30 phút sáng đến một trung tâm ở quận 3 để tập yoga. Kiên trì và đều đặn, vài tháng sau M.N. được học một tư thế mới, gọi là "cây nến", sau vài lần thực hiện, N. cảm thấy hoa mắt chóng mặt. Nghĩ là do chưa quen động tác nên N. tiếp tục tập, nhưng càng tập càng thấy nhức đầu, chóng mặt, nhắm mắt lại thấy đầu óc quay cuồng, bụng dạ nôn nao... M.N. ngưng tập nhưng vẫn bị những cảm giác này ám ảnh, tìm đến bác sĩ, cô mới biết mình có tiền sử huyết áp thấp và không may tư thế "cây nến" trong yoga lại là một trong những tư thế "chống chỉ định" cho chứng này.

Chị N.H. (quận Tân Bình) hay than thở rằng, ở cái tuổi 46, chị cảm nhận rõ những cơn bốc hỏa khó chịu, "tùng phần" trên cơ thể bắt đầu không như ý muốn, "chỗ muốn to thì không to, chỗ muốn nhỏ lại không nhỏ"... Chị đã đi bộ, thể dục thẩm mỹ... nhưng vẫn không thấy "xi nê". Đạo gán đây chị gặt bỏ hết, chỉ theo tập một môn mà chị cho là thời thượng, đó là yoga. Do quá nôn nóng "xuống mỡ" cho vòng 2 nên chị gắng sức tập đến mức lưng đau không đứng thẳng lên được. Đi khám mới biết, ở tuổi như chị nên tránh tập trung quá sức vào một phần nào đó trên cơ thể, nhất là chị từng mổ ruột thừa cũng như bị thần kinh tọa, nếu là tập yoga càng phải

được tư vấn kỹ hơn.

Rất nhiều người biết rõ công dụng của yoga nhưng ít ai biết đến tác dụng phụ của nó nếu không áp dụng đúng, hoặc nghĩ rằng không có tác dụng phụ. Muốn áp dụng đúng, trước hết người tập cần hiểu rõ thể trạng của mình. Một số tư thế trong yoga có chống chỉ định hoặc phải được hướng dẫn kỹ khi luyện tập như bị viêm khớp cổ hay các vấn đề về cổ, người tập không được ngửa đầu ra sau trong các tư thế ngửa người ra sau và phải rất thận trọng với các động tác nghiêng hay xoay cổ. Nếu bị viêm khớp chỉ nên vận động ở phạm vi ngoài vùng bị đau; nếu bị các chứng về lưng hay thần kinh tọa, hãy tránh các động tác gập hay vặn người, vì có thể gây đau đớn hoặc dẫn đến các triệu chứng khác như ngứa ran hoặc tê cứng chân. Với những người huyết áp cao hoặc thấp, không được thực hiện động tác trồng cây chuối; phụ nữ trong kỳ kinh nguyệt nên tạm nghỉ vài ngày hoặc có thể thực hiện các tư thế nhẹ nhàng, tránh những động tác lộn người và những tư thế tạo áp lực cho vùng khung chậu...

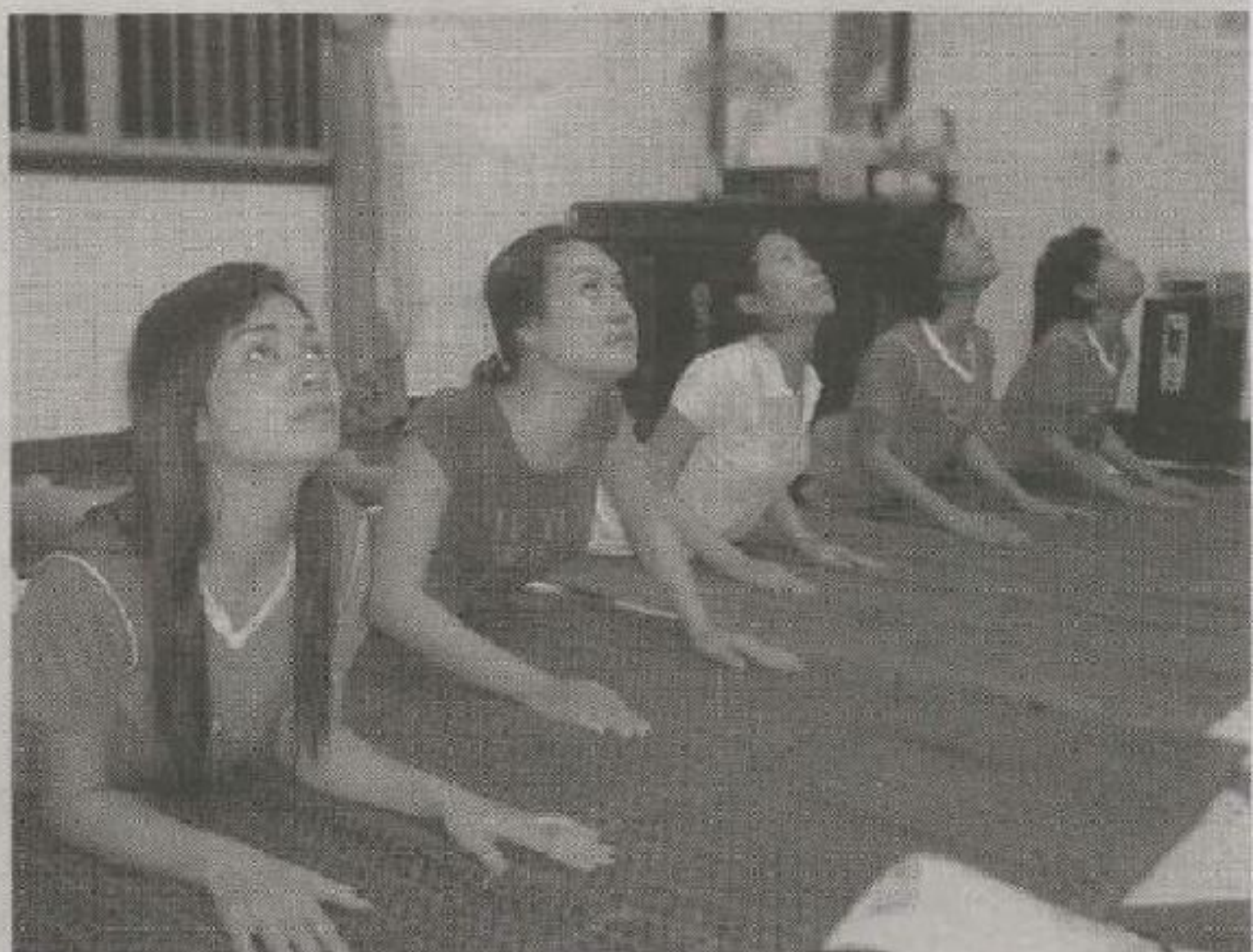
Chọn sao cho đúng

Học phí theo học yoga tại TP. Hồ Chí Minh có thể dao động từ vài chục, vài trăm đến cả triệu đồng một tháng tùy trình độ hướng dẫn viên và cơ sở vật chất nơi tập luyện. Các trung tâm do người nước ngoài mở và trực tiếp giảng dạy (Saigon Yoga, Health Clup Landmark, L'Apotiquaire, Santé...) thường có mức học phí cao. Các lớp học của họ tuyệt đối tĩnh lặng, thâm trầm đúng chất thiền định của yoga. Nếu không muốn tới các trung tâm, bạn có thể thuê thầy về dạy kèm tại nhà tập riêng hoặc theo nhóm. Tuy nhiên, nhiều người

vẫn muốn tới tập tại các trung tâm dạy yoga cho... có không khí. Thế nhưng, địa điểm để luyện tập yoga cũng phải được lựa chọn đúng đắn nhằm giúp việc luyện tập đạt hiệu quả cao.

Lớp yoga tại Nhà văn hóa Thanh niên chỉ học một tuần 1 buổi do đối tượng ở đây chủ yếu là học sinh, sinh viên. Anh Bảo, sinh viên năm thứ nhất Trường Đại học Công nghệ, sáng thứ tư nào cũng từ quận Bình Thạnh tới đây học yoga. Bảo cho biết, sở dĩ chọn học ở đây là vì thời gian và học phí hợp lý, thêm nữa đã xác định là tới đây học chứ không phải luyện tập, học xong rồi tự luyện tập ở nhà như vậy đỡ tốn kém hơn. Tại Cung văn hóa Lao động, phòng học yoga là một hội trường lớn, các cửa đều mở ra thông thoáng, mỗi người luyện tập với một tấm nylon trải trên sàn; học viên ở đây cũng rất đa dạng, trung niên, lão niên và cả thanh niên, người nước ngoài cũng có, đa số người học đều nhằm mục đích ngăn ngừa bệnh tật và kéo dài tuổi thọ. Khi đăng ký vào học, mỗi học viên sẽ được giáo viên ghi lại tiểu sử bệnh tật cũng như nguyện vọng khi học yoga. Yoga tại đây được dạy theo phương pháp cổ truyền và hiện đại (chủ yếu là luyện thở, luyện sức, luyện thần kinh và tự xoa bóp, bấm huyệt giảm đau). Đây là phương pháp yoga do bác sĩ Nguyễn Khắc Viện "Việt Nam hóa" cho phù hợp với cơ địa người Việt.

Ông Tô Vĩnh Trị, 60 tuổi, Việt kiều Pháp, tiến sĩ dược khoa đã từng mổ tim hai lần tại Pháp. Lần thứ nhất bị vỡ động mạch chủ, sau khi phẫu thuật và vật lý trị liệu nhưng huyết áp không ổn định, các bác sĩ đã cho ông xuất viện chờ...

chết. Một năm sau, ông lại phẫu thuật phình động mạch chủ, các bác sĩ khuyên nên về quê vì không còn sống được bao lâu nữa. Ông trở lại Việt Nam và được giới thiệu học yoga. Sau 6 tháng luyện tập, hai tay trước kia xuôi thẳng, không đưa ra sau được nay cử động bình thường, huyết áp và sức khỏe tốt. Ông trở lại Pháp, các bác sĩ tại đây rất ngạc nhiên khi biết ông chữa bệnh bằng phương pháp yoga Nguyễn Khắc Viện, vì theo giám định y khoa tại Pháp, ông chắc chắn đã tàn phế. Anh Lê Anh Khắc Sơn (quận 10) đã theo học yoga tại Cung văn hóa Lao động được 8 tháng. Trước đây anh bị viêm gan siêu vi B, ăn ngủ không được, sau 4 năm, cơ thể anh dần bị suy nhược, da vàng... Sau khi tập yoga (3 buổi trên lớp, 3 buổi ở nhà), lần gần đây nhất anh đi khám lại, các bác sĩ đã kết luận không có dấu hiệu bất thường về gan, xét nghiệm máu âm tính với virus viêm gan.

Câu lạc bộ Planet Yoga tại Trung tâm Thể dục - thể hình CWX (Hùng Vương Plaza) có 2 phòng tập: một phòng kín nóng 40° - yoga dance, với mục đích chính là tập để giảm béo; một phòng tĩnh

LỜI KHUYÊN ĐỂ LUYỆN TẬP YOGA HIỆU QUẢ

Đến sớm từ 10-15 phút trước giờ vào tập để có thời gian điểm danh, nằm thư giãn và chuẩn bị cho những bài tập sắp tới.

Không nên ăn ít nhất 2 tiếng đồng hồ trước giờ tập. Nếu bạn cảm thấy quá đói thì có thể ăn một ít trái cây.

Giữ yên lặng ở khu vực phòng tập, không mang theo hoặc tắt điện thoại di động. Yoga là một môn luyện tập mang tính thiêng liêng và mạnh mẽ. Giữ yên lặng là cách để chúng ta thể hiện sự tôn trọng đối với yoga và những người bạn cùng luyện tập. Điều đó cũng giúp chúng ta quan sát chính bản thân mình dễ dàng hơn và việc luyện tập thiền định của bạn cũng bắt đầu từ đây!

Tập trung luyện tập trong suốt giờ học, đặc biệt là giữa các asana. Sau khi tập xong 1 asana, hãy kết thúc một cách nhẹ nhàng bằng cách đứng yên trên cả hai chân, tập trung nhìn về phía trước và không di chuyển qua lại. Bằng cách giữ cơ thể bất động, tâm trí bạn sẽ trở nên tĩnh lặng và ngược lại. Không lâu sau bạn sẽ cải thiện được khả năng tập trung của mình.

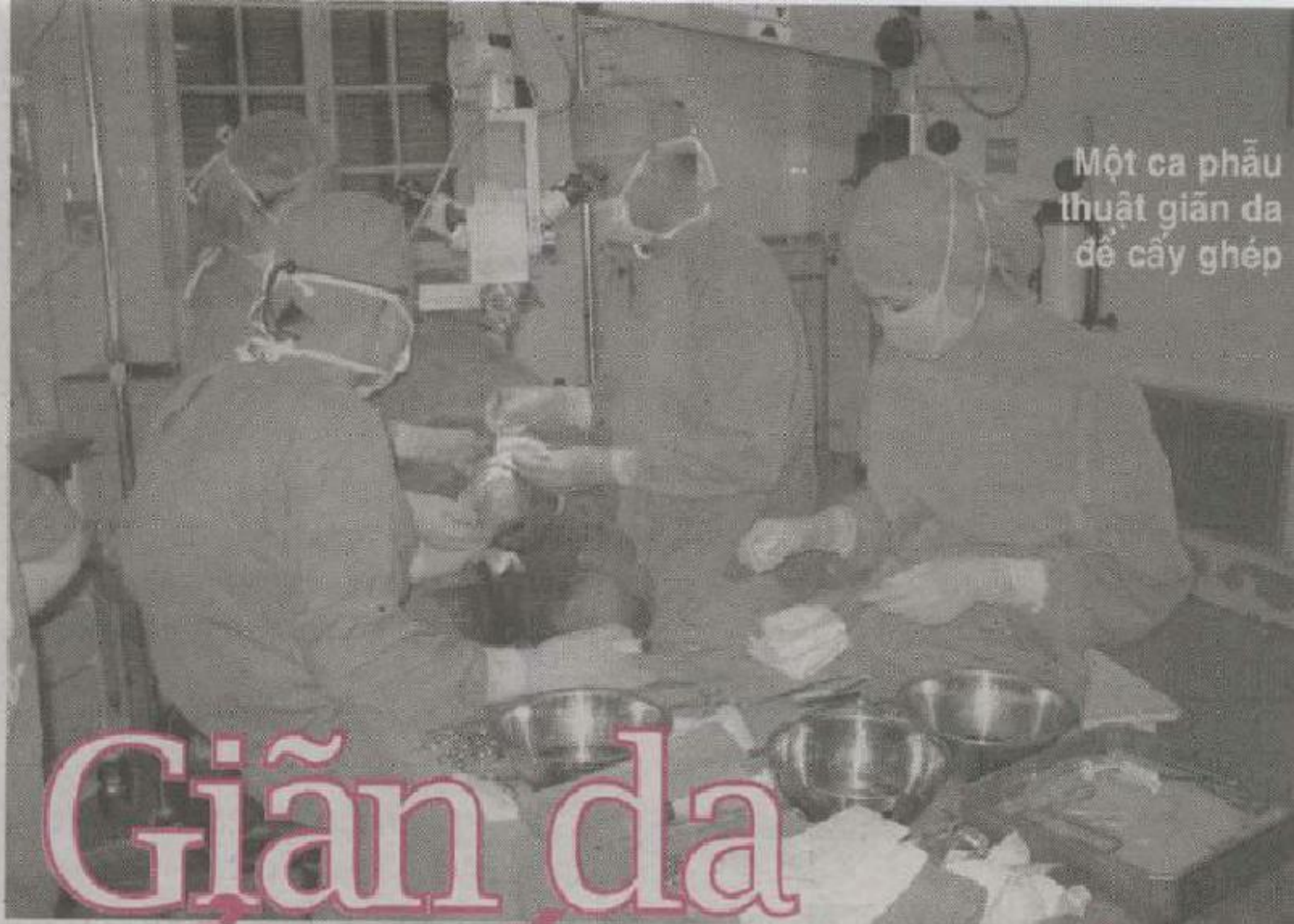
Hãy lắng nghe bản thân. Nếu bạn cảm thấy mệt và cường độ tập của lớp học hơi quá sức, hãy nằm nghỉ theo tư thế của yoga. Cơ thể mỗi người đều khác biệt, chỉ vì người kế bên bạn đang tập asana không có nghĩa là bạn phải tập theo. Hãy lấy cảm hứng từ những người xung quanh nhưng đừng vì thế mà trở nên cạnh tranh với họ.

Đừng rời khỏi phòng tập trước khi giờ học kết thúc. Asana cuối cùng của tất cả các lớp học là Shavasana. Đây là một trong những asana quan trọng nhất, cho phép cơ thể bạn tập hợp lại những gì đã trải qua và hấp thụ những lợi ích đạt được. Bỏ qua Shavasana và vội vàng rời lớp sẽ có hại cho hệ thần kinh của bạn.

lặng hơn là tập Yogatherapy. Toàn bộ huấn luyện viên ở đây là người Ấn Độ, phụ trách là thầy Kamal - một trong những bậc thầy yoga Ấn Độ. Yoga có 6 môn phái chính, tại TP. Hồ Chí Minh, nhiều người đang tập theo 4 môn phái thông dụng là Tantra, Raja, Hatha và Astanga. Qua tìm hiểu, phân tích, thầy Kamal mang đến TP. Hồ Chí Minh 19 lớp yoga chưa từng có tại đây như Hot Yoga (tan mỡ), Bollywood dance (yoga kết hợp múa Ấn Độ), Yoga Warrior (giúp cơ thể săn chắc), Kryoga Moon - phương pháp độc quyền ở Yoga Planet...

Bà Suzanne Vian, Giám đốc Saigon

Yoga cho biết, lợi ích của yoga - từ tập các tư thế (asanas), tập luyện hơi thở (pranayama) đến ngồi thiền, được phân thành 3 loại là sinh lý, tâm lý và hóa sinh. Với những phụ nữ đang mang thai, bà chia sẻ: "Trong thời gian mang thai, căng duỗi chân, lưng, vai và cổ nhẹ nhàng sẽ làm giảm bớt sự khó chịu trong cơ thể, kích thích lưu thông máu, từ đó tránh được chứng sưng phồng ở cổ chân và bàn chân. Hãy dành một thời gian, có thể là trước bữa ăn sáng, trưa hoặc tối để ngồi thư giãn và hít thở sâu 10 lần. Bạn có thể thực hiện điều này 3 lần mỗi ngày và sẽ cảm nhận được sự khác biệt!". ■

Một ca phẫu thuật giân da để cấy ghép

Giân da ĐỂ CÂY GHÉP

Chi Phạm Thị T., 27 tuổi (Hà Nội) bị một khối u hắc tố che kín gần hết đầu và nửa mặt bên phải. Da ở vùng này đen sạm, sần sùi. Trước đây, y học từng bó tay với những trường hợp như vậy. Nếu phẫu thuật để tránh khối u biến thành ung thư thì bệnh nhân cũng trở nên "dị dạng". Tuy nhiên, giờ đây, nhờ áp dụng kỹ thuật giân da và cấy ghép, sau 2 tuần, chị T. ra viện và sau đó, toàn bộ phần da mặt, da đầu của chị đã trở lại như bình thường, tóc mọc trở lại.

Phó giáo sư, tiến sĩ Trần Thiết Sơn, Chủ nhiệm Khoa Phẫu thuật tạo hình Bệnh viện Saint Paul, Hà Nội, cho biết, trước kia, để có da ghép cho những vùng tổn thương, u hắc tố, u máu... và nhất là sau

TIẾN DAT

Kỹ thuật giân da cấy ghép không chỉ đem lại sự sống cho nhiều bệnh nhân bỏng, u hắc tố... mà còn chiếm vị trí quan trọng trong chuyên ngành phẫu thuật tạo hình.

bỏng, người ta thường áp dụng kỹ thuật ghép da tự thân (lấy mảnh da từ vùng bất kỳ của bệnh nhân để ghép vào vùng khác). Nhược điểm của phương pháp này là da ghép có thể trở nên đen sạm, mọc lông, thay đổi cảm giác, bị

co rúm và khó che phủ những sẹo quá rộng. Kỹ thuật giân da khắc phục được tất cả những điều này. Vùng da mới đạt chất lượng hoàn hảo, giúp người bệnh cảm thấy tự tin hơn trong cuộc sống. Tại khoa đã chữa trị được cho nhiều ca phức tạp như tạo hình lại vùng da bị sẹo bỏng gây biến dạng và co kéo ở đầu, mặt, tai, cổ, khoeo, nách, khuỷu, bàn tay và ngón tay, vú, cơ quan sinh dục ngoài... Kỹ thuật cũng rất thành công với các trường hợp u máu, u hắc tố. Diện tích đã được cấy ghép có

Một bệnh nhân sau khi được phẫu thuật bằng phương pháp mới

trường hợp lên tới 400cm^2 trên đầu và $700\text{--}800\text{cm}^2$ ở bụng...

Thạc sĩ Uông Thanh Tùng, bác sĩ điều trị tại khoa cho biết, để có lượng da cần thiết che phủ cho các tổn thương cần cấy ghép, bác sĩ phải phẫu thuật ở vùng da lành (sát vùng tổn thương) và đặt vào đó một túi giãn da bằng silicon (tùy theo hình dáng, mức độ tổn thương để đặt túi cho phù hợp). Sau đó từ từ bơm nước muối sinh lý 9% vào để cho da tự giãn. Kỹ thuật giãn da có thể cung cấp một khối lượng lớn da đủ để che phủ những khuyết tổ chức rộng. Da có khả năng giãn và tăng diện tích gấp nhiều lần so với tình trạng ban đầu. Đặc biệt, da có thể được tái giãn nhiều lần mà không thay đổi đặc tính cấu trúc. Kỹ thuật giãn da vừa có thể cung cấp đủ lượng da với chất lượng cao, vừa có thể che phủ kín nơi cho vật mà không cần đến kỹ thuật hỗ trợ như ghép da tự thân. Da giãn có đầy đủ các đặc điểm như da bình thường (có tuyến mồ hôi, tuyến bã, nang lông...), không thay đổi màu sắc và giữ nguyên cảm giác, hơn thế nữa, tổ chức mới tái tạo có cùng bản chất và đặc điểm như ở vùng lân cận, một yêu cầu rất cao về mặt thẩm mỹ cho những tổn thương ở vùng đầu, mặt và cổ. Vì vậy, nơi cho vật

giãn không bị tổn thương thêm hay thiếu tổ chức như các kỹ thuật khác.

Theo thạc sĩ Uông Thanh Tùng, tỉ lệ thành công của kỹ thuật này có thể đạt 100%. Tuy nhiên, đây là một kỹ thuật khó thực hiện, đòi hỏi chuyên môn cao. Khi giãn da, bệnh nhân phải được theo dõi hàng ngày, tính toán lượng nước bơm vào cho phù hợp. Bơm căng quá, đường mổ sẽ không liền hoặc bơm nhanh quá, da mới sẽ bị hoại tử... Vì vậy, kỹ thuật đòi hỏi chính xác cho da giãn từ từ. Khi đã đủ lượng da cần thiết, phải mổ rạch bỏ túi da và tạo hình da giãn sao cho vừa khít vùng tổn thương đã được tính toán trên không gian ba chiều. Sau đó nối ghép da và để cho da phát triển bình thường.

Nhược điểm của phương pháp này là bệnh nhân phải chịu hai lần phẫu thuật: đặt và tháo túi giãn, thời gian điều trị kéo dài (tối thiểu là hai tháng) khiến bệnh có khả năng biến chứng, thậm chí có thể làm kỹ thuật thất bại (nhiễm trùng, lộ túi giãn, hoại tử da...), trong khi chi phí lại cao: từ 4-10 triệu đồng.

Theo các chuyên gia, về nguyên tắc, kỹ thuật này được chỉ định cho tất cả những trường hợp khuyết tổ chức lớn, các khuyết này không thể khâu đóng trực tiếp hoặc các kỹ thuật tạo hình không đáp ứng thỏa đáng yêu cầu về chức năng và thẩm mỹ. Các tổn thương gây khuyết tổ chức phổ biến là do chấn thương, do điều trị và do bẩm sinh. Tuy nhiên, đây là một kỹ thuật đòi hỏi thời gian và sự hợp tác chặt chẽ của bệnh nhân với thầy thuốc. Chính vì vậy, đối với những bệnh nhân có rối loạn tâm thần, những vùng da bị chiếu xạ, vùng da bị tổn thương nặng nề, tổn thương của mạch máu (u bạch mạch, u máu...) hay vị trí đặt túi nằm bên cạnh tổ chức bị u ác tính, viêm nhiễm... không được phép thực hiện kỹ thuật này. ■

Kiểm tra thính giác

TRẺ SƠ SINH

HOÀNG THƯƠNG

- Thực tế cho thấy có trẻ nhanh chóng nắm được kỹ năng giao tiếp, có trẻ khó khăn hơn để nói được. Trong số một ngàn trẻ lại có một bé không biết nói và nhiều khi người lớn không đoán được nguyên nhân của tình trạng này: trẻ bị đi tật rồi loạn thính giác. Nếu cha mẹ ngay từ những tháng đầu tiên không áp dụng những biện pháp kịp thời thì đứa trẻ sẽ không bao giờ nghe, nói được. Bác sĩ nhi khoa Andrey Izosimov (Nga) cho biết làm thế nào để kịp thời nhận ra trẻ có vấn đề với thính giác.

Một đứa trẻ có thể nghe kém vì:
* Bé sinh non hoặc nặng dưới 2,5kg khi ra đời.

* Ngay sau khi ra đời, bé không tự thở được, bị chấn thương trong xương sọ trong quá trình sinh.

* Trong thời gian mang thai, người mẹ mắc phải viêm nhiễm nguy hiểm như phát ban, cúm, herpes...

* Lãng tai là bệnh di truyền trong gia đình.

* Có những lệch lạc về di truyền.
Làm thế nào để kiểm tra thính giác

của trẻ sơ sinh? Các bậc cha mẹ cần tự chú ý theo dõi con mình xem:

* Bé có giật mình khi có những tiếng động lớn trong 2-3 tuần đầu tiên hay không?

* Ở 2-3 tuần tuổi, bé có tỏ ra chú ý khi có tiếng nói hay không?

* Ở 1-3 tháng tuổi, bé có quay đầu theo tiếng nói của mẹ, còn ở 4 tháng tuổi - về phía đồ chơi phát ra tiếng hay không?

* Ở 1,5 - 6 tháng tuổi, bé có phản ứng bằng tiếng kêu hay mở to mắt trước các âm thanh chói tai hay không?

* Bé có phát ra tiếng bập bẹ khi cha mẹ xuất hiện hay không?

* Ở 8-10 tháng tuổi, bé có phát ra âm gì mới hay không?

Nếu sau những quan sát như vậy có điều gì đó khiến cha mẹ nghi ngại, cần nhanh chóng đưa bé đến bác sĩ để khám.

Trong trường hợp có điều nghi ngại, cha mẹ cần đưa trẻ lớn hơn đến khám ở các chuyên gia: trẻ cũng có thể bị trục trặc thính giác vì bệnh (viêm màng não, các dạng bệnh sởi, quai bị nặng), do viêm tai thường xuyên (đôi khi diễn ra mà không có triệu chứng rõ ràng), do các thuốc gây biến chứng ở tai, do các chấn thương trong não.

Khi bác sĩ chẩn đoán có tổn thương thính giác và nhận định việc chữa trị hay phẫu thuật đều không giải quyết được vấn đề (tình trạng đúng như vậy trong 90% trường hợp), cần lập tức đến chuyên gia

trợ thính. Họ sẽ chọn cho trẻ máy trợ thính có chất lượng và căn chỉnh máy phù hợp với các đặc điểm riêng của tình trạng mất thính giác ở trẻ. Chỉ khi đó đứa trẻ có vấn đề về thính giác mới có thể nghe được, học nói được và sẽ phát triển bình thường, sau đó mới có thể học trong trường bình thường. Các thiết bị trợ thính cần phải được chọn càng sớm càng tốt, ngay sau khi có chẩn đoán (lý tưởng nhất là trước 6 tháng tuổi).

Giai đoạn thuận lợi nhất để trẻ nói được là từ 7-12 tháng đến 3,5-4 năm tuổi. Càng muộn, kết quả càng kém hơn, càng đòi hỏi nhiều nỗ lực của cha mẹ và thầy dạy đặc biệt để trẻ nói được. Nếu việc điều chỉnh thính giác bị trì hoãn đến khi trẻ 5 tuổi, hầu như không thể dạy cho trẻ nói rõ ràng được nữa.

(Theo Lời khuyên gia đình, Nga, 12.2008)

TIN MỪNG CHO BỆNH NHÂN

Phòng khám Trung y Phúc Khang kính báo:
Phòng khám Trung y Phúc Khang chuyên chữa trị các bệnh mãn tính, bệnh nan y. Giấy phép số: 1137/GCNĐĐKHN YHCT, do chuyên gia Trung y trực tiếp khám chữa bệnh, phục vụ lâu dài cho sức khỏe đồng bào bệnh nhân.

Đặc biệt có những chuyên khoa sau đây: Hiếm

muộn - Vô sinh, Phong thấp - Đau khớp, Đau đầu - Mất ngủ - Suy nhược thần kinh, Viêm mũi - Họng, Bệnh Da liễu, Hen suyễn, Viêm gan siêu vi B, Tiểu đường, Trĩ, Phụ khoa, Sỏi mật, Sỏi thận, Cao - thấp huyết áp, Di chứng tai biến mạch máu não, v.v.

Phòng khám chúng tôi vận dụng lý luận về Y học, Dược học, Châm cứu học theo Y học Trung Quốc, sử dụng các phương thuốc cổ phương - bí phương để khám chữa bệnh cho bệnh nhân. Hiệu quả độc đáo, thời gian chữa ngắn, tỉ lệ khỏi cao, không cần nằm viện, chữa xong là về, không ảnh hưởng đến việc làm, học hành.

Hoan nghênh quý bệnh nhân mắc bệnh lâu năm không trị khỏi đến tư vấn khám bệnh.

Bệnh nhân có thể chữa miễn phí trước 02 ngày, nếu thấy hiệu quả thì tiếp tục điều trị, để tránh tiền mất tật mang, đó chính là sự quan tâm chăm sóc dành cho người bệnh, để người bệnh an tâm chữa bệnh.

830 ĐẠI LỘ HỒNG BÀNG - P.14 - Q.6 - TP.HCM (gần cầu Phú Lâm và Xí nghiệp Dược phẩm O.P.C)

Giờ khám chữa bệnh: Sáng 7h30 - 12h00 * Chiều: 14h00 - 21h00 * Sáng Chủ nhật: 7h30 - 12h00

ĐIỆN THOẠI TƯ VẤN: (08) 38858847

Cậu bé Timothy ngồi yên lặng trên ghế. Đây quả là một khoảnh khắc vô cùng hiếm hoi đối với cậu bé 11 tuổi rất hiếu động này. Thường Timothy không chịu ngồi yên một chỗ mà chạy nhảy, quậy phá và không chịu ngồi yên đến 10 giây. Đây là lý do khiến Timothy phải bỏ học. Việc hiếu động quá mức không chỉ trở thành vấn đề đối với cậu bé mà cả với cha mẹ.

Bệnh không ngủ

Tại Pháp, hiện có gần 200.000 trẻ em mắc chứng hiếu động năng như Timothy. Vậy mà hôm nay, Timothy lại chịu ngồi yên trên một chiếc ghế tại Trung tâm Chữa trị bệnh liên quan đến giấc ngủ của trẻ em (CPPS) thuộc Bệnh viện Robert Debré ở Paris. Cậu bé răm rắp làm theo các hướng dẫn của y tá

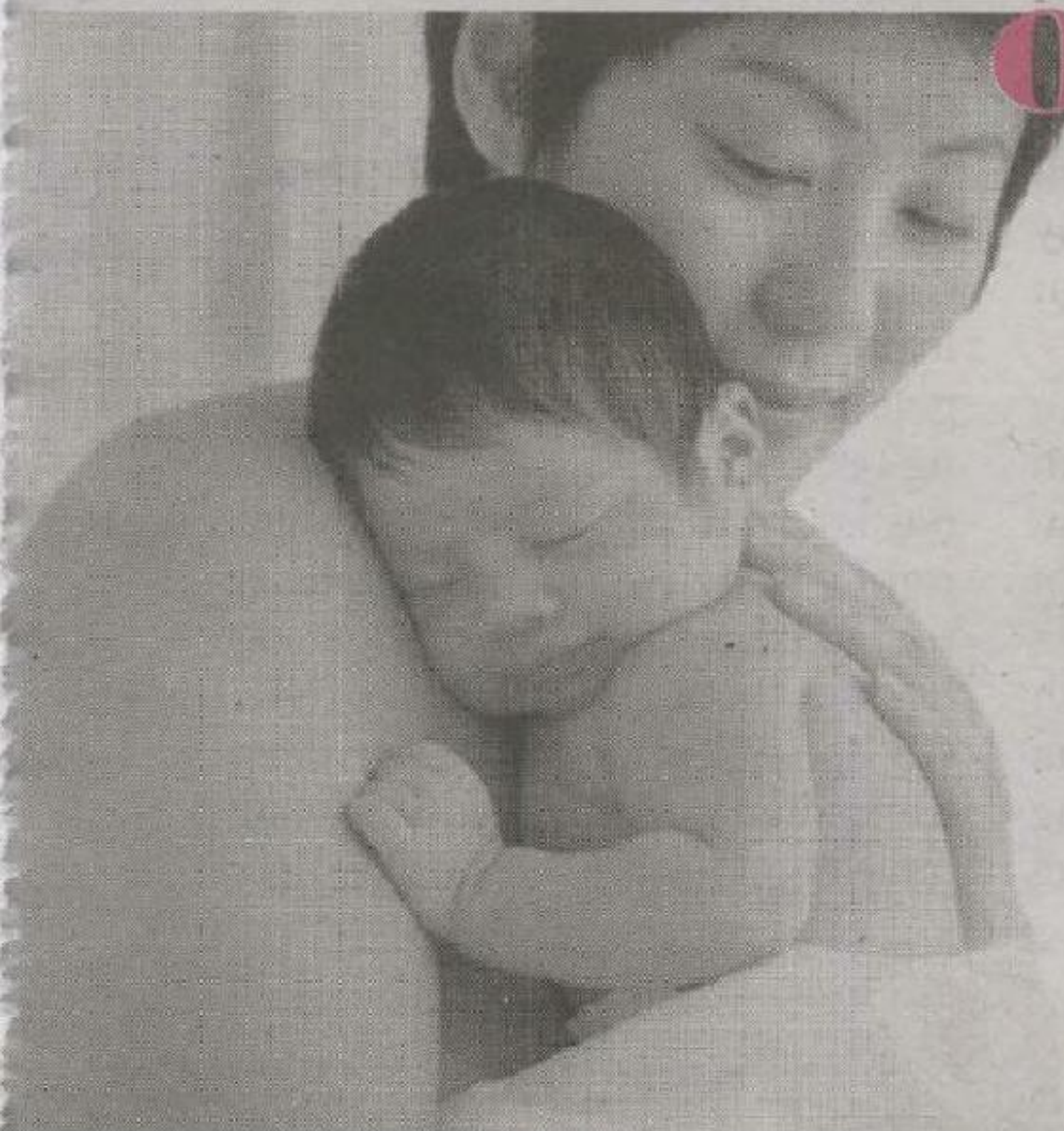
nhằm chuẩn bị cho một cuộc kiểm tra y tế. Giáo sư (GS) thần kinh học Eric Konofal cho biết: “Chúng tôi phải kiểm tra chất lượng giấc ngủ của Timothy”. Cứ mỗi hai giờ, y tá sẽ yêu cầu cậu bé nằm yên trên giường trong vòng 30 phút để ngủ. GS Konofal giải thích: “Tất cả trẻ em mắc chứng hiếu động đều ngủ rất ít, có khi chỉ vài phút. Điện cực và cảm ứng được gắn trên người Timothy sẽ ghi nhận tất cả các diễn biến và sẽ giúp chúng tôi có được một phác đồ liên quan đến việc ngủ của em. Phác đồ này có tên gọi *điện não đồ giấc ngủ* có thể giúp chúng tôi có thêm nhiều hiểu biết về những chứng bệnh liên quan đến giấc ngủ của trẻ em”.

Phải chăng tính hiếu động của trẻ em có liên quan đến giấc ngủ?

BỆNH MẤT NGỦ ở trẻ em

VĂN HÒA

NGỦ LÀ MỘT NHU CẦU QUAN TRỌNG ĐỐI VỚI TRẺ EM. MẤT NGỦ HAY NGỦ NHIỀU CÓ LIÊN QUAN ĐẾN MỘT SỐ CHỨNG BỆNH TRẺ EM NHƯNG LẠI ÍT ĐƯỢC CÁC BẬC CHA MẸ QUAN TÂM.

Trẻ em bình thường luôn có giấc ngủ ngon và sâu vào ban đêm

GS Konofal cho biết: “Các nghiên cứu được thực hiện trong vòng 10 năm trở lại đây đã chứng minh rằng tính hiệu động của trẻ em có liên quan đến giấc ngủ. Thế nhưng, lĩnh vực này vẫn còn quá mới mẻ với nhiều bác sĩ. Phải hiểu rằng, hiệu động chẳng qua là một triệu chứng đôi khi được thể hiện bằng hiện tượng rối loạn giảm thiểu sự chú ý. Nhưng trong phần lớn các trường hợp, đây chính là hiện tượng rối loạn của giấc ngủ”. Đây cũng chính là lý do khiến cậu bé Timothy có mặt tại CPPS để được chữa trị.

Năm 2009, một trung tâm thứ hai sẽ được khai trương tại Bệnh viện Debrousse ở thành phố Lyon. GS Michel Lecendreux, một chuyên gia về thần kinh, cho biết: “Đây là dấu hiệu tốt vì cho đến nay các bệnh liên quan đến giấc ngủ vẫn chưa được ngành y tế quan tâm đúng mức”. Thế nhưng, các thống kê mới

nhất cho thấy đã đến lúc xã hội cần quan tâm đến vấn đề này. Tại Pháp, có từ 20-30% trẻ sơ sinh đến 3 tuổi mắc các chứng rối loạn liên quan đến giấc ngủ. Đó là còn chưa kể đến 5% trẻ em mắc chứng ngưng thở và 3% mắc chứng ngáy kinh niên... Ngoài ra, còn có đến 1/3 trẻ em thường ngủ không yên, dẫn đến nhiều loại bệnh.

May thay, hiện nay, ngành y tế đã bắt đầu quan tâm đến vấn đề này. GS Konofal cho biết thêm: “Khi thực hiện các kiểm tra đối với trẻ em mắc chứng hiệu động, chúng tôi nhận thấy hiện tượng giật nảy xảy ra tại chân đến 27 lần mỗi giờ. Hiện tượng giật nảy xảy ra liên tục đã đánh thức trẻ em và “lôi” chúng ra khỏi giấc ngủ ngon. Trẻ em gặp phải hiện tượng này chỉ ngủ ngon giấc trong 80% trường hợp, so với 92% trường hợp của trẻ em có sức khỏe tốt. Hiện tượng này sẽ loại bỏ dần giấc ngủ và thay vào đó là sự hiệu động để chống lại sự mệt mỏi kinh niên”.

Bệnh ngủ rũ

Không chỉ có trẻ em mắc chứng hiệu động mới được chữa trị tại CPPS, mà còn có trẻ em mắc các loại bệnh hiếm gặp liên quan đến giấc ngủ, trong đó phải kể đến bệnh ngủ rũ. Biểu hiện của chứng bệnh này là việc trẻ không cưỡng lại được cơn buồn ngủ và có thể ngủ ngay tại bất cứ nơi nào, cho dù là trong lớp học, tại bàn ăn hay trước tivi... GS Konofal cảnh báo: “Hãy tưởng tượng điều gì sẽ xảy ra khi trẻ bỗng lăn ra ngủ lúc đang tắm. Đây là lý

do khiến các bậc cha mẹ phải đặc biệt quan tâm khi có con mắc chứng ngủ rũ". Đây cũng là lý do khiến trẻ em mắc chứng ngủ rũ được ưu tiên nghiên cứu để chữa trị tại CPPS. Các em cũng phải chịu những kiểm tra giống hệt như cậu bé Timothy. Tuy nhiên, chính những giấc ngủ vào ban ngày mới khiến các bác sĩ đặc biệt quan tâm. Trẻ em bình thường chỉ ngủ sâu và ngon giấc vào ban đêm. Trong khi đó, điều ngược lại lại xảy ra đối với trẻ mắc chứng ngủ rũ.

Ngủ rũ là một chứng bệnh hiếm rất ít ai biết đến. Các bậc cha mẹ chỉ quan tâm đến hiện tượng khác thường của con mình khi nghe giáo viên thông báo là chúng hay ngủ trong lớp và cần nhắc là tại sao

không cho chúng ngủ sớm, đủ tại nhà. Một người mẹ cho biết: "Con trai tôi lúc nào cũng chỉ biết đến ngủ và không thể nào học hành được". Các nhà chuyên môn cho rằng đối với một số trường hợp, bệnh ngủ rũ sẽ tự động bị loại ra khỏi cơ thể và trẻ trở lại bình thường. Nhưng đối với các trường hợp bệnh không khỏi thì cần phải nhờ đến sự can thiệp y khoa. Bệnh nhân sẽ phải được chữa trị suốt đời.

Hiện nay, các chuyên gia y tế tại Bệnh viện Robert Debré đang đẩy mạnh các nghiên cứu liên quan đến bệnh ngủ rũ với hy vọng một ngày không xa sẽ tìm ra được phương cách để chữa trị dứt căn bệnh hiếm này.

(Theo VSD Santé)

TIN VUI CHO BỆNH NHÂN MẮC BỆNH VIÊM MŨI - VIÊM HỌNG - MẤT NGỦ

PHÒNG KHÁM TRUNG Y AN KHANG (GIẤP PHÉP SỐ: 0925/GCNHNYDHCT)

Là phòng khám Trung y chuyên điều trị các bệnh mãn tính, nan y do các chuyên gia Trung y khám và điều trị, phục vụ lâu dài cho sức khỏe của đông đảo bệnh nhân.

**Trung y Trung dược - tạo nền kỳ tích trong điều trị
CHỈ NGHE THÔI CHƯA TIN - THỬ MỘT LẦN RỒI BIẾT**

**Cho thuốc trực tiếp vào mũi, họng, 3-5 phút sẽ thấy hiệu quả
Nước mũi ra ào ào - Viêm mũi khỏi mau mau**

"Thông" một lần: nước mũi chảy ra nhiều (cần bả có hại tích tụ lâu ngày trong mũi), hai lỗ mũi thông rồi, có thể nghe được mùi cơm, 1-7 ngày "khỏi": hết chóng mặt rồi, hết nhức rồi, miệng hết hôi rồi, đờm ít đi rồi, ăn ngon miệng rồi, ngủ tốt hơn rồi, ngu hết ngứa rồi.

1-3 tuần "khỏi hẳn": mũi hết ngứa, không còn ướt nhẹp, không khô khốc, dù bị kích thích cũng không hắt xì hơi, không sổ mũi, niêm

mạc mũi dần dần hồi phục, không còn thường xuyên cảm mạo, triệt để ngăn chặn sự xâm nhập của vi khuẩn gây bệnh.

Chứng bệnh nhức đầu: Phát hiện sớm, điều trị sớm.

Chứng bệnh mất ngủ: Sát thủ tàng hình của thế kỷ mới! Khó ngủ, ngủ không ngon giấc, hay mơ, giấc ngủ quá ngắn, thậm chí thức trắng đêm hay kèm theo nhức đầu, chóng mặt, hồi hộp, trí nhớ kém, có thể dẫn đến bệnh cao huyết áp, bệnh tim mạch, bệnh bao tử, đường ruột, yếu sinh lý, mất mồi... Nghiêm trọng hơn là dẫn đến rối loạn thần kinh, cuối cùng đe dọa đến tính mạng. (Bệnh nhẹ dùng 1-3 ngày, bệnh nặng dùng 3-7 ngày, bệnh nhân có thể ngủ rất ngon)

Đặc điểm độc đáo của liệu pháp điều trị song song bằng Trung y mà phòng khám chúng tôi đang áp dụng là: liệu trình ngắn, hiệu quả nhanh, không cần nằm viện, trị xong có thể ra về ngay, không ảnh hưởng công việc học tập, đã mang lại sức khỏe hầu hết cho bệnh nhân.

Để bệnh nhân yên tâm điều trị, phòng khám sẽ miễn phí 03 ngày tiền thuốc cho bệnh nhân, nếu thấy hiệu quả tiếp tục điều trị, đó là các quan tâm tốt nhất đối với người bệnh...

627B Nguyễn Trãi, P.11, Q.5, TP.HCM (Đối diện Trung tâm Y tế Quận 5) - ĐT: (08) 3.9508071
Giờ khám bệnh: Sáng: 7:30 - 12:00 * Chiều: 14:00 - 17:30 * Chủ nhật: Sáng: 7:30 - 12:00

- Con tôi mới hai tháng tuổi, bị thở khò khè, khám bệnh được biết hô hấp không có vấn đề gì, khi chụp X quang phổi, kết quả: tuyến ức to hơn bình thường, chèn phổi làm thở khò khè. Xin bác sĩ cho biết tuyến ức là gì? Cách điều trị? (Thảo Trân, Q. Tân Bình, TP. Hồ Chí Minh)

Tuyến ức là một cơ quan nằm sau xương ức, có vai trò rất quan trọng trong cơ chế miễn dịch chống lại tình trạng nhiễm trùng và ung thư của cơ thể. Bình thường, tuyến ức có từ thời kỳ trong bào thai, sản sinh ra nhiều tế bào lympho T có vai trò như một đại thực bào tiêu diệt vi trùng, các tế bào lạ khi xâm nhập vào cơ thể. Từ lúc sinh ra, tuyến ức lớn dần, sau đó, teo nhỏ lại ở tuổi trưởng thành (khoảng 22-25 tuổi). Một số trường hợp tuyến ức phì đại hay phát triển thành khối u gây ra tình trạng nhược cơ, một bệnh hay gặp ở người trẻ tuổi. Những bệnh nhân này có tình trạng mất trương lực của các cơ vân và cơ trơn, gây tình trạng sụp mi mắt, khó nuốt và nặng hơn có thể khó thở, gây suy hô hấp và đưa đến tử vong. Tuyến ức phì đại có thể dễ dàng chẩn đoán ở người lớn nhờ chụp phim X quang phổi, nhất là trên phim phổi nghiêng. Trường hợp khó hơn có thể cho bệnh nhân chụp phim điện toán cắt lớp (CT scan) ngực. Ở trẻ em, việc chẩn đoán có phần khó khăn hơn, nhất là ở những trẻ nữ nhi do

khi chụp phim X quang trẻ không chịu nằm yên nên hình ảnh ghi nhận được khó có kết quả chính xác. Ở trẻ nữ nhi, nếu tuyến ức bị phì đại mà không gây ra triệu chứng nhược cơ hay suy giảm miễn dịch thì không cần phải điều trị. Chỉ cần theo dõi sát một thời gian, có thể lớn thêm một chút, tuyến ức sẽ trở lại kích thước bình thường.

- Năm nay tôi 52 tuổi, hai bên bắp tay (phần thịt sau "con chuột") của tôi bị xệ nhìn rất thô. Xin hỏi có cách nào để tay tôi được thon gọn lại không? (Đào Trọng Quang, Từ Sơn, Bắc Ninh)

Những triệu chứng mà anh mô tả như trên, theo chúng tôi là hậu quả của quá trình tích tuổi, có nghĩa là cơ thể đang bị già đi đấy. Không có cách nào chữa trị khác đi được đâu ngoại trừ việc phải tích cực tập thể dục. Tuy nhiên, anh cũng nên đến thầy thuốc để loại trừ u của cơ hay bệnh lý về cơ như: loạn dưỡng cơ, phì đại khu trú của cơ... Việc phẫu thuật tạo hình lấy bớt những phần phát triển quá của cơ hay da cũng có thể đặt ra theo yêu cầu của bệnh nhân.

- Tôi hầu như lúc nào cũng nhức và nặng đầu. Mỗi khi như vậy, tôi chỉ cần thoa dầu xanh, lấy hai ngón tay bóp vào trán và hai bên thái dương thì nơi đó bầm đen (giống như dân gian gọi là trúng gió). Còn phía sau gáy luôn có cảm giác rất rát dưới da, rất mỏi và khó chịu, hai vai lúc nào cũng thấy mỏi (đi khám

- bác sĩ bảo đau cơ nhưng uống thuốc hoài mà không hết mỗi).
- Xin hỏi bác sĩ, với triệu chứng như vậy thì tôi có thể bị bệnh gì, nên đi khám và điều trị ở đâu?
- (Nguyễn Văn Liệu, Lê Thủy, Quảng Bình)

Triệu chứng mà bạn mô tả là triệu chứng điển hình của bệnh viêm xoang sàng phía sau. Xoang sàng là một hệ thống bao gồm các xoang như xoang hàm, xoang trán, xoang bướm, xoang sàng trước và xoang sàng sau. Xoang sàng sau bao gồm một số hốc nhỏ có vỏ xương bao bọc nằm vùng đáy sọ tiếp giáp với não, do có cấu trúc rất phức tạp nên hay bị viêm nhiễm, nhất là ở những vùng có khí hậu nhiệt đới nắng, độ ẩm cao và ô nhiễm không khí nặng nề như ở nước ta. Các triệu chứng của viêm xoang sàng sau rất mờ mờ, khiến nhiều bệnh nhân và thầy thuốc cũng lầm với những bệnh khác. Có khi chỉ hay bị nhức đầu, mỏi cổ và sổ mũi một chút ít. Bệnh nhân lúc nào cũng thấy mệt mỏi, buồn ngủ, trí nhớ giảm sút, năng suất lao động giảm và đặc biệt rất thích cạo gió. Nên đi khám ở một thầy thuốc tai mũi họng, có thể chụp CT scan đầu, xông kê, thay đổi môi trường sống, tập thể dục... và các điều trị khác theo chỉ định của bác sĩ.

- Em năm nay 26 tuổi, cao 1m53 nhưng chỉ nặng 37kg. Đạo này trong người em luôn cảm thấy buồn ngủ và mệt mỏi, mấy tháng nay em bị sụt ký, dù vẫn ăn uống đều, thỉnh thoảng bị

- mất ngủ, da xanh hắc đi. Không biết em có bị bệnh gì? Em bị viêm tai giữa từ hồi còn nhỏ, bây giờ bị tái lại, em có theo khám và uống thuốc ở Bệnh viện Nhân dân Gia Định khoảng một tháng nay, mỗi lần đi nắng hay nằm ngủ thì trên đầu em cảm thấy có cái gì đó giật giật như là mạch đập liên hồi vậy. Xin bác sĩ cho biết hiện tượng này là như thế nào? (Trần Minh Ngọc, Lâm Văn Bền, Q.7, TP. Hồ Chí Minh)

Một người bình thường, không có bệnh tật gì cả thì ăn ngủ được và cân nặng thường chỉ giao động 1-2kg, có nghĩa là có lúc tăng thêm 1-2kg, lúc giảm 1-2kg. Với chiều cao như bạn và cân nặng như thế thì hơi bị gầy đấy. Với các triệu chứng như bạn đã mô tả, chắc chắn là có vấn đề về sức khỏe. Nhưng vấn đề gì thì qua một vài dòng chữ như thế này rất khó để có chẩn đoán chính xác. Bạn nên đến khám ở thầy thuốc nội tổng quát. Ở đây, thầy thuốc sẽ khám tâm soát bệnh tật cho bạn, kể cả việc cho làm một số xét nghiệm cơ bản như: chụp X quang phổi, xét nghiệm công thức máu, đánh giá lại chức năng gan, thận, đường huyết... và có thể kết hợp thêm với bác sĩ chuyên khoa tai mũi họng để xác định xem bệnh viêm tai giữa của bạn có còn hay không, có bị tiến triển qua viêm tai xương chũm? Các chỉ định điều trị sẽ được thầy thuốc cho sau khi đã khám kỹ và có chẩn đoán chính xác cho bạn, kể cả việc truyền dịch.

PGS.TS NGUYỄN HOÀI NAM

NÉT ĐỘC ĐÁO Ở PHƯƠNG THUỐC GIA TRUYỀN **CHUYÊN TRỊ BỆNH NGOÀI DA**

CÁC LƯƠNG Y TẬN TÌNH KHÁM BỆNH TƯ VẤN MIỄN PHÍ

Những năm gần đây, nhiều người đã khá quen thuộc với địa chỉ **Phòng Chẩn trị y học cổ truyền Bảo Thanh Đường**. Đây là nơi chuyên chữa các bệnh ngoài da bằng phương thuốc gia truyền rất hiệu quả. Các lương y đã lặn lội hàng ngày đường ở các bản làng heo hút, tìm kiếm các vị thuốc mà cha ông hàng trăm năm trước truyền lại, những lọ thuốc bôi, thang thuốc gia truyền giúp nhanh khỏi các bệnh mãn tính như: **chàm, á sừng, lang ben, sẩn ngứa, dị ứng, hôi nách, viêm**

nang lông, eczema, nấm tóc, zona, á sừng da đầu, khô da, nấm ben, bạch biến... Bệnh nhân dùng thuốc của nhà thuốc đều rất tâm đắc vì vừa tốt cho cơ thể, vừa được các lương y tận tình khám bệnh và tư vấn miễn phí.

Gặp chúng tôi, kỹ sư Vũ Văn Tuấn, ngụ tại 116B, lô 9, cư xá Thanh Đa, P. 27, Q. Bình Thạnh, TP. Hồ Chí Minh, nhận xét: thuốc gia truyền ở đây rất tốt, nhanh khỏi bệnh á sừng da đầu (đầu nhiều vảy gàu, rất ngứa). Tiến sĩ Nguyễn Minh Trang ở 72 Hàng Điều, Hà Nội, rất khâm phục phương thuốc quý này vì đã chữa hết hắc căn bệnh chàm, nấm toàn thân cho bà. Bà tâm sự: “Tôi đã đi chữa nhiều nơi nhưng chỉ khi tìm đến thuốc gia truyền này tôi mới hết bệnh”.

Rất nhiều bệnh nhân cảm ơn phương thuốc gia truyền quý, những vị thuốc đã cứu giúp cho nhiều người khỏi bệnh. Đó là nét đáng tự hào về các vị thuốc dân tộc.

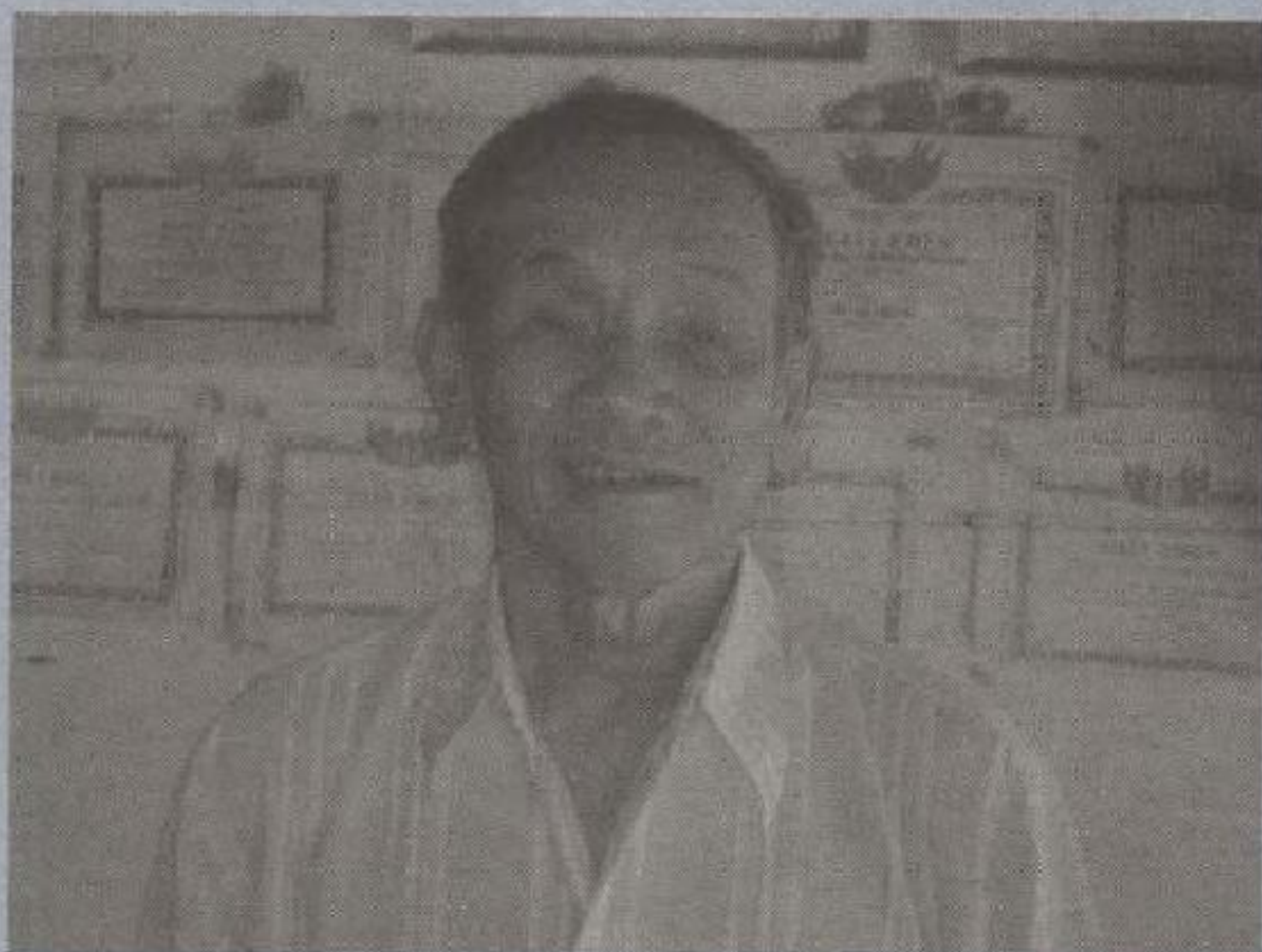
NGUYỄN HÀ - VĂN HUNG

Bạn đọc khám miễn phí tại các cơ sở của NHÀ THUỐC BẢO THANH ĐƯỜNG:

- ♦ Tại Hà Nội: 102 Trần Hưng Đạo, Q. Hoàn Kiếm - ĐT: 04.39423585
- ♦ Tại TP. Hồ Chí Minh: 210 Lê Lai, Q.1, ĐT: 08.39252818
- ♦ Tại Đà Nẵng: 60A Lê Hồng Phong - ĐT: 0511.3562037
- ♦ Tại Nha Trang, Khánh Hòa: 31 Nguyễn Thị Minh Khai - ĐT: 058.3522005
- ♦ Tại Kiên Giang: 69 Hùng Vương, Rạch Giá - ĐT: 077.3947347

NIỀM HẠNH PHÚC CỦA TÔI

Tôi từng là một bệnh nhân mắc bệnh gút 10 năm nay. Trong thời gian đầu, tôi được bác sĩ chẩn đoán là mắc bệnh khớp. Sau đó, tôi đi khám lại và được chẩn đoán là mắc bệnh gút. Mặc dù tôi đã điều trị nhiều nơi, nhiều loại thuốc nhưng bệnh vẫn không thuyên giảm. Mỗi lần phát bệnh, tôi chỉ biết dùng thuốc giảm đau. Mặc dù tôi biết đó chỉ là phương pháp tạm thời, nhưng tôi không còn sự lựa chọn nào khác. Cứ một thời gian ngắn là những cơn đau lại tái phát hoành hành, khiến tôi ăn không ngon, ngủ không thể yên giấc.

Ông Lê Thống Chế

May mắn đến với tôi khi một hôm tôi tình cờ đọc tờ báo *Giáo dục và thời đại*. Xem bài báo, tôi đã thấy mối nguy hiểm và những biểu hiện của bệnh gút được nêu lên giống với căn bệnh mà bản thân tôi đang hàng ngày phải chịu đựng. Nổi vui mừng ập tới, bởi trước đó, dường như có lúc tôi đã nản lòng vì suốt bao nhiêu năm qua, tìm mọi cách, mọi phương thuốc để chạy chữa mà không có hy vọng. Trong bài báo có giới thiệu về một sản phẩm mới giúp hỗ trợ điều trị và phòng ngừa bệnh gút, đó là Hoàng Thống Phong. Một lần nữa, niềm hy vọng khỏi bệnh nhen nhóm trong tôi. Tôi đã liên lạc theo địa chỉ trong bài để hỏi thêm chi tiết về bệnh gút và về Hoàng Thống Phong.

Vì điều kiện xa xôi nên việc tìm mua Hoàng Thống Phong với tôi cũng không phải dễ dàng. Tôi đã nhờ người quen lên tận thành phố Hòa Bình mua liền 12 hộp. Theo hướng dẫn sử dụng, tôi dùng mỗi ngày 9 viên và chia làm 3 lần, không ngày nào là tôi quên uống. Vì căn bệnh này đã gây ra cho tôi nhiều đau đớn, nên tôi quyết tâm điều trị tới cùng. Sau đó không lâu, tôi còn được biết rằng mình là một trong những người đầu tiên sử dụng sản phẩm Hoàng Thống Phong.

Hy vọng có thể đẩy lùi được căn bệnh này của tôi đã ngày càng có cơ sở hơn. Sau hơn 3 tháng dùng Hoàng Thống Phong, biểu hiện của những cơn đau vẫn thường trực trong tôi hàng ngày trước đó đến bây giờ không còn nữa. Hơn thế, nếu trước đây cứ dùng một số thuốc Tây y là tôi lại bị những phản ứng phụ như đau dạ dày, đau thận,... thì bây giờ tôi đã cảm thấy được rõ rệt sự hoạt động trở lại bình thường của các cơ quan khác trong cơ thể như thận, dạ dày và thần kinh tọa.

Người ta thường nói "mất tiền là không mất gì cả, mất sức khỏe là mất hết". Đúng vậy, sức khỏe là vàng, cái mà đã có lúc tôi tưởng rằng mình đã mất. Vậy mà giờ đây, chính Hoàng Thống Phong đã giúp tôi tìm lại được điều quý giá nhất này.

Ngày hôm nay, khi tôi đang ngồi trong tư thế thoải mái nhất, không đau đớn, không khó chịu, không lo lắng, không u sầu, tôi thấy mình cần phải nói một điều gì đó gửi những bệnh nhân cùng cảnh ngộ như mình, đó là mong rằng bệnh nhân gút nào cũng tìm thấy niềm hạnh phúc như tôi.

LÊ THỐNG CHẾ (xóm Yên Sơn, xã Yên Lạc, Yên Thủy, Hòa Bình)

Nuôi cấy

NGỌC TRAI NHÂN TẠO

DI LINH

- ▶ Từ xa xưa, con người đã biết sử dụng ngọc trai để làm đồ trang sức và nguyên liệu quý giá trong các chiết xuất các sản phẩm làm đẹp cho phụ nữ. Trong thịt trai đã cấy ngọc có chứa chất **migi-k**, là hợp chất hữu cơ, không có độc tố, có tác dụng làm tăng sức đề kháng chống lại các tác nhân làm tổn hại hệ thống hình thành máu và kích thích hệ thống miễn dịch, đặc biệt là dịch nhày.

Hàng loạt tổ chức, hiệp hội ngọc trai ra đời

Ngày nay, các tổ chức quốc tế đã nhận thấy nghề nuôi cấy ngọc trai là một hoạt động mang lại sự phát triển kinh tế và hầu như không phương hại đến cộng

đồng, môi trường nên các tổ chức đã tích cực hỗ trợ cho các doanh nghiệp nuôi cấy ngọc trai phát triển: Cơ quan Phát triển quốc tế của Mỹ (AID), thực hiện dự án ở tại quần đảo Cook; Ngân hàng Phát triển châu Á (ADB),

cấp vốn cho các hãng ngọc trai mới, cũng ở quần đảo Cook; Trung tâm Quốc tế về quản lý nguồn lợi Thủy sản thực hiện dự án ở đảo Salomon; Trung tâm Nghiên cứu nông nghiệp quốc tế của Úc (ACAR), cùng với ICLARM tiến hành dự án ở Kilibati... Các hiệp hội thương mại về lĩnh vực ngọc trai cũng bắt đầu xuất hiện tại Nhật Bản, Úc, Tahiti, quần đảo Cook... Tại Hawaii - Mỹ, chương trình phát triển nuôi trồng thủy sản năm 1990 kêu gọi thành lập *Hiệp hội quốc tế của những người nuôi ngọc*. Hiệp hội này nằm trong Hiệp hội Ngọc quốc tế (IPA). Mục tiêu của IPA là xây dựng các tiêu chuẩn mang tính quốc tế, về phẩm chất và kiểm tra chất lượng, nâng cao học vấn, đào tạo ngành nghề, mở chiến dịch marketing... để tiêu thụ số lượng lớn ngọc trai. Tại Philippines, tháng 11-1994, ông G. Brannellec, giám đốc điều hành một công ty lớn nhất về ngọc trai và một số nhà doanh nghiệp khác đã đề nghị thành lập "một tổ chức quốc tế của những nhà sản xuất ngọc và nuôi ngọc ở biển Nam" nhằm hỗ trợ việc bảo quản chất lượng, số lượng, giá cả của khu vực mà thị trường thế giới có thể chấp nhận được.

Sự ra đời của các tổ chức, hiệp hội ngọc trai này đã khiến nhu cầu sử dụng ngọc trai trên toàn thế giới tăng cao. Theo dự báo của ông Crichard Fassler,

chủ tịch Hội chợ ngọc trai thế giới năm 1994, vào những thập niên tới, lượng ngọc trai sẽ tăng gấp đôi. Nhưng thực tế, chỉ 6 năm sau, sản lượng đã tăng 338,95% (tăng gấp 3,39 lần, từ 210 tấn năm 1993 tăng lên 711,8 tấn năm 1999).

Thời... của ngọc nhân tạo

Trước kia, người Nhật dùng thợ cấy ngọc để khống chế các doanh nghiệp nuôi cấy ngọc trên thế giới. Việc thuê thợ cấy gắn liền với việc cung cấp nhân cấy và tiêu thụ ngọc. Ngày nay, Trung Quốc, Indonesia, Philippines, Việt Nam và cả Mỹ cũng tham gia vào đội ngũ cấy ngọc. Nguyên liệu, vật tư cho người nuôi ngọc cũng đã được phá bỏ thế độc quyền của người Nhật Bản, khi Trung Quốc, Úc và Việt Nam đều có khả năng

Kiểm tra chất lượng ngọc trai

Chỉ trong một thời gian ngắn, hàng trăm doanh nghiệp mới nuôi cấy ngọc trai ở 32 nước trên thế giới đã ra đời. Những doanh nghiệp cũ cũng đã mở rộng quy mô sản xuất, chủ yếu ở các nước Đông Á, Đông Nam Á và Nam Á, dẫn đến sản lượng ngọc trai tăng vọt.

sản xuất những loại này. Hầu hết các nước nuôi cấy ngọc trai đã sản xuất được con giống, bằng phương pháp sinh sản nhân tạo, cải tiến, thay thế các vật liệu để nuôi. Một con trai nguyên liệu, kích thước khoảng 8cm, giá trước đây 0,5 USD/con, nay còn 0,15 USD/con.

Trong khi nguồn cung cấp các loại đá quý như kim cương, ruby, saphia... có giới hạn và ngày càng ít đi, thị trường tiêu

thụ đá quý đang gặp những khó khăn, theo sự đình trệ chung trên toàn thế giới, ngọc trai ở Đông Nam Á, Thái Bình Dương vẫn ổn định, không thay đổi về giá. Tuy nhiên, sự thay đổi nhiệt độ môi trường, bùng nổ của các loài tảo, các bệnh nhiễm khuẩn, ô nhiễm môi trường và bão tố thường xuyên đe dọa, có thể khép lại viễn cảnh trên. Không còn nghi ngờ gì nữa, thực tế đã diễn ra: trận sóng thần tháng 11-2004 ở Đông Nam Á đã phá hủy nhiều cơ sở nuôi cấy ngọc.

Tại Nhật Bản, từ năm 1998, đã xuất hiện bệnh dịch do một loại virus làm hỏng cơ khép vỏ trai, trai chết hàng loạt. Trên 30% doanh nghiệp nuôi cấy ngọc trai bị phá sản và 23% cơ sở sản xuất con giống bị đóng cửa. Nếu không

chặn đứng được nạn dịch này, nghề nuôi cấy ngọc trai Nhật Bản sẽ tàn lụi. Sản lượng ngọc trai biến trên thế giới đã giảm đi gần một nửa, từ 100 tấn năm 1993 còn 61,75 tấn năm 1999 do sản lượng ngọc trai biển Akoya của Nhật Bản giảm sút nghiêm trọng. Cùng lúc đó là cuộc khủng hoảng của loài trai zebra sinh sống ở sông, vỏ làm nhân cấy ngọc.

Trai nuôi cấy ngọc

Viễn cảnh tươi sáng

Lợi ích kinh tế và tiềm năng của thị trường ngọc trai thế giới là vô cùng. Người ta dự báo, trong những năm tới, sự mở rộng doanh nghiệp nuôi, ở các nước đang sản xuất và ở các nước đang đi vào nghề này ngày càng nhiều. Một chuyển biến quan trọng trong thời gian gần đây, đó là tính độc quyền trong cung ứng, gia công và tiêu thụ nhân cấy, không chế thị trường tiêu thụ bằng cách mua các sản phẩm từ nơi xa về của Nhật Bản đang mất dần. Vị trí thống trị thị trường ngọc của Nhật Bản đang phải đối mặt với thách thức trước sự xuất hiện của các ông chủ ngọc đến từ Trung Quốc, Nam Thái Bình Dương và Đông Nam Á.

Nghề nuôi cấy ngọc trai ở nước ta ra đời sớm so với các nước Đông Nam Á. Ngày 9-10-1967, Quốc doanh trại ngọc Cô Tô của tỉnh Quảng Ninh được thành lập. Sau 10 năm hoạt động, ngày 11-4-1978, Quốc doanh trại ngọc Cô Tô chuyển thành Trại thực nghiệm

trai ngọc Cô Tô. Đến năm 1980, Trại thực nghiệm trại ngọc Cô Tô giải thể. Năm 1991, Bộ Thủy sản làm chủ đề tài nghiên cứu về quy trình sản xuất con giống, nuôi cấy ngọc trai loài *Sinohyriopsis cumingii* và loài *Pteria martensii*. Ứng dụng kết quả nghiên cứu, 14 công ty nuôi cấy ngọc trai biển và trại nước ngọt được thành lập. Nhưng các công ty này phát triển không đồng đều. Các công ty 100% vốn nước ngoài, liên doanh với nước ngoài phát triển nhanh, còn các công ty trong nước gặp nhiều khó khăn, chậm phát triển.

Với điều kiện tự nhiên thuận lợi, nhiều vũng vịnh kín: vịnh Hạ Long, Bái Tử Long (Quảng Ninh); vịnh Lan Hạ (TP. Hải Phòng); vịnh Nha Trang tỉnh Khánh Hòa... và gần 200.000ha mặt nước biển cùng hệ thống sông ngòi, đầm hồ tự nhiên, Việt Nam đang được nhận định sẽ là một "đất hứa" đáng gờm trên thị trường ngọc trai thế giới, nếu chúng ta khai thác có hiệu quả những tiềm năng mà thiên nhiên ưu đãi. ■

- ♦ Người mạnh khỏe luôn luôn tràn ngập những lời khuyên cho người đau yếu.

A man in good health is always full of advice to the sick. **Menander**

- ♦ Nơi duy nhất ẩn tránh tuyệt vọng là lao mình vào trần thế này.

The only refuge from despair is to project one's ego into the world.

L. Tolstoy

- ♦ Thước đo của nền dân chủ là mức tự do của những công dân thấp cổ bé miệng.

The measure of a democracy is the measure of the freedom of

its humblest citizens.

John Galsworth

NGÀNH DU LỊCH NĂM 2008:

Sụt giảm khách tham quan

HUY TRUNG

Hồ Xuân Hương, Đà Lạt

- Cứ vào dịp Noel hoặc Tết là không khí đi du lịch lại tràn ngập khắp các công ty lữ hành. Vậy mà năm nay, vào thời điểm này,
- hầu hết các công ty lữ hành đều vắng khách. Nhiều hợp đồng ký trước đã bị hủy với lý do tài chính.

Nhiều công ty du lịch lao đao

Cuộc khủng hoảng tài chính thế giới đã ảnh hưởng đến ngành du lịch của các nước, không ngoại trừ Việt Nam. Trước tình hình không khả quan này, ngành du lịch đã đặt mục tiêu cho năm 2008 là thu hút 4,8 - 5 triệu lượt khách quốc tế. Tuy nhiên, sau 11 tháng, Việt Nam chỉ đón hơn 3,8 triệu lượt khách. Càng về cuối năm, số khách quốc tế đến càng giảm, ví dụ trong tháng 11, lượng khách giảm 5,7% so với tháng 10 và giảm tới 22,1% so với cùng kỳ năm ngoái. Nền kinh tế thế giới và Việt Nam đang gặp khó khăn khiến

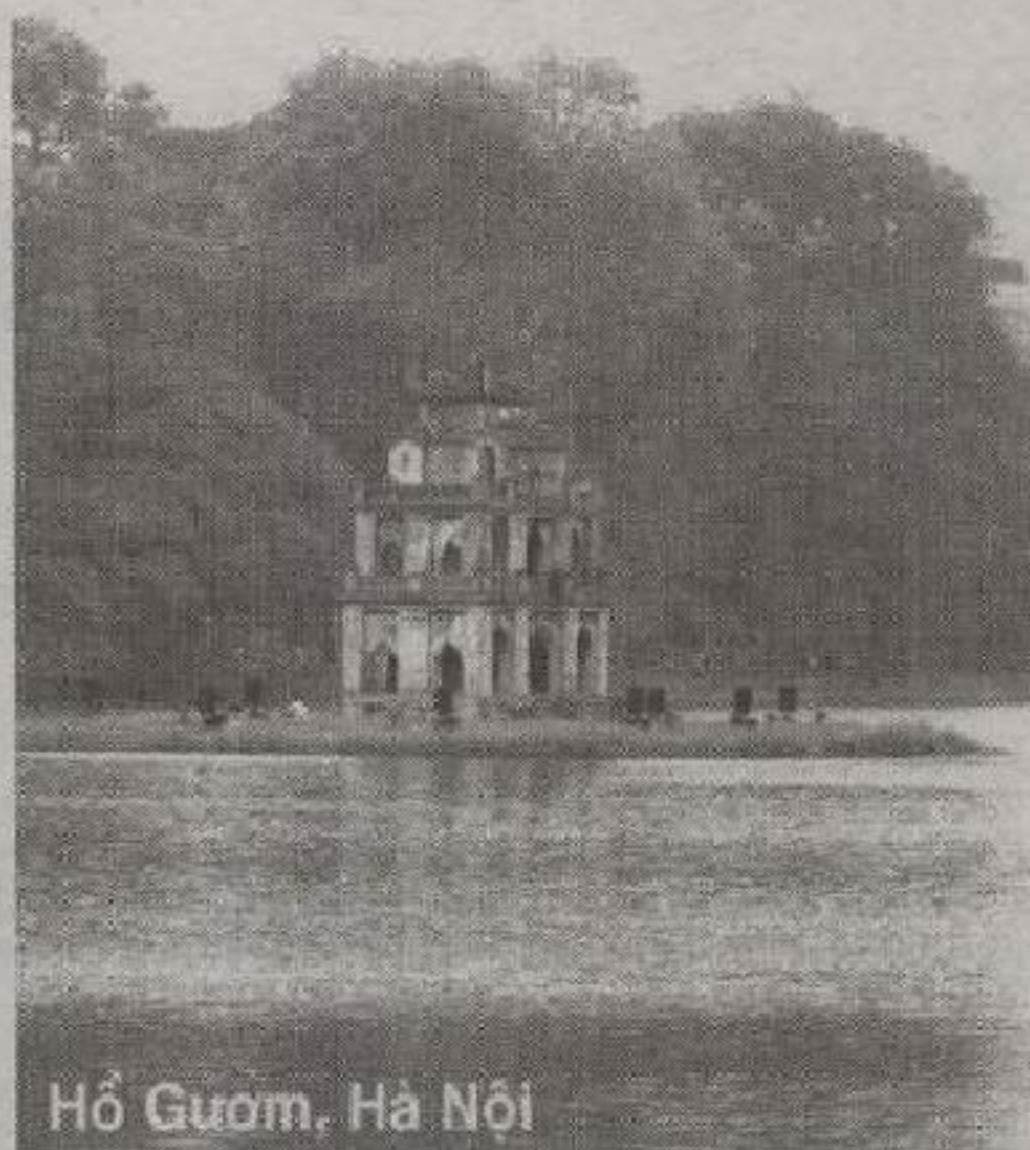
người dân thắt chặt chi tiêu cho du lịch. Ông Trần Chiến Thắng, Thứ trưởng Bộ Văn hóa - Thông tin và Du lịch, Tổng cục trưởng Tổng cục Du lịch cho biết: "Mức độ suy giảm khách du lịch diễn ra trên toàn thế giới và các nước lân cận đều sụt giảm, có nước tăng trưởng âm. Đối với Việt Nam, tuy không sụt giảm mạnh nhưng sự tăng trưởng đã chậm lại đáng kể". Ông Vũ Đình Dậu, Trưởng ga Hà Nội cho biết: năm nay, tất cả các chuyến tàu du lịch đều vắng khách. Lượng khách trong nước sụt giảm đáng kể. Với các tour ngắn như Sa Pa, chỉ đông khách

vào tối thứ sáu, mà khách phần lớn là người nước ngoài. Tình hình du lịch trong nước ảm đạm khiến các con tàu du lịch trong nước cũng vắng hoe.

Trong thời điểm khó khăn này, chiến lược của ngành du lịch Việt Nam là thu hút khách ở thị trường gần như Hong Kong, Đài Loan, Nhật Bản, Hàn Quốc, Thái Lan... và những tỉnh ven biển Trung Quốc như Quảng Đông, Quảng Tây, Vân Nam. Nguyên nhân chính của sụt giảm khách du lịch do khủng hoảng kinh tế, bên cạnh đó là chất lượng dịch vụ. Bà Dương Mai Lan, Trưởng phòng Nghiên cứu Phát triển, Vietravel Hà Nội cho biết: tuy không có sự tăng trưởng bất phá, song tại thời điểm hiện nay, công ty vẫn duy trì hoạt động, hoàn thành và vượt mức kế hoạch đề ra. Để có được kết quả như vậy, công ty đã phải liên tục áp dụng các chương trình giảm giá tour, hoặc áp dụng các đợt khuyến mãi lớn như chương trình *Du lịch bốn phương - trúng thưởng kim cương*. Chương trình có tổng giá trị giải thưởng hơn 1 tỉ đồng, diễn ra từ nay đến 25-2-2009. Ngoài ra, tại Vietravel Hanoi còn áp dụng thêm chương trình *Đi tour tặng túi sữa* để hấp dẫn du khách.

Một số kinh nghiệm cho chuyến du lịch xa

Khi đi du lịch, bạn nên chuẩn bị đầy đủ đồ dùng sinh hoạt, quần áo, thực phẩm, thuốc men cho số ngày dự kiến của hành trình vào

dịp nghỉ lễ nếu bạn không muốn phải mua với giá trên trời tại các điểm du lịch. Không mang đồ đạc linh tinh trong quá trình di chuyển để tránh thất lạc hoặc bỏ quên. Hành lý gọn gàng với khối lượng phù hợp sức mang vác của bạn. Hiện nay, thẻ ATM tương đối phổ biến, vì vậy, khi đi du lịch, bạn chỉ cần mang một ít tiền mặt tiêu vặt, còn lại chỉ nên mang theo thẻ rút tiền cho gọn nhẹ, an toàn. Trước khi khởi hành, nên liên lạc lại với các đơn vị cung cấp dịch vụ cho chuyến đi của bạn để chắc chắn về loại dịch vụ bạn đã đặt; yêu cầu họ cung cấp thông tin chi tiết về loại dịch vụ đã đặt và có xác nhận cụ thể. Khi đến khách sạn, không nên nhận phòng ngay mà nên đi một lượt quan sát các phòng, sau đó mới về nhận phòng. Bạn cũng nên hỏi trước giờ trả phòng, tránh ở quá 1-2 giờ đồng hồ mà phải trả tiền thuê phòng mất 1 ngày. Khi có em bé, nhớ chuẩn bị sữa, đồ hộp, quần áo, bỉm... cho em bé để đi chơi cho thoải mái. ■

BIZ TEQUILA\

SỰ HỢP NHẤT
PI
G

Hội nhập: hai câu chuyện một bước tiến

BẢO KỲ

Câu chuyện thứ nhất

Tập đoàn TBWA Worldwide (www.tbwa.com) thành lập năm 1970 tại New York, Mỹ. Đồng thời, TBWA cũng là một nhánh của Tập đoàn mẹ Omnicom. TBWA có 258 văn phòng tại 77 quốc gia, với hơn 12.000 nhân viên trên toàn thế giới. Đây là tập đoàn quảng cáo tiếp thị lớn nhất thế giới với lợi nhuận ròng hơn 12 tỉ USD trong năm 2007. Năm 2000, TBWA xếp hạng thứ 13 trong ngành quảng cáo toàn cầu, năm 2005 xếp hạng 7, năm 2006 xếp hạng 6 và năm 2007 đã vượt lên hàng 5. Những kết quả TBWA gặt hái được đã đánh dấu sự thành công nổi bật của Tập đoàn TBWA trong những năm qua và cho thấy TBWA là một tập đoàn có tốc độ phát triển kỷ lục. Tuy rất mạnh ở thị trường châu Âu và Mỹ, nhưng so với các công ty đối thủ, TBWA đặt chân lên thị trường châu Á muộn hơn và nhất là ở Việt Nam, TBWA

chỉ mới có mặt hơn hai năm qua.

Hành trang mà Tập đoàn TBWA luôn mang theo trong quá trình hoạt động để đem đến thành công khách hàng là triết lý "disruption". Thật khó tìm được một từ tiếng Việt có thể chuyển tải hết được ý nghĩa của thuật ngữ "disruption", đã có người tạm dịch là "phá vỡ giới hạn". "Phá vỡ giới hạn" là triết lý sáng tạo được khởi xướng bởi Jean-Marie Dru, tổng giám đốc và người sáng lập TBWA. Từ đây, "phá vỡ giới hạn" (disruption) trở thành phương pháp luận độc quyền của TBWA, được dựa trên khái niệm phá vỡ những trật tự đã được tạo nên, phá vỡ những vách ngăn truyền thống, để cho ra đời những ý tưởng lớn, độc đáo có tầm ảnh hưởng rộng và sâu sắc. Điều này đã mang lại cho TBWA sự thành công vang dội cho đến ngày hôm nay.

Điều đó được minh chứng bằng việc

TBWA đang có số lượng khách hàng toàn cầu bao gồm các công ty đa quốc gia với những thương hiệu nổi tiếng như Apple, Nissan, McDonald's, Adidas, Henkel, Sony Playstation, Visa...

Câu chuyện thứ hai

Cách đây 7 năm tại TP. Hồ Chí Minh, cái tên Biz Solutions xuất hiện trong ngành marketing Việt Nam, lúc này chỉ vốn vắn có 2 người với văn phòng 12m². Đến nay, sau 7 năm hoạt động, Biz Solutions có thể hãnh diện và tự hào để nói rằng: số lượng nhân viên của mình đã lên đến con số khoảng 200 người, hoạt động rộng khắp tại các văn phòng chi nhánh trên 12 tỉnh thành lớn trong cả nước như TP. Hồ Chí Minh, Hà Nội, Đà Nẵng, Cần Thơ, Hải Phòng, Nha Trang... Hiện nay, Biz Solutions đã và đang khẳng định vị thế của mình trong "làng" quảng cáo Việt Nam với những khách hàng lớn như: MobiFone, Kimberly Clark (Kotex), BAT, Schneider, Yahoo!, Ericsson, Clipsal, Unilever, Konica Minolta, Bel Groupe...

Điều đặc biệt đáng nói hơn nữa, trong suốt những năm vừa qua, Biz Solutions luôn giữ được mức tăng trưởng trên 25%/năm. Mặc dù trong những năm gần đây, tình hình kinh tế thế giới nói chung và Việt

Nam nói riêng rơi vào tình trạng khó khăn nhưng Biz Solutions vẫn "hiên ngang" giành được những hợp đồng lớn để mang về cho công ty doanh thu không nhỏ.

Một bước tiến

Ngày 11-12-2008, Tập đoàn TBWA và Biz Solutions chính thức hợp tác để cho ra đời liên doanh BIZ TEQUILA\ BIZ TEQUILA\ sẽ gia nhập mạng lưới TBWA và TEQUILA\ toàn cầu, kết hợp giữa sự chuyên nghiệp trong môi trường quốc tế với kinh nghiệm thực tiễn lâu năm của Biz Solutions tại thị trường Việt Nam. Bà Phan Bích Hà, giám đốc công ty, cho biết: "Việc hợp tác này không phải ngẫu nhiên, thực ra chúng tôi đã lập trình và phấn đấu cho ngày hôm nay. Quả thật, quảng cáo và tiếp thị là một lĩnh vực mới đối với Việt Nam và chúng tôi tin rằng nếu chỉ tự mình dò dẫm từng bước đi, rất khó có những bước tiến nhảy vọt. Bằng cách liên doanh, chúng tôi có thể bỏ qua giai đoạn *làm thử-sai - sửa* để học ngay những phương thức mới từ những đồng nghiệp nước ngoài giàu kinh nghiệm. Nhân viên của Biz Solutions sẽ được hưởng lợi ngay từ việc hợp nhất này". Bà Phan Bích Hà cho biết thêm: "Nếu không hợp tác với TBWA, chúng tôi cũng sẽ phải có một đối tác nước ngoài khác.

Nhưng rất may là chúng tôi được gặp TBWA, một đối tác mà chúng tôi thấy nét văn hóa phù hợp ngay từ những buổi gặp gỡ ban đầu".

Biz Tequila xuất hiện trong thời điểm hiện nay mang một giá trị giá trị thật sự, như một luồng gió mới thổi vào làng quảng cáo, tiếp thị tại Việt Nam. Biz Tequila hứa hẹn sẽ đem đến những ý tưởng marketing sáng tạo độc đáo, thú vị mà TBWA gọi đó là "tuyệt chiêu"... ■

Toàn cảnh văn hóa 2008

Sau một năm theo sát các diễn biến thực tế, nhóm phóng viên văn hóa - nghệ thuật ghi lại những sự kiện nổi bật. 10 cụm chủ đề dưới đây được sắp xếp theo thứ tự thời gian xuất hiện.

1. 2008 là năm được mùa các lễ hội văn hóa: cuộc thi bắn pháo hoa quốc tế lần thứ nhất bên bờ sông Hàn Đà Nẵng ngày 27 và 28-3 với chủ đề “Vũ điệu Tiên Sa”, có 4 đội tham gia gồm chủ nhà Việt Nam và Hong Kong, Canada, Malaysia; Festival Huế 2008, diễn ra từ ngày 3 đến ngày 11-6 theo chủ đề “Di sản văn hóa với hội nhập và phát triển” với 160 lượt biểu diễn của 70 đoàn nghệ thuật đến từ 23 quốc gia và vùng lãnh thổ; Festival Tây Sơn Bình Định khai mạc tối ngày 1-8, với sự tham gia của hơn 1.100 diễn viên, tái hiện cuộc hành binh thần tốc của nghĩa quân Tây Sơn.

2. Đại lễ Phật đản Liên hiệp quốc Vesak 2008 với chủ đề: “Đóng góp của Phật giáo về một xã hội công bằng, dân chủ, văn minh” đã diễn ra từ ngày 14 tới ngày 16-5 tại Trung tâm Hội nghị Quốc gia Mỹ Đình. Dự lễ có gần 600 phái đoàn Phật giáo, gồm 5.000 người đến từ 90 quốc gia và vùng lãnh thổ trên thế giới. Trong

diễn văn khai mạc chào mừng, Chủ tịch nước Nguyễn Minh Triết đánh giá cao vai trò cũng như sự đóng góp của Phật giáo Việt Nam trong quá trình xây dựng và bảo vệ đất nước, khẳng định Nhà nước Việt Nam luôn quan tâm và tôn trọng những giá trị đạo đức tốt đẹp mà các tôn giáo mang lại cho đời sống xã hội.

3. Cuộc thi Hoa hậu Hoàn vũ 2008 lần thứ 57 là cuộc thi Hoa hậu Hoàn vũ lần đầu được tổ chức tại Việt Nam, diễn ra từ ngày 20-6 và kéo dài đến ngày 14-7 qua 5 thành phố lớn. Cuộc thi có 80 thí

Hoa hậu Hoàn vũ 2008 Mendoza Moncada (Venezuela)

sinh từ 80 quốc gia và vùng lãnh thổ tham dự. Đêm chung kết diễn ra tại Nha Trang và được truyền hình trực tiếp đến 180 quốc gia và vùng lãnh thổ trên thế giới. Dayana Sabrina Mendoza Moncada đến từ Venezuela giành vương miện Hoa hậu Hoàn vũ 2008.

4. Bộ phim *Bao giờ cho đến tháng mười* được công nhận là một trong 18 bộ phim châu Á xuất sắc nhất mọi thời đại sau bình chọn rộng rãi của kênh truyền hình CNN và công bố kết quả vào ngày 15-9. *Bao giờ cho đến tháng mười*, phim của đạo diễn Đặng Nhật Minh, sản xuất năm 1984, kể câu chuyện Duyên giấu chuyện chồng hy sinh và nhờ thầy giáo Khang viết hộ những bức thư hỏi thăm gia đình như khi chồng chị còn sống. Những bức thư này đã mang lại niềm vui cho gia đình, nhưng nỗi đau thì một mình cô phải chịu. *Bao giờ cho đến tháng mười* khẳng định sự đóng góp của điện ảnh Việt Nam và giá trị của các phim về đề tài chiến tranh vệ quốc.

5. Lần đầu tiên Giải thưởng văn học các nước Đông Nam Á được trao cho một nhà văn trẻ của Việt Nam. Tối 30-9, tại thủ đô Bangkok, Thái Lan, đích thân công chúa Thái Lan Maha Chakri Sirindhorn đã trao giải thưởng này cho nhà văn Nguyễn Ngọc Tư, người Cà Mau, sinh năm 1976, tác giả tập truyện ngắn *Cánh đồng bất tận*. Riêng truyện ngắn *Cánh đồng bất tận*, sau khi giành giải thưởng văn học năm 2006 của Hội Nhà văn Việt Nam đã được dịch và phát hành tại

Phim *Bao giờ cho đến tháng mười* của đạo diễn Đặng Nhật Minh

Hàn Quốc. *Cánh đồng bất tận* cũng là tác phẩm bán chạy nhất tại Việt Nam trong năm 2005. Bằng việc chủ động đề cử tác phẩm này vào giải, giới chuyên môn văn bút tiếp tục khẳng định Nguyễn Ngọc Tư là một tác giả xuất sắc của văn học Việt Nam hiện đại.

6. Hội thảo quốc gia “Chúa Nguyễn và vương triều Nguyễn trong lịch sử Việt Nam” diễn ra trong hai ngày 18 và 19-10-2008 tại thành phố Thanh Hóa, thu hút hơn 400 nhà khoa học. Ngoài 91 báo cáo, hội thảo còn một triển lãm nhỏ, với các hiện vật lịch sử liên quan tới ba di sản văn hóa vật thể và phi vật thể triều Nguyễn để lại được UNESCO công nhận là di sản văn hóa thế giới: đô thị cổ Hội An, kinh thành Huế,

nhã nhạc cung đình Huế và những hình ảnh giới thiệu đoàn làm phim tài liệu *Đi tìm dấu tích ba vua* (Hàm Nghi, Thành Thái, Duy Tân).

7. Việt Nam tham gia các cuộc thi sắc đẹp quốc tế thu nhiều thành tích đáng kể. Ngô Tiến Đoàn đoạt danh hiệu cao nhất trong cuộc thi sắc đẹp dành cho nam giới - Mister International 2008 diễn ra tại Đài Loan ngày 24-11. Đây là lần đầu tiên, sắc đẹp Việt Nam lên ngôi, hoa vương Tiến Đoàn giúp nhan sắc Việt lập kỷ lục thế giới. Cũng trong năm, Nguyễn Diệu Hoa vào top 5 cuộc thi *Hoa hậu Quý bà*, Nguyễn Thùy Lâm vào top 15 cuộc thi *Hoa hậu Hoàn vũ*, Cao Thùy Dương đoạt giải *Hoa hậu được yêu thích nhất* cuộc thi *Hoa hậu Quốc tế*, Dương Trương Thiên Lý đoạt giải *Hoa hậu được yêu thích nhất* cuộc thi *Hoa hậu Thế giới*. Nhờ những thành tích này, Việt Nam vượt lên đứng thứ 28 về sắc đẹp nam giới (lên 22 bậc so với năm ngoái) và thứ 48 về sắc đẹp nữ giới (lên 7 bậc so với năm 2007) trong bảng xếp hạng người đẹp toàn cầu.

8. Hội thảo Việt Nam học lần thứ ba với chủ đề “Việt Nam - Hội nhập và Phát triển”, đã diễn ra tại Hà Nội từ ngày 5 đến ngày 7-12, có sự tham gia của hơn 700 nhà khoa học, trong đó hơn 200 đại biểu là các nhà khoa học nước ngoài. Ban Tổ chức đã nhận được 868 tham luận, 531 trong số này được trình bày trong hội thảo. Phát biểu khai mạc, Phó Chủ tịch nước Nguyễn Thị Doan khẳng định kết quả nghiên cứu của các nhà khoa học đã cung cấp những

luận cứ khoa học cho Đảng và Nhà nước Việt Nam hoạch định và thực thi các chiến lược và chính sách phát triển đất nước.

9. Văn hóa mạng, an ninh mạng, quản lý mạng... có nhiều diễn biến phức tạp. Trước tình hình đó, vào tháng cuối năm, Bộ Thông tin và Truyền thông ban hành Thông tư số 07/2008/TT-BTTTT về *quản lý thông tin điện tử trên Internet*, khuyến khích phát triển và sử dụng trang thông tin điện tử cá nhân, giúp cá nhân mở rộng khả năng tương tác trên môi trường Internet để trao đổi, chia sẻ các thông tin phù hợp với thuần phong, mỹ tục và các quy định của pháp luật Việt Nam, làm phong phú thêm đời sống xã hội và tinh thần gắn kết cộng đồng; khuyến khích sử dụng tiếng Việt trong sáng, lành mạnh... đồng thời khuyến cáo cấm các hành vi lợi dụng blog để cung cấp, truyền đi hoặc đặt đường liên kết trực tiếp đến những thông tin vi phạm các quy định tại điều 6 Nghị định 97.

10. Năm 2008 trở thành khoảng khắc đẹp trên chặng đường hơn nửa thế kỷ hình thành và phát triển của nền nghệ thuật Nhiếp ảnh Việt Nam, khi bộ ảnh đen trắng *Nếp văn hóa truyền thống của dân tộc thiểu số Tây Nguyên - Việt Nam* vượt qua 45 bộ ảnh của 45 quốc gia khác, giành cúp thế giới FIAP 2008 trong cuộc thi ảnh đen trắng do Liên đoàn Nhiếp ảnh nghệ thuật quốc tế (FIAP) tổ chức định kỳ 2 năm một lần.

NHÓM PHÓNG VIÊN VĂN HÓA - NGHỆ THUẬT thực hiện

► Nằm trên khu đất rộng hơn 5.000m² ở đường Âu Dương Lân, P.3, Q.8, TP. Hồ Chí Minh là Khu dưỡng lão nghệ sĩ - nơi nâng đỡ hơn 20 nghệ sĩ một thời vang bóng đang ở tuổi xế chiều. Sau một thời tung hoành trên khắp các sân khấu, giờ đây họ sống lặng lẽ, không người thân, niềm an ủi duy nhất là những người bạn già đồng cảnh ngộ.

Vang bóng một thời

Trong căn phòng tuềnh toàng, đơn sơ, nghệ sĩ Nguyễn Thị Lệ Thắm (nghệ danh Lệ Thắm) - người đầu tiên đến với khu dưỡng lão này từ ngày thành lập (năm 1998) trầm ngâm giọng buồn: "Ngày xưa tôi có được mọi thứ nhưng không giữ được. Bấy giờ vào đây, nhờ sự giúp đỡ của Nhà nước và các vị mạnh thường quân mới có được cơm ngày 2 bữa... Đơn giản nhưng quá vui rồi". Nghệ sĩ Lệ Thắm sinh năm 1937 trên mảnh đất Bạc Liêu, ngay từ nhỏ, những bản đờn ca tài tử, những bài ca cô đã thấm sâu vào máu thịt bà. Vì thế, mới lên 4 tuổi bà đã theo cha mẹ vào đoàn Thái Bình để hát và năm 17 tuổi là đào chính trong các đoàn hát lớn, đồng thời trở thành bà bầu của đoàn cải lương Nhị Hương - Tuấn Sĩ. Nghệ sĩ Lệ Thắm đã thành danh qua các vở: *Ánh*

Thời oanh liệt CÒN ĐÂU!

HỒ VĂN

Các lão nghệ sĩ luôn nhận được sự chăm sóc tận tình

nắng chiều xưa, Cô gái áo vàng, Lương Sơn Bá - Chúc Anh Đài, Tấm Cám... Vóc dáng đẹp và giọng ca khỏe, Lệ Thắm từng là thần tượng của bao nhiêu người, thế nhưng về cuối đời bà lại không nơi nương tựa.

Đến với khu dưỡng lão này, người có thâm niên ít nhất trong nghề cũng đã 25 năm, có người lên đến 50, 60 năm như nghệ sĩ Văn Ngà. Ông bắt đầu nghiệp diễn của mình từ những năm 1930. Vai diễn gần đây nhất là thái thú Tô Định trong vở: *Tiếng trống Mê Linh*. Bên cạnh đó là những tên

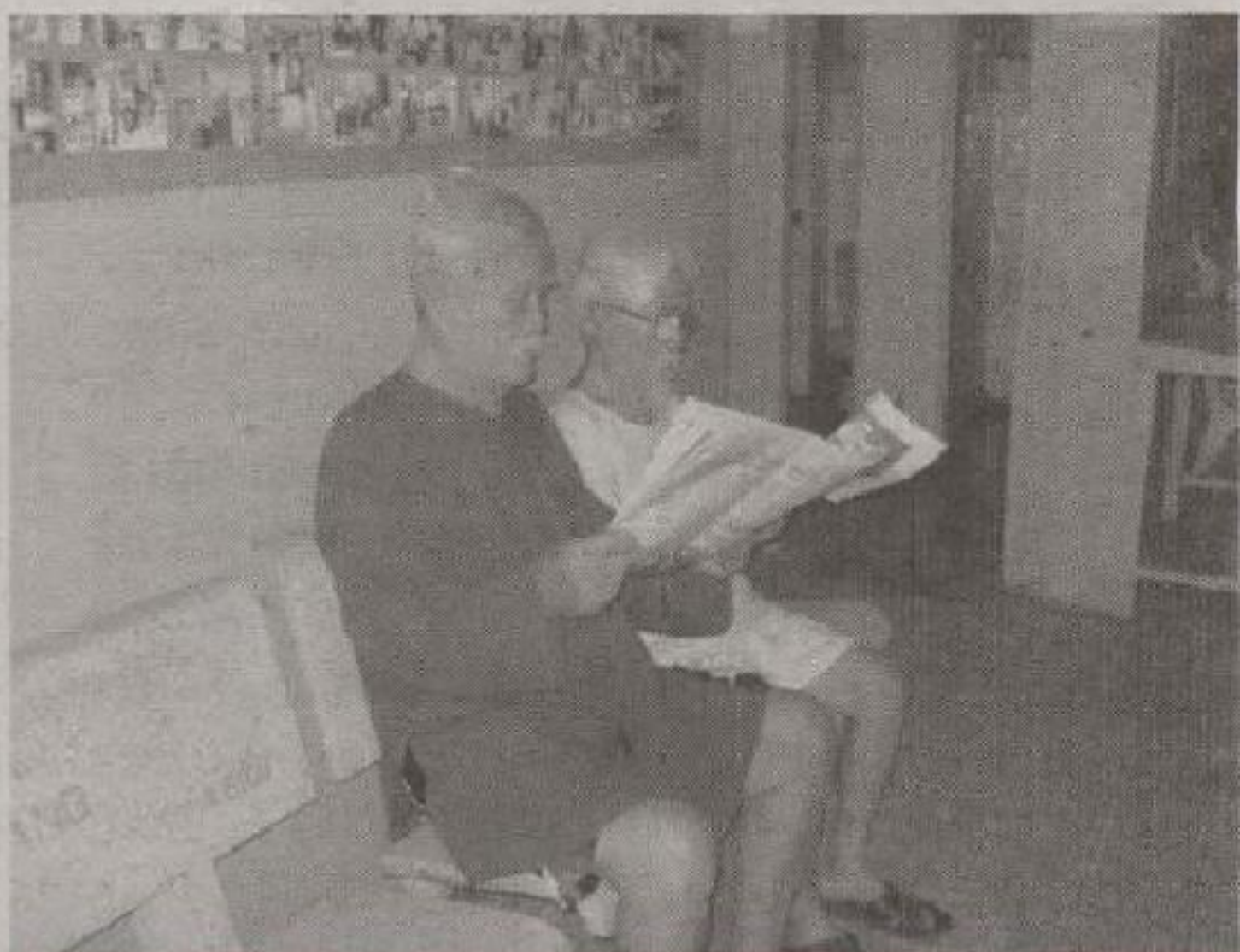
tuổi nổi tiếng một thời: Trường Sơn, Tám Lang, Bạch Yến, Kiều Lệ Thu, Ngọc Đáng, Thanh An, Thiên Kim... Gặp chúng tôi, nghệ sĩ Thiên Kim vẫn còn nhớ như in sự kiện đau buồn cách đây hơn 50 năm khi bà cùng các nghệ sĩ trong đoàn Kim Thoa bị lính Ngô Đình Diệm ném lựu đạn làm chết và bị thương nhiều người. Đó là vào đêm 19-12-1950 khi đang diễn vở *Láp sông Gianh* - vở diễn nói lên tinh thần yêu nước (tại rạp Nguyễn Văn Hảo, nay là rạp Công Nhân, Q.1, TP. Hồ Chí Minh) thì bất ngờ bị lính Diệm nã lựu đạn từ trên xuống khiến 3 người chết tại chỗ, đó là nghệ sĩ Ba Hương, nhà báo Nguyễn Mai và anh Phiên - vệ sĩ của đoàn. Một số nghệ sĩ khác thì bị đạn cắt đứt chân, riêng nghệ sĩ Thiên Kim bị nhiều mảnh đạn găm trên người, vết thương vẫn còn âm ỉ đến ngày hôm nay khiến nhiều lúc bà ăn không ngon ngủ không yên. Người vào nhà dưỡng lão nghệ sĩ... mới nhất là nam nghệ sĩ Thanh An, quê ở Bến Tre, năm nay ông đã 73 tuổi. Tuy đã bước sang tuổi "cổ lai hy" nhưng nghệ sĩ Thanh An vẫn còn giọng ca dài và khỏe. Ông khoe vừa đi hát từ thiện về. Ông cho biết, đã theo nghề từ năm 17 tuổi. Ông có 9 năm tham gia kháng chiến chống Pháp và sau năm 1954 đi hát cho các đoàn lớn như: Út Bạch Lan - Thành Được, Hương Mùa Thu, Thanh Minh - Thanh Nga, Dạ Lý Hương... Nghệ sĩ Thanh An còn nổi tiếng với các

vở *Khi rừng mới sang thu*, *Con cò trắng*, *Vàng sáu bạc mười* và *Lan huệ sầu ai?*... Sau năm 1975, nghệ sĩ Thanh An theo đoàn cải lương Tiếng ca đất Mũi phục vụ các tỉnh Cà Mau, Bạc Liêu và từ năm 2000, ông trở về TP. Hồ Chí Minh...

Tuổi già cô quạnh

Mỗi người một hoàn cảnh, nhưng điểm chung của các nghệ sĩ ở đây là đều nghèo và sợ làm phiền con cháu. Nghệ sĩ Thiên Kim tâm sự: suốt đời bà đi diễn lo cho mẹ và các anh em có được cuộc sống đầy đủ. Đến khi có con, bà cũng đi diễn biên biệt, thỉnh thoảng mới về thăm con, còn lại là gửi tiền về cho bà ngoại lo cho các con. Có 5 người con nhưng gia cảnh các con không khá giả, bà lại hay tự ái, nên "vào đây sống không ai nói đụng chạm gì cho thanh thản". Khi chúng tôi hỏi, những đứa cháu có biết mặt bà không, bà thản nhiên trả lời: "Biết chứ, mình hay đóng phim, ba má nó chỉ trên tivi thì nó cũng biết!". Thật đau lòng: người nghệ sĩ có con đàn, cháu đông mà cháu chỉ biết mặt bà qua tivi. Còn nghệ sĩ Tám Lang có 6 người con đều theo nghiệp sân khấu nhưng chỉ là những người làm hậu đài, tạp vụ, người nào giỏi hơn thì đánh đàn, đánh trống nhưng cuộc sống cũng chỉ đắp đổi qua ngày, nhiều lúc còn thiếu trước hụt sau, không thể nuôi nổi người cha đã gần 90 tuổi, ông đành vào đây sống nhờ tấm lòng của mọi người.

Điều mà các nghệ sĩ mong chờ nhất là những đêm rằm hàng tháng. Ban Ái hữu nghệ sĩ dựng lên một sân khấu nhỏ với đầy đủ trang thiết bị âm thanh, ánh sáng để các nghệ sĩ biểu diễn thỏa nỗi nhớ nghề. Khán giả là những câu lạc bộ khác đến giao lưu, người dân địa phương. Không khí của khu dưỡng lão nhộn nhịp trước đêm rằm cả tuần, các nghệ sĩ cũng bàn nhau diễn vở gì, rồi tập dượt, có khi chế ra vở mới, rồi lo nghĩ phục trang... Công tác chuẩn bị không khác thời còn đi diễn là mấy. Thật ra những nghệ sĩ còn sức để hát chỉ vồn vện 4 người: Thanh An, Kiều Thu, Lê Thắm, Lê Thu. Các nghệ sĩ còn lại phần già yếu, phần ốm đau, bệnh tật không hát nổi thì ngồi nghe, đắm chìm trong không khí rộn ràng như thời son trẻ. Họ quên tuổi già, tóc bạc, chỉ còn lại những công chúa, anh hùng... Giờ đây, niềm hạnh phúc lớn nhất của những nghệ sĩ này là mỗi khi có đoàn từ thiện đến thăm. Những lúc ấy họ cảm thấy vui vì biết mình không bị lãng quên, còn được sự quan tâm, chăm sóc của cộng đồng. Khi thấy những cánh tay chìa ra dìu dắt hay đẩy xe lăn và những người trẻ mới biết nhau lần đầu gọi họ bằng những cái tên triu mến: má Tám, bác Ba, dì Tư..., họ rung rung nước mắt. Một vài nghệ sĩ còn sức khỏe thì có thêm niềm an ủi từ việc đi đóng phim như: Lê Thắm, Thiên Kim... Thời gian gần đây, khán giả quen mặt Lê Thắm qua các vai: người đàn bà đi kiếm

Phút giải trí của các lão nghệ sĩ

chồng (*Dốc tình*), bà thợ may (*Ngon nết hoàng cung*), bà sơ (*Thám tử tư*)... Bà tâm sự: “Tuy chỉ là những vai phụ, có vai chỉ lướt qua màn hình rồi không một lần xuất hiện lại nhưng đó là niềm vui lớn lao cuối đời của người nghệ sĩ. Cũng nhờ đóng phim mà tôi có điều kiện trị bệnh, chứ không chắc đã chết từ lâu. Hiện nay, người tôi mang bá bệnh, nào là rối loạn tiền đình, tim mạch, huyết áp cao, tiểu đường... tháng nào cũng đến bệnh viện khám, điều trị”.

Nghệ sĩ nhân dân Diệp Lang bùi ngùi: “Trong khu dưỡng lão nghệ sĩ có những người là đàn anh, đàn chị đi trước tôi, có người là bạn bè thân thiết khi còn nhỏ, lớn lên là đồng nghiệp của nhau nên tình cảm rất khăng khít. Thỉnh thoảng sang thăm anh em, thấy tình cảm sâu đậm còn đó và tràn dâng niềm thương cảm cho đời nghệ sĩ hẩm hiu”. ■

Không ngại rào cản ngôn ngữ

Khoảng 8 giờ sáng, căn nhà nhỏ này bắt đầu nhộn nhịp bởi tiếng cười, tiếng hát của bốn cô gái nước ngoài. Bốn cô gái ấy là Charlotte, Grainne - đến từ Ireland; Pauline, Sharon - đến từ Anh (ảnh dưới). Họ tham gia một tổ chức từ thiện quốc tế (I-To-I) và đã chọn Việt Nam với công việc phát cơm từ thiện cùng Chi hội Bảo Hòa. Mỗi ngày, họ đều đến trụ sở Bảo Hòa (đường Đinh Tiên Hoàng, Q.1) lúc 6 giờ sáng để giúp chuẩn bị các phần cơm từ thiện đưa đi khắp nơi; khoảng 9 giờ sáng đến điểm phát cơm của Bệnh viện Ung bướu để phát cơm, sau đó trở lại trụ sở phụ dọn dẹp đến 14 giờ chiều.

Vốn tiếng Việt rất ít ỏi, nhưng cả bốn cô gái đều rất vui khi được chào hỏi bằng tiếng Việt. Những ai đến nhận cơm đều được các cô vui vẻ nói: "Xin chào!", "Mấy người?", "Cảm ơn!"...

Khách của điểm phát cơm hầu hết là những người đi chăm sóc cho người nhà đang nằm tại Bệnh viện Ung bướu. Trước sự thân thiện, nhiệt tình, hài hước của 4 cô gái nước ngoài, các bệnh nhân, thân nhân đến nhận cơm đều cảm thấy nhẹ nhõm.

Đôi tay thoăn thoắt xới xới, múc múc chia cơm và gấp đồ ăn cho bệnh nhân của các cô chẳng khác gì đầu bếp lành nghề. Những người đến nhận cơm ban đầu thấy lạ lắm, vì chưa bao giờ thấy cảnh... Tây đi phát cơm ta.

KHI KHÁCH TÂY làm từ thiện

DUY QUÂN

► Căn nhà nhỏ trên đường Trần Văn Ký (Q. Bình Thạnh, TP. Hồ Chí Minh), điểm phát cơm của Chi hội Từ thiện Bảo Hòa giờ đây không còn xa lạ với người dân nơi đây và người thân của bệnh nhân tại Bệnh viện Ung bướu, TP. Hồ Chí Minh. Tại đây còn có một nét đặc biệt thu hút nhiều ánh mắt tò mò của những ai tình cờ đi ngang qua, vì tham gia phát cơm không chỉ có bà con người Việt Nam mà còn có cả... Tây.

Dần dà hình ảnh này trở nên quen thuộc. Anh Hoàng - một người dân nơi đây cho biết: "Căn nhà này giờ không thấy Tây mới lạ. Các vị khách Tây đến đây tham gia phát cơm theo đợt. Có khi họ ở 2, 3 tháng rồi đi, thay vào đó là một nhóm Tây khác. Trước đó, cũng có 3 người Tây, một trai và hai gái. Họ vừa đi thì có 4 cô này đến". Nóng, mệt, mồ hôi chảy quanh khuôn mặt đỏ hồng, họ vẫn không quên nở nụ cười khi trao mỗi suất cơm, đôi khi có cả những cuộc trò chuyện dù một bên nói tiếng Việt và một bên nói... tiếng Tây.

Làm bằng cả trái tim

Ông Nguyễn Văn Tư - Chi hội phó Chi hội Từ thiện Bảo Hòa cho biết: Bảo Hòa liên tiếp đón các đợt khách quốc tế đến giúp phát cơm từ thiện, họ là người của các tổ chức từ thiện quốc tế, những vị khách du lịch muốn làm

từ thiện hoặc người nước ngoài đang học tập, làm việc tại Việt Nam. Công việc của họ là phụ giúp chuẩn bị các suất cơm từ thiện và phát cơm tại điểm phát cơm Bệnh viện Ung bướu, mỗi đợt kéo dài từ 2-4 tuần. Ông nhận xét: "Những người Tây rất thân thiện, họ làm việc rất nhiệt tình".

Mọi người ở đây đều xúc động khi nhắc đến cậu sinh viên Adam Robb đến từ Úc. Adam tham gia một khóa học tiếng Việt tại Việt Nam, anh đã tìm hiểu và đề nghị mỗi tuần 3 buổi được đến với Bảo Hòa phụ giúp cắt rau, gọt củ, phát cơm... và anh đã tham gia phục vụ như vậy suốt 3 năm học tại Việt Nam. Hiện Adam đã về nước làm việc nhưng khi có dịp trở lại Việt Nam vẫn đến thăm Bảo Hòa và không quên kêu gọi bạn bè giúp đỡ chi hội. ■

Tận cùng của sự tinh khiết
www.sapuwa.com.vn

RUBIC VĂN NGHỆ

- Tại Bảo tàng Mỹ thuật TP. Hồ Chí Minh, từ ngày 17-12-2008 đến ngày 16-1-2009, diễn ra triển lãm tranh mang tên “Mùa xuân chín” trưng bày 248 bức sơn dầu, sơn mài, lụa... của các họa sĩ: Huỳnh Quang Cường, Nguyễn Lê Dung, Cao Thị Được, Vũ Hải, Nguyễn Đình Hiền, Bùi Suối Hoa, Nguyễn Trọng Mười, Nguyễn Thị Tâm, Đỗ Lệnh Hùng Tú, Lê Minh Quốc.

Thật thú vị, sự góp mặt đông đảo các thế hệ họa sĩ tạo ra những nét đẹp đăng sau các bức tranh, cái đẹp làm bằng quan hệ tốt đẹp của nhóm các họa sĩ vừa là thầy - trò, vừa là đồng nghiệp, vừa là bạn đồng môn, đồng khóa của các trường mỹ thuật.

Trong sắc xuân chín của một triển lãm bề thế, họa sĩ Nguyễn Trọng Mười tìm tòi theo hai cách diễn đạt tưởng như ngược chiều. Một bên thì hướng ngoại, chân phương, bình dị với những góc bếp thôn dã, những tĩnh vật thân quen với người Việt chân quê: cây đèn dầu leo lét, cái điều cày lên nước thời gian, niêu đất thưng ngày và bình hoa Tết nhất... Ở chiều ngược lại, Nguyễn Trọng Mười thể hiện ý tưởng bằng những mảng màu trang trí với những sắc độ khác nhau để diễn đạt những ý tưởng nội tâm.

Bằng các màu nguyên, họa sĩ Cao Thị Được giỏi phối tạo đan

Xuân sắc

MAI VÂN CANH

xen những mảng màu theo “gam” bằng những hình kỷ hà khỏe khoắn được đơn giản đến khúc triết, nhưng vẫn uyển chuyển, mềm mại. Những sắc tím - vàng - xanh - trắng trong tranh của bà lấp lánh, tươi rói, tràn ngập sắc xuân.

Họa sĩ Nguyễn Thị Tâm chọn “con trâu là đầu cơ nghiệp” làm chủ đề chính. Chủ đề ấy giúp sắc xuân trong phòng tranh thêm chín vì năm mới đang tới là năm con trâu Kỷ Sửu. Những lụa trâu, sơn dầu trâu tạo ra phong cảnh làng quê êm ả với những ngọn núi, dòng sông, những khóm tre, mái rạ, lùm rơm và những chú bé mục đồng dễ thương. Bà đưa cọ nhẹ nhàng, nhiều khi cố tình để lại những khoảng nền trắng sáng của để lụa, để toan, tạo những bất ngờ cho người xem.

Họa sĩ Đỗ Lệnh Hùng Tú mang đến triển lãm hơn 40 bức tranh sơn dầu và sơn mài. Nhiều bức vẽ theo lối ẩn dụ, bán siêu thực khi diễn tả vẻ đẹp phụ nữ, vẻ đẹp thiên nhiên ban tặng cho loài người. Với lối vẽ này, ông đặt cận cảnh các cơ phận của châu thân phụ nữ mà mình đã khéo cắt cúp vào toàn cảnh thiên nhiên, khiến những vòng ngực, những thắt eo, những đùi lẳn và chân dài hóa thành một bộ phận của cơ thể thiên nhiên, mơn mớn, đầy đặn

như trái ngọt trong độ chín của xuân thì.

Sinh năm 1976, Nguyễn Đình Hiền là tác giả trẻ nhất trong triển lãm. Anh từng đoạt nhiều giải thưởng về mỹ thuật ngay từ thời còn là sinh viên. Tranh sơn dầu của Nguyễn Đình Hiền phần lớn được vẽ trên khổ lớn. Hai đề tài mà anh mang tới là từ hai đầu mút của sự phân cách địa lý đồng bằng và cao nguyên; sự phân cách văn hóa, đô thị và nông thôn.

Từ hai cực này, người họa sĩ trẻ muốn hòa sắc văn minh và hoang dã vào một nhịp điệu màu sắc chung. Tính nhịp điệu là đặc điểm nổi bật trong tranh của Nguyễn Đình Hiền. Trong các chân dung mạnh mẽ, thô ráp của *bất chợt Sa Pa* hay trong các phong cảnh hối hả, náo nhiệt của *Phố Sài Gòn* đều có thể tìm ra quy luật xuất hiện của những chấm, những nét, những mảng màu, quy luật ấy tạo ra sóng màu, khiến tranh có nhịp điệu, tiết tấu.

Là một nhà thơ, một nhà biên khảo đã khá nổi tiếng, từ *Mùa xuân chín* này với 48 bức sơn dầu trình làng một cách tự tin, Lê Minh Quốc chính thức có tên trong giới họa sĩ. Những bức tranh thấm đượm chất thơ được

Sơn dầu *Sự sa ngã* (100cm x 100cm) của Đỗ Lệnh Hồng Tú

anh đánh số mà không đặt tên. Đây cũng là một cách triệt để kiệm lời của một người đã viết quá nhiều nay chuyển sang thử vẽ, bắt đầu từ hoa và người đẹp.

Hoan ca là chủ đề tranh của họa sĩ Bùi Suối Hoa trong triển lãm này. Chủ đề ấy có lẽ là hợp tình, hợp lý nhất với tên gọi *Mùa xuân chín*. Bằng dòng màu cuộn cuộn, từ những thăng trầm, buồn vui của cuộc sống, từ sâu lắng trong tâm hồn người cầm cọ, các sắc độ khác nhau của hoan ca cuộc đời hiện trên tranh vẽ phóng khoáng, tươi tắn, tự nhiên.

Cả phòng tranh *Mùa xuân chín* như một tập hợp: *Mai cốt cách tuyệt tình thần / Mỗi người một vẻ mười phân vẹn mười*, xuân sắc. ■

TRUYỆN NGẮN

GIẢI NHẤT CUỘC THI TRUYỆN NGẮN ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG 2008

LÊ MINH NHỰT

(Tiếp theo TGM 816)

Giang
hồ
vật

nhóc nước miếng trong họng. Mặc cho con Thu Hồng lo cuốn mùng xếp mền, thằng Kiếm rửa mặt đánh răng xong xuôi mới nhận ra: chiếc ghe đã rời bến từ đời nào, bây giờ đang tiếp tục cuộc hành trình về một vùng lạ hoắc chỉ thấy toàn cây được bao vây tứ phía.

- Mình đi đâu vậy anh Long? - Nó hét vào tai đại ca trong khi gã đang gồng mình bẻ lái, hướng chiếc ghe tránh khỏi những đám rế được chằng chịt mọc lẫn ra con kênh nhỏ xíu nhưng coi bộ sâu hoắm.

- Thì đi bán dừa chớ đi đâu, bộ mày tính tao mua dừa để dành ăn trừ cơm à?

Cụt hứng, thằng Kiếm chui tọt vô mui. Con Thu Hồng đang lúi húi nấu nướng món gì đó, nó đập mấy tép tỏi thả vô chảo mỡ đang sôi trên lò. Mùi thơm bốc lên làm cái bụng thằng Kiếm réo ùng ục nhưng nó giả lảng làm như không thèm quan tâm đến, chỉ hỏi trống:

- Nấu gì vậy?

- Chiên cơm! - Con Thu Hồng vừa trả lời vừa đập cái hột vịt vô chảo rồi đổ tô cơm nguội vào xào qua xào lại, nêm nếm nước mắm, bột ngọt, rắc thêm mấy cọng hành xắt nhỏ vào. Đến nước này thì thằng Kiếm không còn nhin được nữa, nó lấy cái tô

Hơn bảy giờ sáng, thằng Kiếm còn đang quần kit mít trong cái mền rắng nướng thêm chút nữa thì chân nó bị kéo một cái thiệt mạnh, kèm theo đó là một giọng con gái lạnh lạnh:

- Dây đi sư huynh, ngủ gì mà thấy sợ. Bộ muốn đái anh em tui tui món thịt nướng hả?

Thằng Kiếm hoảng vía tốc mền ngồi dậy, vừa chui ra khỏi mùng định bước xuống ghe rửa mặt thì đụng phải một cái đầu: con Thu Hồng! Nó đứng nhón lên cười toe toét:

- Tui tính mức nước đổ lên mình ông rồi đó, hên là thức kịp!

Thằng Kiếm không thèm trả lời vì nó là nam nhi đại trượng phu, chẳng hơi sức đâu đi đôi co với bọn con gái, vả lại nó cũng đang ngậm đầy

chìa ra cho con Thu Hồng mà chẳng thèm nói lời nào. Con Thu Hồng cũng chẳng thèm để ý, nó lật úp cái tô lại xúc cơm đổ lên đít tô đưa cho thằng Kiếm. Thằng Kiếm trợn mắt:

- Làm gì vậy?

- Thì tô không có miệng nên tui bới vậy chớ sao - Con Thu Hồng trả lời tỉnh khô.

Thằng Kiếm biết nó chửi khéo mình nhưng đói quá nên nó dẫn cái sĩa diện gang hồ của mình xuống, cười giả lả:

- Thì bới cho một tô ăn thử coi, làm gì mà khó tánh dữ vậy?

Cầm cái tô cơm chiên của con Thu Hồng vừa bới, thằng Kiếm hí hửng định phóng lên mui ghe ăn thì bị con Thu Hồng gọi giật ngược trở lại:

- Khoan, tô đồ của anh Long, còn phần ông thì lấy cái tô khác tui bới cho.

Thằng Kiếm quē một cục, đành đưa tô cơm cho đại ca, còn nó tự bới một tô khác trèo lên mui ghe vừa ăn vừa ngắm cảnh rừng.

Được một lát con Thu Hồng lại réo lên:

- Ông Kiếm ơi! Ngồi ở trên coi chừng nhánh đước quệt văng mất tiêu cái đầu luôn đó. Xuống dưới này lật rau tiếp tui coi!

Như thế này thì đúng là ức hiếp người quá đáng, thằng Kiếm thầm oán ông trời đã sinh ra mình sao còn để ra chi thêm một con Thu Hồng nữa. Được cái tiếng là giải phóng ra khỏi chuyện bếp núc tưởng đâu ngon lành, từ nay tha hồ vầy vùng trên mui ghe, ai ngờ lại bị con nhỏ này đi sát ván.

Đầu chừng hơn mười hai giờ trưa, ghe mới chui ra khỏi lòng rừng. Trước mặt thằng Kiếm hiện ra một khoảng mênh mông là sóng nước. Chiếc ghe của nó giống như một con kiến bò dưới đáy chảo nhỏ xíu xiu. Thằng Kiếm cũng là dân lội lặn nhưng mà giữa con sông này, nói xui lỡ chìm ghe thì có biết lội cũng như không, sức lực nào bơi vào bờ cho nổi. Không chừng vừa mới chìm xuống chưa kịp bơi đã bị cá mập hay ma da nuốt trọn vào bụng. Nghĩ đến đó, thằng Kiếm đã rùng mình ớn lạnh.

Chẳng biết con Thu Hồng leo lên mui ghe ngồi bên thằng Kiếm từ đời nào, bỗng nhiên giọng nó háo hức:

- Sắp tới chợ Rạch Biển rồi!

Thằng Kiếm nhướn mắt nhìn ra phía trước, nó thấy thấp thoáng phía sau đầu doi con sông lô xô những chiếc tàu đánh cá và những dãy nhà sàn chồm ra ngoài sông. Con Thu Hồng làm như không đợi được nữa, nó phóng xuống mui ghe rút cây sào hươm sẵn trên tay. Còn thằng Kiếm thì ngồi im re trên mui, hai tay vịn siết vào thành ghe, con mắt thì ngó dớn dác xuống sông. Nước đang ròng, gần biển nên chảy cuộn cuộn thấy phát sợ. Đại ca Long mặt vẫn điềm nhiên bẻ lái cho chiếc ghe chồm lên trên vô vàn con sóng đang簸 đến như sắp sửa nuốt chửng chiếc ghe với mấy con người nhỏ xíu. Thằng Kiếm lẩm bẩm: "Phen này chết chắc!".

Nhưng cuối cùng thì chẳng có ai chết chóc gì cả vì ghe đã cập vào bến, cái chợ có tên là Rạch Biển đã lù lù trước mũi ghe. Con Thu Hồng quát lớn:

- Còn dòm ngó gì nữa hả trời, nhảy xuống cột dây mui giùm cái coi!

Thằng Kiếm răm rắp làm theo lệnh của con Thu Hồng. Có vẻ con nhỏ quen thuộc

với nơi này lắm. Vừa buộc ghe xong là nó nhảy phóc lên bờ, gặp ai cũng chào hỏi, cười nói. Chẳng biết nó nói gì mà mấy bà bán hàng dòm thằng Kiếm cười tủm tỉm, thằng Kiếm còn nghe loáng thoáng tiếng của một bà nào đó rằng:

- Nhìn mặt thằng đó ngáo dễ sợ!

Ghe dừa tươi của đại ca Long bán chỉ hơn hai ngày là sạch bách, thứ gì chớ dừa tươi là ngay chóc gu của dân miền biển. Họ khát dừa, khát nước của thứ trái cây vùng nước ngọt mà nơi đây không tài nào trồng cho có trái nổi vì quanh năm bốn bề đều là nước biển mặn chát. Đừng nói một ghe dừa tươi, đến một chục ghe cũng hết như chơi - đại ca Long bảo vậy.

Bán hết ghe dừa, mua lại vài món lặt vặt của miệt biển thì đại ca Long quay ghe. Lúc thằng Kiếm nhổ sào chổng ra sông thì nó nghe ai đó trên bờ hót hơ hót hời kêu với theo:

- Kiếm, phải thằng Kiếm đó hôn?

Thằng Kiếm giật bắn người. Nó nổi gai ốc đầy mình vì cái giọng này nghe quen thuộc quá chừng. Ý chang như hồi đó mỗi lần mê chơi bỏ cơm là "cái giọng" lại len lỏi dài dài trong xóm rẻo nó: "Kiếm ơi, Kiếm à! Về ăn cơm nè con!".

Thằng Kiếm ngẩng đầu dậy. Trên bờ, một người đàn bà tất tả lội xuống bến ngoắc nó rồi rít. Thằng Kiếm cố lấy giọng tỉnh bơ: "Hết dừa rồi, có gì không?".

- Kiếm ơi Kiếm, má nè con!

Vừa nghe tiếng "má", thằng Kiếm cơ hồ như muốn té xỉu, hai tay nó siết chặt cây sào như muốn bóp vụn ra. Hai hàm răng thì cắn chặt vào môi đến bật máu như ngăn không cho cổ họng bật ra tiếng "má" tức tưởi, oán hờn.

Vẫn cái giọng đó, thăm thiết:

- Má biết con giận má lắm Kiếm ơi! Hơn mười năm nay, đêm nào má cũng nhớ tới con. Sao con không cho má nói một lời?

Thằng Kiếm không nhin được nữa, nó đập mạnh cây sào xuống nước. Lạnh lùng:

- Bà làm giống trong cái lương quá, về hỏi ông già tui coi ông có chịu nghe bà nói không!

Nói rồi thằng Kiếm cầm phập cây sào xuống sinh bật mạnh mũi ghe ra sông, bỏ mặc người đàn bà ấy với đôi chân còn lún sâu dưới bãi sình. Chiếc nón lá trên tay vẩy theo như cổ nịt kéo và mấy tiếng kêu: "Kiếm ơi, Kiếm. Má nè con!" lạc khản đi trong hù hụ gió chướng từ ngoài biển thổi về.

Suốt cả buổi trên ghe, thằng Kiếm chẳng hé miệng nói một lời nào. Nó ngồi co ro ngoài mũi mặc cái nắng như đổ lửa lên đầu mà mắt thì cứ hướng về phía chợ Rạch Biển giờ đã khuất ngút ngàn sau đám rừng đước. Tuyệt không còn dấu tích.

Từ đó về sau, qua mấy mùa gặt nữa, những năm tháng giang hồ của thằng Kiếm luôn trĩu nặng bởi cái tên chợ Rạch Biển. Có việc cho nó làm thì thôi, còn ở không là nó hết thở vắn thở dài, lại cau mày nhăn mặt như khi ăn ớt. Đại ca Long nhìn nó lắc đầu ngán ngẩm, có lần gã bảo:

- Hay là tao cho mày ít tiền rồi quay trở lại chợ Rạch Biển tìm bà, chớ thấy mày như vậy hoài tao oải chề đêu quá!

Con Thu Hồng cũng chen vô:

- Phải đó ông Kiếm! Cứ quay trở lại chợ Rạch Biển, biết đâu bà có uẩn khúc gì thì sao? Dầu gì cũng là má con mà, anh em tụi tui giờ muốn có má để kêu cũng không được, còn ông thì bà già sống sờ sờ ra đó mà không chịu nhận. Thiệt là...

Đại ca Long cú đầu con Thu Hồng một cái, trợn mắt:

- Mày đừng có ở đó mà tài khôn dạy đời thằng Kiếm, vậy chớ hồi đó đứa nào đòi bỏ nhà đi khi ông già bước thêm bước nữa?

Con Thu Hồng ỉu xiu:

- Tại hồi đó người ta còn nhỏ nên chưa hiểu đời chớ bộ!

Thằng Kiếm lại thở dài:

- Em cũng không biết tính làm sao nữa anh Long ơi! Chắc là phải về nhà một chuyến dò ý tứ ông già ra sao rồi mới tính tiếp được.

- Ý mày vậy cũng được, về thì về. Tao biết mày cũng nhớ nhà lắm rồi, từ lâu tao cũng biết mày đi giang hồ vì cái vụ cha dựng gì đó là lý do xạo. Còn có nơi để mà nhớ nhung thì nên quay về đi. Anh em tao cũng đang tính ngày trở về xứ, chớ sống lênh đênh trên ghe hoai cũng không đi tới đâu. Giang hồ cái con khi mồi!

oOo

- Tía à, năm ngoái con gặp má ở chợ Rạch Biển!

- Hả? Cái gì? Ở đâu? - Giọng ông già Chín Nhạn thẳng thốt, ly trà đã đầy tràn nhưng bình trà trên tay ông vẫn rót nước xuống liên tục, nhều tong tong xuống nền nhà.

- Tràn rồi kìa tía! Ở chợ Rạch Biển, bà kêu con nhưng con không thèm nhận bà!

Thằng Kiếm nằm lúc lắc trên võng, tay gác lên trán, còn mắt thì ngó lom lom già Chín Nhạn. Không thấy ông già tía phản ứng thêm gì nữa, chỉ thấy ông cứ ngồi thừ trên ghế châm trà uống liên tục. Tới chừng sụp tối, già Chín Nhạn mới nói với thằng Kiếm, chỉ một câu:

- Ngày mai mày trở lại chợ Rạch Biển, nhắn với bà...

Sáng hôm sau, thằng Kiếm lại khăn gói ra đi cầm theo lá thư của ông già Chín Nhạn gửi cho má nó. Thằng Kiếm không biết nội dung thư nói những gì nhưng suốt đêm qua tía nó hầu như không ngủ mà ngồi cặm cụi nắn nót từng chữ một. Đến chừng bốn năm giờ sáng, khi viết xong lá thư đầy kín hai trang giấy học sinh thì ông lấy cây đòn cổ treo trên vách xuống lau bụi bặm rồi tần mần so dây nắn phím. Bản Dạ cổ hoài lang lâu lắm rồi nó mới nghe tía dạo lại, vẫn cái bản buồn thúi ruột thúi gan đó nhưng đêm qua thằng Kiếm lại nghe như có chen lẫn những âm thanh tha thiết lạ thường mà lại nhẹ nhõm như gió, như mây:

Từ là từ phu tướng...

Thằng Kiếm bước xuống đò. Chợ Rạch Biển không còn xa lắm. ■

Giếng được xây bằng những khối đá vuông vức, thời gian đã phủ lên thành giếng một chiếc áo rêu xanh lét và làm

Miền nhớ

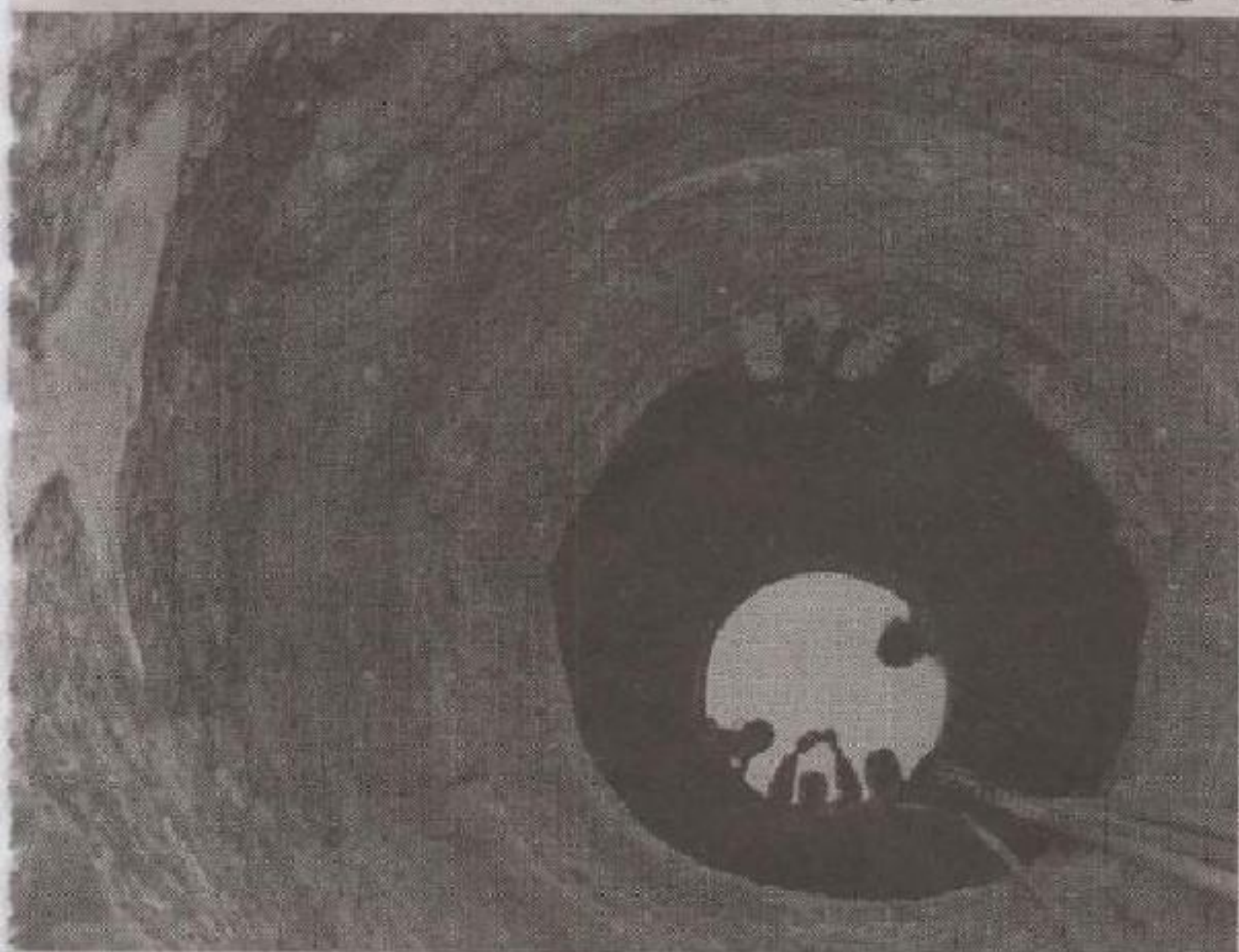
những khối đá ngả màu đục đục. Những vết dây gàu cọ vào thành giếng tạo thành những vết dài sâu lút ngón tay. Giếng sôi động vào những buổi chiều hè khi bà con trong xóm kịt kịt quấy đôi thùng ra kén nước. Lũ trẻ con lít nhít tụi tôi được mẹ cho ngồi tổng ngóng trong những chiếc thau đồng, té nước nhau, ngâm nước vào miệng phun phì phì làm mưa. Tiếng cười, tiếng nói xôn xao cả góc quê yên lặng. Những buổi ấy, cái giếng làng như trẻ lại. Mặt giếng sóng sánh. Tiếng nước tấp vào thành đá ràn rạt. Tiếng những chiếc gàu múc thì nhau nhảy ùm ùm xuống mặt nước, bị thành giếng làm cho vọng hơn. Bóng người lố nhố dưới đáy giếng, sóng sánh theo những con sóng, lúc dài, lúc ngắn thoát ẩn thoát hiện như chơi trò trốn tìm. Giếng là nguồn cung cấp nước chủ yếu cho dân làng. Mà nước giếng làng tôi thì quá mát thật, trong vắt. Từ trên nhìn xuống, nước xanh màu xanh canh hến; chao cái gàu xuống, kéo lên giữa chừng vẫn là một màu đục đục, vậy mà khi đổ những gàu nước đó ra thau, nước trong kỳ lạ. Ông tôi bảo, để có được thứ nước trong vắt ấy, giếng phải được đào rõ sâu: "Giếng sâu chín trượng, nước thời trong xanh". Và lại, cái mạch nước ngầm vẫn ngày đêm rạo rục trong lòng đất quê tôi phải thiêng liêng lắm! Đi xa về, dừng chân bên

Giếng làng ta
KIÊN TRUNG

giếng, thả gàu nước chao lên, khum tay vốc một vốc nước vã vào mặt, cái mặt mới như truội đi. Nếu anh có khát, hãy uống tam một ngụm. Nước vào đến đâu tưởng như từng khúc ruột nở ra đến đó. Tắm nước giếng làng, con gái tóc dài mượt mà, mắt long lánh hạt huyền, cổ tay trắng nõn nà và làn da mịn màng trắng ngần.

Những đêm hè trăng thanh gió mát, giếng trở thành nơi hò hẹn của các chàng trai, cô gái. Họ gặp nhau từ những buổi chiều gánh nước, khi mắt chàng bắt gặp mắt nàng lung liêng lúng liếng dưới

đáy giếng, khi tay chàng chợt gặp bàn tay mềm mại của nàng trong gàu nước mức chung, để đêm về, trong giấc mơ họ lại nhớ về cái giếng, nhớ những giọt nước giếng trong vắt như mắt người thương.

Mùa đông, giếng ít nhộn nhịp hơn và cũng ít nước hơn, khác hẳn với mùa mưa nước dâng lên tận thành, chỉ cần nhúng gàu là mức được

ngay mà không cần dây buộc. Mặt nước như có một làn hơi mờ ảo bốc lên từ trong lòng giếng. Nhúng bàn tay đang lạnh cóng thấy ấm hẳn lên. Nước giếng có thể thay đổi theo mùa: mùa đông nước ấm, mùa hè mát lạnh, nhưng cái màu trong vắt thì chẳng bao giờ thay đổi. Có phải thế chăng mà người dân quê tôi dù đi đâu xa, nỗi nhớ đầu tiên cũng là nỗi nhớ về cái giếng làng.

Bẵng đi mấy năm, tôi trở về. Làng quê thay đổi đến không ngờ. Bước chân vào xóm Chùa, tôi không còn bắt gặp cây gạo già vẫn tư lự như một người ít nói, chỉ thấy gốc gạo đã mục nát và nham nhở. Một cơn bão to đã quật đổ nó. Giếng mất đi người bạn thủy chung để tâm sự, trở nên lạnh lẽo và cô đơn. Sân giếng hoang vắng, rêu mọc đầy. Mặt giếng vẫn lên những rác rưởi, lá khô, những chiếc túi nylon... Vài chú nhái bén đã tìm đến định cư tự bao giờ, hai mắt thao láo nhìn tôi như nhìn một vị khách lạ. Cuộc sống đã sung túc hơn. Nhà nào cũng xây giếng gạch. Nhà khá giả còn dùng nước giếng khoan. Đôi thùng lâu ngày không dùng đến nằm mãi trên gác, nhường chỗ cho chiếc máy bơm xèn xẹt hút nước lên. Chao ôi, cái giếng làng đâu còn ai nhớ nữa! ■

TRẦN QUỐC TOÀN

Cầu tụt trong vườn trẻ nhà trời

Ba má cắt lúa mướn đồng xa
những đứa bé nông dân
chơi với đất và nước
trong vườn trẻ nhà trời
thênh thang...

Các em tụt từ bờ dốc xuống
lòng kinh
rơi vào những ngón tay của dòng
Cửu Long.
Tụt xuống từ cầu vòng bảy sắc
sau mưa
những con nắng tỏ he
màu sôcôla...

Những nắng trai, nắng gái
chỗ nào cũng phủ sa
cả chim và bướm!
Chưa kềm gai, chưa mảnh sành,
chưa ngọn cỏ
Chỉ có
tinh khôi phủ sa
các em tụt òa từ đất xuống nước.

Chiều cuối năm về với em

Ngày nghiêng sang cuối buổi
chiều vàng
Tuần đã trôi về phút rảnh rang
Đã thu muồn muồn xuân sớm sớm
Áo lịch thân năm đã mỏng tang...
Lòng nhẹ lẫng như tờ lịch hồng
Đốt đồng nhẹ khói lửa thơm bùng
Dừng bước, thuốc rê mỗi mặt ruộng
Chúm môi gió rít một hơi chung.

PHÓNG SỰ

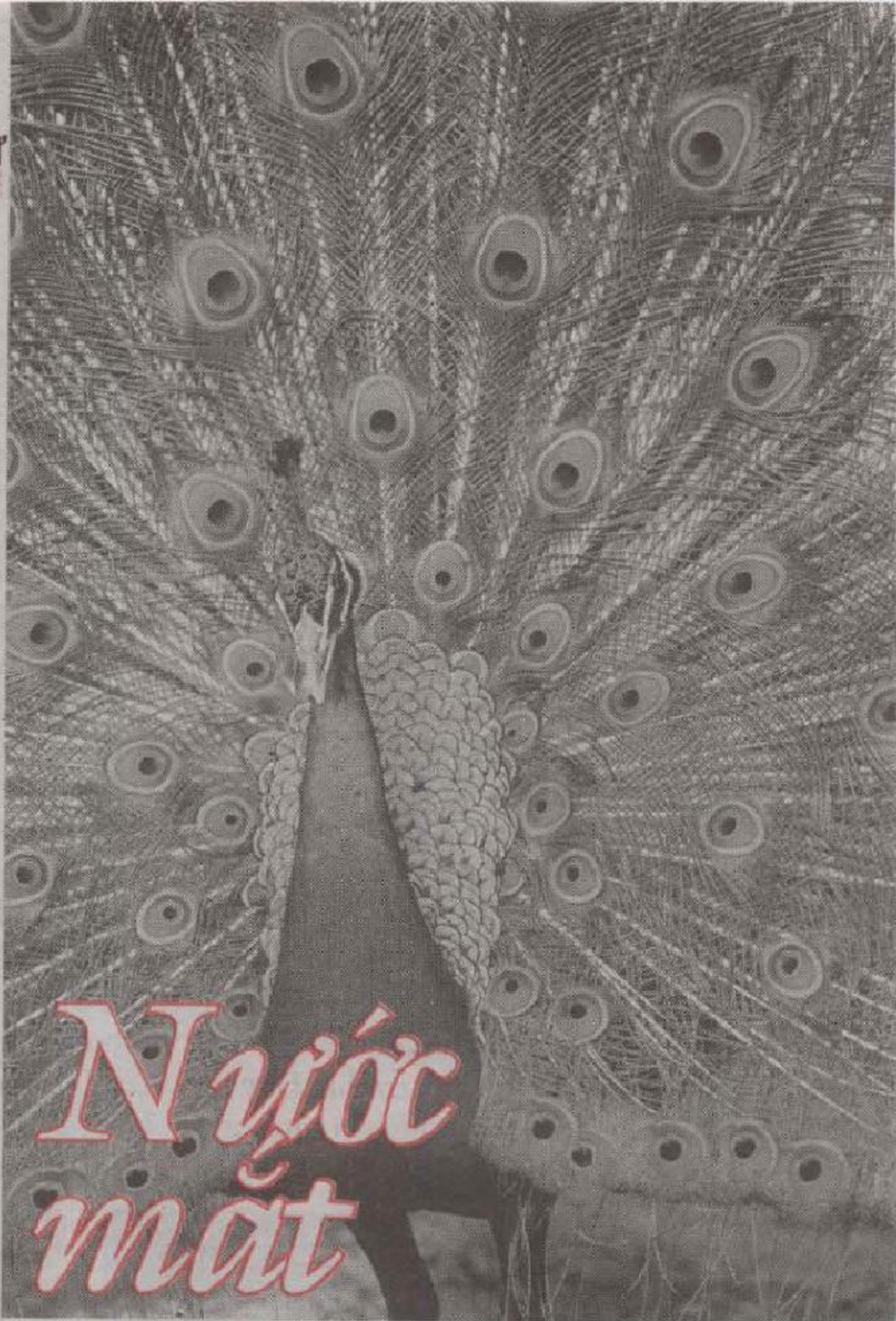
Sở hữu bộ lông đuôi tuyệt sắc trời ban, loài công nghiêm nhiên trở thành vương hậu trong số gần 900 loài chim tại Việt Nam nói chung và 80 loài chim quý hiếm có mặt trong Sách đỏ nói riêng. “Nem công, chả phượng” từ ngàn xưa đã trở thành món ngon tiến vua. Ngày nay, học đòi quân vương thuở xưa, các quý ông đã không ngần ngại tung tiền tuyến “mỹ nhân rừng già” về xơi thịt. Cũng vì thế mà xuất hiện nhiều băng nhóm chuyên trộm chim thú quý hiếm để bán cho cánh nhà giàu khoái món ngon vật lạ...

PHÚC TRINH - HẢI ÂU

Món ngon dâng vua tiến chúa

Cũng như triều đình Mãn Thanh, các triều vua nước Việt rất xem trọng món nem công và xếp món này vào vị trí đầu bảng của

thực đơn *Bát trân* (8 món dùng trong đại yến gồm: nem công, chả phượng, da tê ngưu - tê giác, tay gấu, gân nai, môi đuôi ươi, thịt chân voi, yến sào). Trong *Bản thảo cương*

Nước
mắt

‘mỹ nhân’
rừng xanh

mục, đại danh y Lý Thời Trân có chép: “Thịt công làm thư giãn gân cốt, bổ gan bổ phổi, lưu thông khí huyết”. Còn Lê Quý Đôn trong mục IX (Phẩm vật) sách *Văn đài loại ngữ* năm 1773 đã nói về sự ngon, bổ, quý của nem công: “Nem công màu trắng ngọc ngà là món cung đình chỉ có vua ngự hoặc dùng thết đãi sứ thần, tân khoa. Thịt chim công rất thơm, có tính bổ, giải độc”.

Trò chuyện với chúng tôi, lương y Kỳ Bá Linh (Phòng khám Đông y Kỳ Bá Linh) ở phố thuốc Hải Thượng Lãn Ông, Q.5, TP. Hồ Chí Minh cho biết: “Nem công là món ăn đặc biệt được chế biến không qua nấu nướng mà bằng sự lên men vi sinh giữa thịt đùi công giã mịn và các gia vị có tính nóng như riềng, tỏi, tiêu... Theo Đông y, thịt công có tính giải độc các chất độc tố mà con người lỡ hấp thụ vào cơ thể. Đây là điều then chốt giải thích vì sao nem công rất quý và được các bậc đế

vương xưa xem như món ăn hộ mạng”.

Trong giới lâm tiền hiện nay, trào lưu lùng ăn nem công không ồn ào, âm ỉ như cơn sốt huyết xà đởm (máu mặt rắn hổ mang), huyết linh tửu (rượu ngâm máu khỉ), mật gấu, sừng tê, nấm cổ linh chi..., thế nhưng kỳ thực sự khốc liệt đang diễn ra từng ngày. Không hiếm người như ông H., chủ doanh nghiệp kinh doanh vàng ở Chợ Lớn, đã tung tin lên mạng sẵn sàng bỏ ra 3.000 USD để được ăn nem công và nhâm nhi nhĩ tửu đởm (rượu pha mật công). Ông H. nói: “Tôi thích ăn nem công bởi có lần tình cờ đọc bài báo nói về bữa tiệc Từ Hy Thái hậu đãi sứ thần phương Tây tại cung Duy An vào năm 1874. Trong tổng số 140 món, có 7 món tuyệt kỹ gồm: cở phương chi, trứng công, óc khỉ, tinh tượng, heo sữa Phúc Châu, chuột bao tử và sơn dương trùng. Ấn tượng nhất là đoạn nói: “Nem công là món

quý nhưng món trứng càng quý bội phần vì rất khó lấy. Để đãi khách, Từ Hy Thái hậu đã cho huấn luyện 100 con khỉ chuyên đi lấy trộm trứng chim công”. Đây, nem công quý hiếm như thế nên tôi mới quyết ăn thử nó ra sao đây chứ!”.

“Mỹ nhân” trong lâm ngấm “trưởng giả” học đòi

Nghệ nhân Lý Quốc Đ. - hội viên Hội Sinh vật cảnh TP. Hồ Chí Minh cho biết: “Với giới nhà giàu thì 3.000 USD có là bao nhiêu. Thi

“Mỹ nhân” bị sẵn hạ

thoảng đệ tử của các vị đại gia lại tìm đến mấy anh em trong hội hỏi mua chim công về xoi thịt. Cái gu thưởng thức các món ngự thiện (món vua ăn) đang là mốt của giới trọc phú đây!”.

Được mách nước, chúng tôi bắt tin “có cặp chim công muốn gả”. Lập tức thông tin được truyền miệng thông qua các hội viên. Một người tên Qu. sấn tới hỏi một cách sỗ sàng: “Đứa nào bán đâu, tao bỏ liền”. Ông ta xiu mặt xuống, ra chiều tiếc rẻ khi hay “công đã bị gả” rồi: “Nói thật, mấy món tiến vua ngày xưa như cá anh vũ hay chim sâm cầm, nem công tao cũng đều quất hết rồi. Món nào món nấy cũng đều ngon thượng hạng. Thế nhưng tao chỉ khoái nhất “mỹ nhân” rừng xanh chim công mà thôi. Nó đúng là đại bổ, đại ngon mà trên đời này rất ít người nếm được!”.

“Đại gia” Qu. khoe rằng ông đã 3 lần thưởng ngoạn cái món nem công quý hiếm kia và lần nào cũng vậy, ông cũng đều rút khỏi túi hơn 3.000 USD. “Mỹ nhân” bị ông xử trăm gân nhất cách đây cũng đã 3 tháng rồi. Ông kể rằng, để ăn được cái món chim công vua ngự chính hiệu, sau khi “tậu” được “mỹ nhân” rừng xanh về, ông đã biệt phái một đệ tử bay ra xứ Huế thỉnh ngay một tay đầu bếp chuyên trị các món cung vua tiến chúa vào Nam. “Này, không phải ai cũng biết làm món nem “mỹ nhân” đâu nhé. Đó chỉ là nghề gia truyền của những bếp thủ từng có cha ông phục vụ trong hoàng cung đây thôi. Để làm được món vua ngự,

người ta chỉ lấy phần thịt ở đùi “mỹ nhân” mà thôi. Quý là quý ở chỗ đó!” - Ông ta cười một cách hả hê.

Không chịu thua kém gì các bạn hiền về cái khoản “ăn chơi kiểu đế vương” kia, ông Th. - giám đốc một công ty xây dựng ra chiều hiểu biết: “Ngoài cái món nem công quý hiếm kia, tôi còn được thưởng thức cái món bát bửu hồ lô khổng tước ngon tuyệt cú mèo nữa kìa. Tôi “bật mí” cho mà nghe, tôi có nghe nói rằng nếu dùng thịt chim công một tuần 2 lần thì trong vòng một tháng, cha nội nào mắc cái bệnh liệt dương sẽ “ngóc đầu” như gỗ tứ thiết. Lúc đó tha hồ mà phóng ngựa ngàn dặm không biết mệt đó nha. Cái mật của mỹ nhân rừng xanh có tính bổ dương đấy. Ngày nào cũng được uống ly rượu mật công thì lo chi cái chuyện mỏi gối, mờ mắt nữa...”.

Cũng chỉ vì mắc cái tội “thom ngon, bổ dưỡng, vua thích, chúa ưa” cho nên “mỹ nhân” rừng xanh không ngừng được giới đại gia săn đón. Đặc biệt, mấy vị hom hem về cái “khoản ấy” nghe tiếng lành của chim quý cũng ra sức nhờ người kiếm tìm dâng phục vụ cho khát vọng “nội công thâm hậu trở lại”. Mà chẳng phải chỉ có mấy ông ham “mỹ nhân” mà các mệnh phụ phu nhân cũng thích lùng ăn cái món vua ngự. Nghe đâu rằng ăn “mỹ nhân” sẽ giúp các bà tái tạo lại nhan sắc. Nghệ nhân Lý Quốc Đ. cho biết: “Hễ đọc báo mà thấy ở đâu có người bắt được hay nuôi được chim công thì y rằng mấy ông bà đều tung quân xuống tìm cho bằng được và trả giá cao để thay

Chim công được nuôi dưỡng

quyền chủ sở hữu liên. Có ông chơi sang nuôi luôn đám sơn tràng để chỉ làm mỗi cái việc vào rừng săn lùng tay gấu, chim công và nấm cổ linh chi để tẩm bổ!”.

Nói nhiều như thế mà vẫn chưa hết cái sự học đòi của các bậc trưởng giả có liên quan đến mỹ nhân rừng xanh - loài chim có nhan sắc tuyệt trần đến độ dáng hình được khắc cả trên trống đồng Ngọc Lũ. Chim công có đôi mắt màu nâu, mỏ xám, da mặt xanh vàng. Mỗi con chim công đực có khoảng 200 chiếc lông mọc ở cuối lưng đối xứng nhau, với ánh đỏ vàng và màu lục thay đổi theo ánh sáng, phần cuối có hình mắt gồm 4 màu: nâu, vàng, lục và đỏ đồng. Lông đuôi công rất dài, có chiếc dài nhất gần 2m. Muốn ve vãn mấy chị công mái, chàng ta sẽ xòe bộ lông đuôi thành chiếc quạt tuyệt đẹp. Những chiếc lông mỹ miều này từ lâu đã trở thành vật trang sức đắt giá được các mệnh phụ phu nhân ưa chuộng. Các chàng công đực bị truy sát và giết hại cũng còn vì lý do này.

Ông chủ tiệm vàng nói trên vĩnh

mất tự hào khoe của: “Mới rồi bà xã đi du lịch Trung Quốc. Bả rinh cái áo được kết bằng lông đuôi công đẹp ghê hồn mà giá chưa tới 3.000 USD. Cũng tại dân mình thực dụng chỉ biết quý cái phần thịt thôi chứ mấy ai coi trọng cái phần lông công. Chứ ở nhiều nước Đông Nam Á ấy à, khi quý mền một ai đó, người ta lại có tục tặng lông chim công. Nhiều tù trưởng của các bộ tộc trên cái mào đội đầu bao giờ cũng cắm cái lông đuôi

chim công đấy. Mà lông chim công lại phải nhổ lúc nó còn sống thì sợi lông mới giữ nguyên đường nét tươi tắn dài lâu được”(?!).

Nỗi buồn "mỹ nhân"

Vào đầu thế kỷ 6, Lịch Đại Nguyên khi viết *Thủy kinh chú sớ* (tài liệu cổ viết nhiều về sử Việt) có nhắc đến huyện Hàm Hoan (xứ Nghệ) là nơi nhiều chim công, đặc sản quý hiếm. Chim công được mô tả bay lượn rợp trời. Đến thời cuối Lê đầu Nguyễn vẫn còn thấy nhiều chim công sải cánh ở núi Mộ Dạ (huyện Diễn Châu, Nghệ An) hay núi Đại Hàm (huyện Hương Sơn, Hà Tĩnh).

Năm 2000, dù đã có vơi đi ít nhiều nhưng qua điều tra khảo sát về chim công. Viện Sinh thái tài nguyên và môi trường cùng Tổ chức Bảo vệ chim quý tại Việt Nam (Bird Life) đã ghi nhận có nhiều chim công sinh sống tại các vùng rừng khộp ở huyện Ea Súp, Ea H'leo, Buôn Đôn thuộc tỉnh Đắk Lắk. Tiến sĩ Vũ Ngọc Long, trưởng đoàn nghiên cứu thuộc Viện Khoa học và công nghệ Việt Nam

cho biết, 6 năm trước tại huyện miền núi Đức Cơ, Chư Sê, Chư Prông, Ayun Pa, Krông Pa (tỉnh Gia Lai) và tại vùng rừng Cát Tiên (tỉnh Lâm Đồng), các nhà khoa học cũng bắt gặp nhiều bóng dáng chim công. Anh Lâm Tùng Quế - Trung tâm Cứu hộ động vật hoang dã (Chi cục Kiểm lâm TP. Hồ Chí Minh) cho biết: "Giá thị trường hiện nay, một con chim công được bắt từ rừng không dưới 1.500 USD. Mỗi lợi quá lớn nên thợ sơn tràng sử dụng đủ mọi phương cách để đưa công vào rọ".

Bị tầm nã gắt gao nên chuyện công bay ngoài trời nay chỉ còn là hình ảnh của quá khứ. Săn công trên rừng chẳng được, nhiều kẻ đã lên kế hoạch đột nhập các vườn thú và những trang trại có nuôi loài chim quý này. Ông Hoàng Xuân Ty - phụ trách đội bảo vệ tại Khu du lịch Bà Nà (Quảng Nam) bức xúc: "Trước đây, khu du lịch có nuôi khỉ và rùa nhưng bị bọn xấu bắt trộm cả rồi. Đàn công cũng bị nhiều kẻ giả dạng du khách nhòm ngó và đã bắt trộm một con". "Biết thầy gây dựng được đàn chim công, có kẻ đã tìm mọi cách bắt chim quý. Thầy đã cố sức bảo vệ nhưng không được nên đã chọn giải pháp thả chim về rừng. Không biết những con công thầy thả, chúng có được sống yên lành trong rừng hay không hay là lại bị người ta bắt mất cả rồi" - Thượng tọa Thích Nguyên Đức, trụ trì chùa Hoa Sơn (Phú Yên) - người thành công trong việc cho chim công đẻ và ấp trứng trong môi trường nuôi nhốt - thở dài. Cuối tháng 7-2007, Thảo cầm viên Sài

Ông Nguyễn Đình Cương, Chi cục trưởng Chi cục Kiểm lâm TP. Hồ Chí Minh: "Công là loài chim quý hiếm, có nguy cơ tuyệt chủng cao. Theo quy định, việc mua bán, trao đổi, giết mổ công chỉ được thực hiện từ thế hệ F2. Muốn "mần thịt" công phải có phương án và phải được Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và phát triển nông thôn phê duyệt".

Gòn bị mất cắp 3 con chim quý gồm 2 con vẹt và 1 chim công đực. Con công bị mất trộm được mua từ nước ngoài, là chàng công đẹp nhất trong chuồng công gồm 3 con.

Theo Sách đỏ Việt Nam, công là nguồn gien quý. Trước đây, công phân bố tại nhiều vùng rừng trong cả nước nhưng nay số lượng giảm sút đáng kể, chỉ thấy vườn quốc gia Cát Tiên và Yok Đôn (Đắk Lắk) còn nhiều hơn cả. Nguyên nhân là do "mỹ nhân" bị săn bắt quá mức và do nơi ở tự nhiên bị thu hẹp. Sách đỏ IUCN (Danh sách bảo tồn các loài động thực vật trên thế giới), Công ước về cấm buôn bán quốc tế các loài động thực vật hoang dã nguy cấp (CITES)... đều liệt chim công vào dạng bị nguy cấm và đề nghị biện pháp bảo vệ "Kiểm soát chặt chẽ việc săn bắt công trái phép". Luật là như vậy nhưng thực tế "mỹ nhân" vẫn bị săn bắt, mua bán gần như công khai. Chỉ cần vào trang Google, gõ từ khóa mua bán chim công sẽ thấy xuất hiện những lời rao mua bán chim công không chút e ngại. Điều này cũng đồng nghĩa với số phận của vương hậu rừng xanh vẫn tiếp tục lao đao. ■

Một góc dinh III

Người hầu cận

“HOÀNG ĐẾ CUỐI CÙNG”

TƯỜNG THÀNH

82 tuổi, 69 năm phục vụ cung vua, có lẽ ông là nhân chứng sống cuối cùng thân cận của cựu hoàng Bảo Đại. Bây giờ, tuổi cao, chân đau, tai nghễnh ngãng nhưng ông vẫn không quên nhiệm vụ của mình, vẫn âm thầm, lặng lẽ trong dinh III (Đà Lạt, Lâm Đồng) giữ gìn những kỷ vật của vị “hoàng đế cuối cùng” ở Việt Nam...

Chuyện của người quản gia

Các anh chị nhân viên phục vụ ở Dinh III Bảo Đại - Đà Lạt (Lâm Đồng) mách

nước muốn tìm ông Hòa thì chỉ có đi loanh quanh trong các căn phòng ở dinh. Biết ông ở chỗ nào khi dinh nườm nượp khách tham quan và tôi cũng chưa hề biết mặt ông? Thật may, khi bước vào phòng khách chính, tôi bắt gặp một ông lão đang ngồi trên một chiếc ghế, dáng vẻ trầm ngâm, trên cổ áo có đeo băng tên. Tôi cúi xuống nhìn, đúng là ông Nguyễn Đức Hòa - người tôi cần tìm. Không nén được niềm vui, tôi reo lên: “Ồi, bác đây rồi! May quá!”. Ông lão cũng à một tiếng rồi bảo: “Cháu cần gì, nói to lên! Xin lỗi, tôi điếc!”. Người trẻ thì nói như gào lên hỏi

chuyện, còn người già giọng Huế nhỏ nhẹ, chậm rãi.

Ông vốn người Phú Vang, Thừa Thiên - Huế. Năm 13 tuổi, ông được đưa vào cung Diên Thọ. Lúc ấy ông chỉ là một cậu bé con nhà nghèo, nào dám bạo gan mà tiếp cận “đương kim thánh thượng”. Nhờ người bác họ trông coi đội kỵ mã của vua Bảo Đại “đánh tiếng” nên ông mới có mặt trong cung một cách đường đường chính chính. Chỉ là con nít nên thuở đầu vào cung, ông được Từ Cung thái hậu sai vặt mà thôi. Có được việc làm từ lúc nhỏ nên gia đình ông và cả bản thân ông đều rất mừng, dù rằng mỗi tháng được trả lương chẳng nhiều nhỏi gì. Thật thà, chất phác nên ông được Từ Cung rất tin yêu, đi đâu bà cũng gọi ông theo hầu.

Ở Huế, vua Bảo Đại có một sân quần vợt. Sân này nằm ở điện Kiến Trung - cung Diên Thọ cửa Tây An. Hồi ấy, vua thường hay chơi quần vợt sau ngày làm việc. Cứ tầm ba, bốn giờ chiều, Bảo Đại lại ra sân và lần nào cũng vậy, vua chỉ chơi vồn vện 30 phút. Ông Hòa cũng được phép ra sân để... lượm banh cho vua. Đến năm 1949, khi Pháp đưa Bảo Đại rời Huế về Đà Lạt, Từ Cung thái hậu đã bảo ông Hòa đi theo để phục vụ và chăm sóc cho Bảo Đại. Chuyển lên cao nguyên Langbian bận ấy, Bảo Đại có cả thảy 20 người tùy tùng nhưng người được giao nhiệm vụ chăm sóc chính cho cựu hoàng là ông Hòa. Được Bảo Đại quý mến nên ông Hòa cũng được giao khá nhiều việc và cả chuyện chuẩn bị giường ngủ cho đức cựu hoàng an giấc điệp.

Dinh III mà ông Hòa đang làm “quản gia” này được xây dựng từ năm 1933, khi Bảo Đại còn đang làm vua ở ngoài Huế.

Năm 1937, dinh được khánh thành và được “hoàng đế cuối cùng” sử dụng làm nơi nghỉ mát. Năm 1950, khi Bảo Đại làm quốc trưởng, dinh III lại trở thành nơi Bảo Đại làm việc. Trong dinh III ngày ấy có một trung đoàn ngự lâm quân bảo vệ và Bảo Đại có cả một đoàn xe phục vụ riêng mang tên “công xa biệt điện”. Ngoài ra, Bảo Đại còn có cả một đội máy bay riêng do phi công Pháp lái. “Biệt điện” có hai tầng: tầng trên gồm phòng ngủ của Bảo Đại, của hoàng hậu Nam Phương và các thái tử, hoàng tử, công chúa. Tầng trệt dùng làm nơi hội họp, yến tiệc, tiếp khách nước ngoài và các quan chức Hoàng triều cương thổ. Trong phòng khánh tiết vẫn còn một kỷ niệm do hoàng thân Sihanouk tặng cho Bảo Đại, đó là bức đèn Ăngcovat.

Dẫu có khách nhưng ông Hòa vẫn không quên nhiệm vụ hàng ngày trong dinh của mình. Chốc chốc ông lại đi lên đi xuống, cầm mấy nhánh dương xỉ cắm vào bình hoa trên phòng khách để khách tham quan chụp hình, rồi lấy chổi quét lại sàn nhà, lau chùi bàn ghế. Tôi cứ thế leo đẹo theo chân ông. Thấy chân ông đi cà nhắc, hỏi ra mới biết ông bị đau thấp khớp, đã xuống TP. Hồ Chí Minh chữa nhưng chưa khỏi nên gần 10 năm nay ông không còn kiêm cả vai trò hướng dẫn viên trong dinh như trước nữa. Ông kể rằng Bảo Đại rất thích săn bắn và đi săn ở đâu, cựu hoàng cũng cho ông đi theo. Mỗi chuyến đi săn dài ngày được chuẩn bị rất kỹ lưỡng, có cả 20 người đi tháp tùng từ lái xe, mang vũ khí cho đến nấu ăn và phục vụ nghỉ ngơi. Bảo Đại thường tổ chức những chuyến đi săn xuyên đường quốc lộ 27 qua tỉnh Đắk Lắk và kéo dài cả tuần, nửa tháng, có

khi dài đến tận một tháng mới về. Tại đây, cựu hoàng có riêng một bầy voi và có người quản tượng chăm sóc hẳn hoi. Những con voi được chọn dâng thường cao hơn 2m, có ngà dài uốn cong về phía trước trông rất đẹp và hùng dũng, trong đó có những chú voi được mang tên: Roi Chim, Bạc Ất, Buôn Con... mà Bảo Đại rất thích. Bình thường, voi được thả trong rừng để tự do đi kiếm ăn. Tới khi Bảo Đại đi kinh lý vùng cao nguyên, voi mới được đưa về tập trung tại bãi voi dưới chân đồi Bảo Đại để phục vụ. Có khi cựu hoàng đi săn trong rừng bằng voi. Những con voi được tuyển dụng này đã được thuần dưỡng nên rất tinh khôn và được sử dụng để “nhử” voi hoang trong rừng ra làm mồi cho những người đi săn. Để tránh bị những tay săn bắn lăm nên Bảo Đại đã cho quản tượng làm dấu vào đầu và thân những chú voi này. Bảo Đại là tay săn rất thiện chiến, các quan chức người Pháp phải bái phục biệt tài này. Ông Hòa cho biết ngày trước trong “biệt điện” có 3 bộ da cạp do chính tay Bảo Đại săn được, được trưng bày trong phòng khách và trên lầu. Ngày trước ở khu vực dinh III này cây cối rậm rạp nên thi thoảng “ông ba mươi” vẫn thường về ghé thăm. Theo ông Hòa, ở phía ngoài dinh III vẫn còn có một hầm rượu của Bảo Đại được thiết kế nằm chìm dưới lòng đất, ngay cửa nhìn ra phía đồi thông. Do ảnh hưởng lối sống phương Tây (Pháp) nên Bảo Đại có rất nhiều rượu ngoại.

Một điều nữa được ông Hòa hé lộ là ở dinh I, dinh II Bảo Đại tại Đà Lạt có những địa đạo bí mật. Dinh I là tòa nhà của một viên công sứ người Pháp, được Bảo Đại mua lại vào cuối năm 1951, rồi xây dựng thành dinh thự trên

một ngọn đồi. Đây là tổng hành dinh của cựu hoàng và sau này là nơi nghỉ dưỡng của Ngô Đình Diệm. Ở phía sau dinh I, cách khuôn viên dinh khoảng chừng 200m, nằm dưới chân đồi có một đường hầm bí mật được đào xuyên qua quả đồi, có ngã rẽ vào dinh I ăn thông qua phòng khách của dinh Toàn quyền, tức dinh II. Ông Hòa cho biết: “Đường hầm bí mật này được phát hiện khi chúng tôi được lệnh qua sửa sang lại tòa nhà. Bảo Đại dặn dò phải tuyệt đối giữ bí mật, không được ai hé răng dù chỉ một lời”. Đường hầm có chiều dài gần 3 cây số, cửa hầm nguy trang trong một căn nhà xây nhỏ. Đây là đường hầm do phát xít Nhật đào để chuẩn bị cho cuộc đảo chính Pháp nhằm bắt sống toàn quyền Đông Dương và quan Tây trong các ngôi biệt thự.

Một đời thanh bạch

Tôi ghé nhà ông Hòa vào lúc chiều chạng vạng, cúp điện nên căn nhà gỗ nhỏ có vẻ nóng nực hơn. Vợ ông, bà Nguyễn Thị Em (77 tuổi) đang may mớ dưới bếp lo buổi cơm chiều. Bà bảo: “Ông ấy cứ tối ngày quanh quẩn mãi trong dinh mà thôi, tối cũng ngủ ở đó trông, dấu rằng từ nhà qua dinh đâu có bao nhiêu bước chân. Ông ấy là một người rất mẫu mực và rất có trách nhiệm với công việc được giao, kể cả cựu hoàng giao hay về sau Nhà nước tín nhiệm giao”. Nhiều người nghĩ chắc người “quản gia” của “hoàng đế cuối cùng” rất khá giả bởi từng có một thời gian dài phục vụ cựu hoàng Bảo Đại, nhưng mấy ai ngờ tới nay ông vẫn ngụ trong ngôi nhà tập thể vốn trước kia là dãy nhà của công nhân viên làm việc

ở dinh III Bảo Đại. Bà Nguyễn Thị Em kể lại: “Khi cựu hoàng Bảo Đại đi Pháp, ông nhà tôi lại hồi dinh giống như vai trò một người quản gia của dinh. Mang tiếng là người hầu cận của vua, là quản gia của dinh vua nhưng thực chất cuộc sống của ông ấy thanh bạch lắm, không bao giờ lấy của công một thứ gì. Tôi nhớ hồi đám cưới chúng tôi, Bảo Đại cho ông 2.000 đồng để làm lễ cưới thì ông nhận thôi. Khi đất nước được thống nhất, cán bộ mình có lên thăm nhà, nhưng khi tới nơi, nhìn thấy nhà gỗ xơ xác, chỉ có một chiếc xe đạp đằm cũ rích là có giá trị thì họ bất ngờ lắm. Họ kêu, tưởng làm bên cạnh vua Bảo Đại, ông giàu có lắm, té ra cực quá. Thấy vậy, họ để ông ấy ở dinh trông coi luôn. Tại họ thấy ông ấy chỉ công vô tư, không có tài sản gì đáng kể mà!”. Vào năm 1988, khi phát hiện một số bảo vật gồm 122 món ngọc ngà, châu báu của triều Nguyễn do Từ Cung thái hậu đưa từ Huế vào dinh III, chính ông Hòa là người bàn giao hai cái két sắt cho chính quyền tỉnh Lâm Đồng không sót một thứ.

Bà Nguyễn Thị Em cười bảo: “Nhiều người không biết cứ nghĩ ông ấy phục vụ cho vua chắc phải là thái giám nhưng nào có phải thế”. Rồi bà nói thêm: “Là vợ chồng với nhau, có mấy mặt con rồi nhưng thực ra chúng tôi có ở cạnh nhau được nhiều đâu. Ông ấy cứ theo vua rày đây mai đó. Hết đi rồi lại về dinh ở. Tôi chỉ trông thấy vua từ xa như bao người dân thường khác thôi, ông mà có ở tại dinh thì mình cũng đâu có được vào. Ông ít nói lắm. Đạo này già cả, sức khỏe ông yếu dần, tui lo lắm nhưng ông ngoài

Ông Nguyễn Đức Hòa

giờ ăn cơm ra thì lúc nào cũng có mặt ở dinh, dấu rằng ông đau ốm đi chẳng nữa. Mấy mươi năm nay, ông đâu có về quê. Có nhớ cũng không rảnh mà đi, già cả đi đứng khó khăn mà, với lại còn nhiệm vụ nữa. Ông đã nhận nhiệm vụ rồi thì cứ chăm bẵm nhiệm vụ của mình mà thôi. Đi đâu ông cũng lo, giữ tài sản của dinh mà, sợ mất mát không có tiền đền. Ông sợ người ta nói ông không có trách nhiệm lắm!”.

Với ông mọi thứ trong dinh đều rất gần gũi. Ông luôn túc trực để sửa soạn bàn ghế trong dinh, sắp xếp cho thật ngăn nắp, đẹp để giữ được nét đặc trưng của dinh như thời cựu hoàng Bảo Đại còn ở. Hơn 30 bình hoa trong các gian phòng của dinh III cũng đều do một tay ông cắm. Tất cả đều là hoa tươi. Hoa do chính tay ông ra tận chợ Đà Lạt lựa chọn. Ông chỉ mong mình còn có sức để lại tiếp tục trông giữ dinh! ■

● Đề nghị Thế Giới Mới cho biết quy định của Luật Thuế thu nhập cá nhân (TNCN) về mức thuế suất tính theo tổng thu nhập và thuế suất tính theo loại thu nhập. Xin cảm ơn. (Hoàng Khánh Ngân - Ba Cu, TP. Vũng Tàu, Bà Rịa - Vũng Tàu)

Luật Thuế TNCN quy định mức thuế suất tính theo tổng thu nhập và loại thu nhập như sau:

BẢNG THUẾ SUẤT TÍNH THEO TỔNG THU NHẬP

Bậc thuế	Phần thu nhập tính thuế/năm (triệu đồng)	Phần thu nhập tính thuế/tháng (triệu đồng)	Thuế suất (%)
1	Đến 60	Đến 5	5
2	Trên 60 đến 120	Trên 5 đến 10	10
3	Trên 120 đến 216	Trên 10 đến 18	15
4	Trên 216 đến 384	Trên 18 đến 32	20
5	Trên 384 đến 624	Trên 32 đến 52	25
6	Trên 624 đến 960	Trên 52 đến 80	30
7	Trên 960	Trên 80	35

BẢNG THUẾ SUẤT TÍNH THEO LOẠI THU NHẬP

Thu nhập tính thuế	Thuế suất (%)	Thuế suất hiện hành (%)
Thu nhập từ đầu tư vốn	5	
Thu nhập từ bản quyền, nhượng quyền thương mại	5	5
Thu nhập từ trúng thưởng	10	10
Thu nhập từ thừa kế, quà tặng	10	
Thu nhập từ chuyển nhượng vốn quy định tại khoản 1 điều 13 của luật này	20	28
Thu nhập từ chuyển nhượng chứng khoán quy định tại khoản 2 điều 13 của luật này	0,1	
Thu nhập từ chuyển nhượng bất động sản quy định tại khoản 1 điều 14 của luật này	25	
Thu nhập từ chuyển nhượng bất động sản quy định tại khoản 2 điều 14 của luật này	2	2% hoặc 4% giá đất

● *Xin cho biết quy định của Luật Thuế thu nhập cá nhân về mức giảm trừ gia cảnh và quy định về người phụ thuộc. (Cao Trung Kiên - Huỳnh Tấn Phát, P. Bình Thuận, Q.7, TP. Hồ Chí Minh)*

Giảm trừ gia cảnh là khoản tiền được trừ trước khi tính thuế đối với thu nhập từ kinh doanh, từ tiền lương, tiền công của người nộp thuế. Mức giảm trừ gia cảnh cho bản thân người nộp thuế được ấn định là 4 triệu đồng/tháng và mức giảm trừ cho mỗi người phụ thuộc là 1,6 triệu đồng/tháng.

Theo quy định của Luật Thuế TNCN, giảm trừ gia cảnh chỉ áp dụng đối với cá nhân người Việt Nam và người nước ngoài là đối tượng cư trú tại Việt Nam với thu nhập từ kinh doanh và thu nhập từ tiền lương, tiền công.

Luật cũng quy định số người phụ thuộc được giảm trừ là: con chưa thành niên; con bị tàn tật, không có khả năng lao động. Các cá nhân không có thu nhập hoặc có thu nhập không vượt quá mức quy định, bao gồm: con thành niên đang học đại học, cao đẳng, trung học chuyên nghiệp hoặc học nghề; vợ hoặc chồng không có khả năng lao động; bố, mẹ đã hết tuổi lao động hoặc không có khả năng lao động; những người khác không nơi nương tựa mà người nộp thuế phải trực tiếp nuôi dưỡng.

Việc xác định người phụ thuộc chủ yếu dựa trên các giấy tờ, hồ sơ đã có của người phụ thuộc như giấy khai sinh, giấy đăng ký kết hôn, giấy xác nhận về tình trạng sức khỏe, khả năng lao động...

● *Em trai tôi đang đứng tên một căn nhà 80m². Tôi và em trai tôi đều có hộ khẩu tại ngôi nhà này. Nay em tôi muốn làm thủ tục cho tôi 1/2 đất (chúng tôi sẽ xây lại thành 2 căn nhà riêng). Nhà tôi đã có sổ hồng. Thế Giới Mới tư vấn giúp tôi thủ tục cho đất (hoặc các văn bản hướng dẫn thủ tục). Xin chân thành cảm ơn! (Phan Ngọc Thông - Thái Thụy, Thái Bình)*

Trong trường hợp này thì em trai của bạn phải làm thủ tục tách thửa cho phần đất đang sử dụng, sau khi tách thửa xong, em trai của bạn có thể ký kết hợp đồng tặng cho bạn được công chứng, chứng thực của các cơ quan có thẩm quyền. Dựa trên đó, bạn có thể đi đăng ký đăng bộ sang tên cho mình, sau đó làm thủ tục xin cấp phép xây dựng cho phần đất của mình.

Việc tách thửa và xin cấp phép xây dựng, bạn có thể liên hệ với ủy ban nhân dân xã, phường để mua hồ sơ và hoàn chỉnh các thủ tục theo yêu cầu. Cũng xin lưu ý, việc tách thửa có được hay không cũng tùy thuộc vào từng địa phương, bạn có thể liên hệ ủy ban nhân dân xã, phường, quận để biết thêm chi tiết về vấn đề này.

Với sự cộng tác của luật gia NGUYỄN THỊ THANH XUÂN

(Thư hỏi đáp về tư vấn pháp luật xin gửi về địa chỉ email: ngthvan212@yahoo.com)

Cùng gieo mầm nhân ái

▶ Lê Xuân Khoa sinh năm 1983. Học Đại học Bách khoa Hà Nội. Hiện là trưởng ban phát triển cộng đồng của dự án website www.vicongdong.vn kiêm Phó ban vận động thành

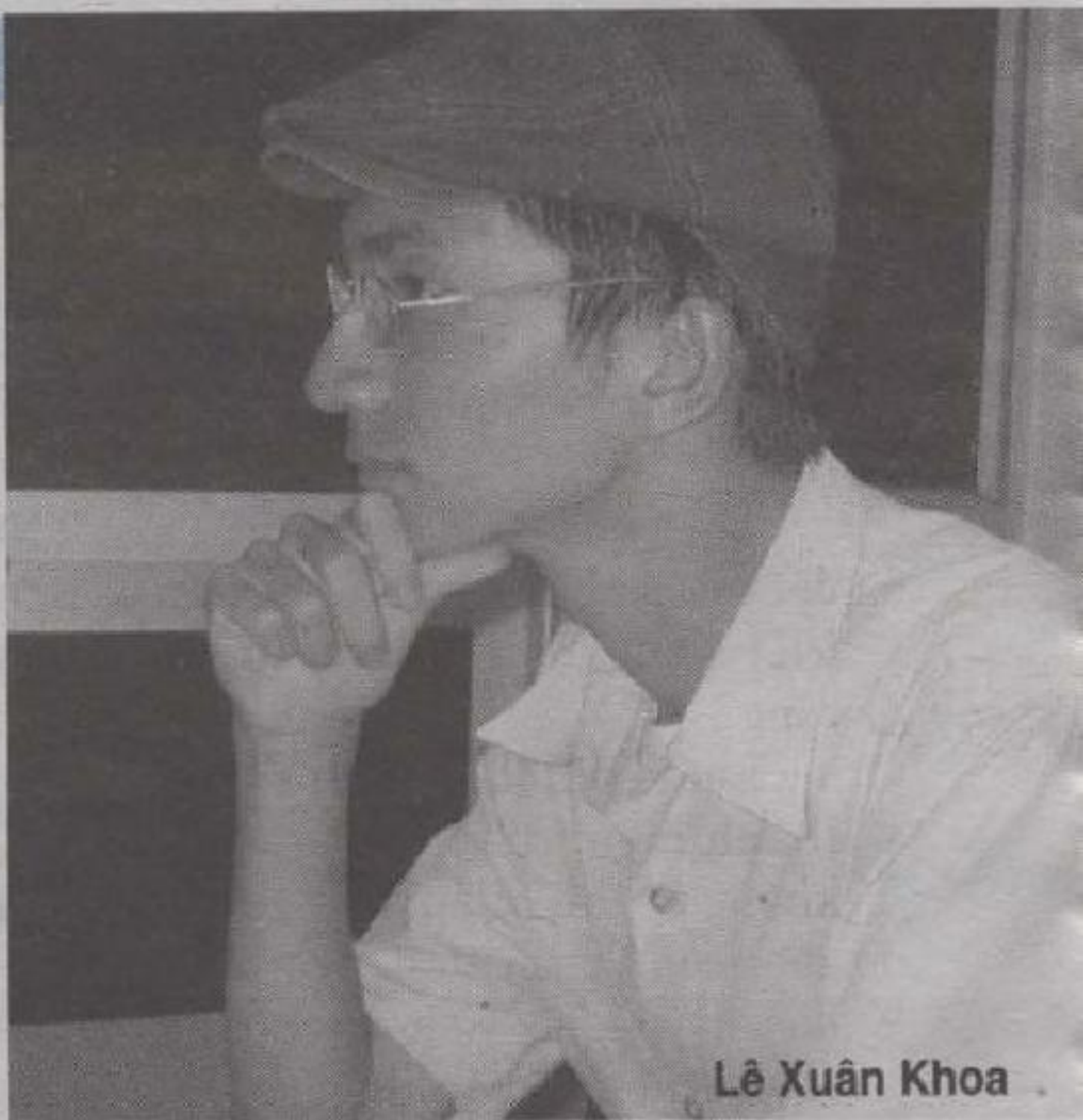
lập Quỹ phát triển cộng đồng FPT. Với hai tư cách này, trung tuần tháng 11-2008, Lê Xuân Khoa đã tham gia diễn đàn Trách nhiệm xã hội châu Á 2008 tổ chức tại Singapore. Phóng viên Thế Giới Mới đã có cuộc trao đổi chung quanh vấn đề kỹ năng sống với ông trưởng ban còn rất trẻ.

• Đã tốt nghiệp khoa Công nghệ thông tin, có phải chính những kỹ năng tin học có được trong đại học đã giúp Khoa tìm được việc làm?

- Không hẳn thế, thực ra từ lâu tôi luôn yêu thích và có duyên với các hoạt động cộng đồng. Lúc đang là sinh viên, tôi tham gia một số hoạt động phong trào và trở thành chủ tịch Câu lạc bộ Cánh Gió, một nhóm các bạn trẻ thường tổ chức các hoạt động thiện nguyện và đã thu được một số kết quả. Nhờ đó, tôi đã được chủ tịch Tập

đoàn FPT, ông Trương Gia Bình mời nói chuyện. Ông đã chia sẻ những ước mơ và khát vọng của ông đối với lĩnh vực từ thiện tình nguyện Việt Nam. Ông mong rằng tôi sẽ là một trong những người giúp ông biến ước mơ đó trở thành hiện thực. Tôi đã được mời về từ đấy. FPT luôn đặt niềm tin vào những người trẻ có nhiệt huyết với công việc. Ông chủ tịch cho biết trong vòng 3 năm tới, Tập đoàn FPT sẽ bỏ ra tối thiểu 2,5 triệu USD cho các hoạt động cộng đồng.

• Vậy là ngoài kỹ năng sống

Lê Xuân Khoa

còn cần tới nhiệt huyết sống. Bằng kỹ năng và nhiệt huyết, bạn đã làm gì khi đã là trưởng ban, là phó ban vận động?

- Chúng tôi có rất nhiều việc phải làm. Bản thân tôi luôn phải không ngừng học hỏi để bù đắp cho những kinh nghiệm còn thiếu. Những tháng cuối năm 2008, chúng tôi đã ra mắt website *www.vicongdong.vn* với mong muốn dùng công nghệ để tạo một cuộc cách mạng trong hoạt động xã hội, xây dựng một cộng đồng thiện nguyện lớn mạnh. Tới nay website đã trở thành cổng thông tin 2.0 lớn nhất Việt Nam về tình nguyện từ thiện với 4.000 thành viên, bất kỳ ai cũng có thể đưa ra ý tưởng, thành lập dự án, kêu gọi tài trợ... Chương trình đầu tiên cũng là cuộc thi dự án cộng đồng đầu tiên tại Việt Nam được tổ chức online mang tên *Mầm nhân ái*.

• *Xin giới thiệu cuộc thi này!*

- Đây là cuộc thi viết dự án cho cộng đồng đầu tiên được tổ chức với hình thức online hoàn toàn. Mọi dự án tham gia dự thi đều được đăng tải trên website *www.vicongdong.vn*. Việc tổ chức cuộc thi với hình thức online hoàn toàn khiến cho mọi cá nhân, tổ chức quan tâm đều có thể dễ dàng và thuận tiện đăng ký tham dự, gửi bài dự thi, đánh giá góp ý cho các dự án tham dự, theo dõi trực quan, cập

nhật thông tin và nắm bắt toàn cảnh cuộc thi. Những dự án tham gia dự thi có thể bắt đầu là những ý tưởng còn sơ khai, nhưng sau khi đăng tải lên website *www.vicongdong.vn* sẽ nhận được sự quan tâm đóng góp ý kiến của cộng đồng để hoàn thiện những điểm còn thiếu sót. Ban cố vấn của cuộc thi cũng tham gia với vai trò như những người trợ giúp, trả lời thắc mắc của người tham gia dự thi, chia sẻ kinh nghiệm thông qua các hình thức tư vấn online và hội thảo mở, giúp các dự án hoàn thiện tốt hơn. Những tác giả tham gia dự thi cũng có cơ hội được tham gia vào những lớp đào tạo các kỹ năng hoạt động cộng đồng để có thêm những trang bị cần thiết để triển khai hiệu quả dự án của mình, nhằm giúp biến ý tưởng thành hiện thực hoạt động.

• *Cuộc thi đã có kết quả?*

- Vâng! Mới có kết quả! Vào ngày 14-12-2008, 5 giải thưởng đồng hạng đã được trao cho 5 dự án xuất sắc của cuộc thi *Mầm nhân ái* lần thứ nhất. Cuộc thi do website *www.vicongdong.vn* tổ chức dưới sự tài trợ của Tập đoàn FPT. Mỗi giải thưởng trị giá 2.000 USD sẽ giúp các tác giả triển khai dự án cộng đồng của họ vào thực tế. Xin giới thiệu các dự án được giải: "Rác với sức khỏe" - nhóm Nhiệt Huyết; "Mùa đông ấm" - trưởng nhóm:

Nguyễn Huy Bắc; “Vòng tròn sống”- tác giả Nguyễn Quốc Thanh. “Sẻ chia” - trưởng nhóm: Phạm Ngọc Mai; “Hãy cho tôi một chiếc túi sinh thái” - tác giả Đặng Thị Lan Ngọc. Đó là 5 dự án chọn từ hơn 100 dự án thuộc rất nhiều lĩnh vực: môi trường, giáo dục, y tế, phụ nữ, trẻ em... Số lượng dự án lọt vào vòng 2 theo số bình chọn của cộng đồng là 16 dự án, đây là những dự án được Ban Giám khảo đánh giá là xuất sắc hơn cả và đã được đầu tư công phu về nội dung.

♦ *Xin cho biết về các tác giả dự án được giải?*

- Các tác giả dự thi *Mầm nhân ái* năm nay đều có độ tuổi rất trẻ. Nhóm dự án trẻ nhất của vòng 2 là nhóm học sinh với dự án “Phát triển nguồn nhân lực cho đội ngũ tình nguyện viên trên địa bàn Hà Nội”, trưởng nhóm Quế Hoa sinh năm 1990 và các thành viên đa phần thuộc thế hệ 9X. Đây là nhóm tình nguyện xuất phát từ diễn đàn HAO của Trường Trung học phổ thông Amsterdam (Hà Nội). Nhóm dự án “Sẻ chia” cũng rất trẻ và là các bạn sinh viên đến từ tỉnh Tuyên Quang. Nhóm dự án có nhiều anh tài của cộng đồng tình nguyện Hà Nội là “Mùa đông ấm”, năm nay đã là năm thứ 3 “Mùa đông ấm” được triển khai và địa phương được quyền góp hỗ trợ sẽ ở tỉnh Cao

Bằng. Nhóm Alpha cũng là nhóm có nhiều kinh nghiệm và tâm huyết với các dự án cho trẻ em, đặc biệt là trẻ em khuyết tật. Cô giáo Nguyễn Thị Chiến ở Hòa Bình nổi bật với 2 dự án lọt vào vòng 2, trong đó có dự án đứng ở vị trí đầu bảng. Nhóm GMG cũng có 2 dự án vào chung kết.

♦ *Xin mừng thành công và xin hỏi về những hoạt động mới cho năm mới 2009?*

- Thời gian qua, chúng tôi đã khởi động chương trình “Ngày cuối tuần ấm áp” để thăm và hỗ trợ những hoàn cảnh khó khăn khẩn cấp. Chúng tôi đang gấp rút xây dựng cuộc vận động “Một triệu lời chúc phúc” với mong muốn phát động một phong trào làm việc thiện, tương thân tương ái, tìm và giúp đỡ người nghèo trên khắp cả nước. Đầu năm 2009, chúng tôi cũng ra mắt giải thưởng “Chim én”, giải thưởng dự kiến sẽ là thường niên nhằm tôn vinh những nhóm tình nguyện xuất sắc nhất trong năm. Còn một số chương trình khác cũng đang trong thời kỳ thai nghén. Chúng tôi rất mong những người Việt Nam thiện tâm sẽ cùng chung sức để tạo nên một năm 2009 với nhiều nghĩa cử cao đẹp. Mọi thông tin chi tiết sẽ liên tục được cập nhật trên website www.vicongdong.vn.

PHÙNG DAN PHƯƠNG thực hiện

HÔN NHÂN GIA ĐÌNH

Sự gần bó vợ chồng

Khi đã kết hôn, cả đàn ông lẫn phụ nữ đều có nhu cầu gần bó thân mật. Nhưng cách để họ đạt đến mục đích đó lại khác nhau. Với đa số đàn ông, chủ yếu là thông qua con đường tình dục. Nhưng với phụ nữ, chủ yếu là qua chuyện trò. Khi người vợ cảm thấy chồng không muốn nói chuyện với mình, ham muốn tình dục của họ tắt ngấm. Cũng thế, nếu người chồng đòi hỏi sự gần gũi về thể xác mà không đạt được, anh ta cũng chẳng buồn trò chuyện. Khi nhu cầu trò chuyện của phụ nữ được đáp ứng thì họ sẽ vui vẻ thoải mái và bản năng tình dục mới được đánh thức. Còn nếu đàn ông thường xuyên được vợ "chiều", họ cũng thích trò chuyện với vợ hơn. Như vậy là mỗi người có những mong muốn khác nhau. Nếu chúng ta cứ "suy bụng ta ra bụng người" tưởng rằng người kia cũng thích như mình thì không bao giờ làm cho nhau hài lòng được. Chẳng hạn, một anh chồng trở về sau chuyến công tác xa, chắc chắn việc đầu tiên là có nhu cầu âu yếm. Nhưng nếu vợ ngăn lại: "Khoan đã nào, vừa đi về chưa trò chuyện gì đã...", chồng ỉu xìu vì nghĩ vợ chẳng nhớ nhung gì mình. Nhưng thực ra, người phụ nữ cần phải được chuẩn bị tâm trạng thì

Nhiều đôi vợ chồng đã để cho cảm xúc yêu đương cùn nhụt theo năm tháng. Nguyên nhân chính là do không hiểu sự khác nhau giữa nhu cầu tình cảm và tình dục của hai giới. Sự thiếu hiểu biết này khiến người ta vỡ mộng và khoảng cách giữa họ ngày một xa hơn. Có cách nào nhen lại ngọn lửa tình yêu trong một cuộc hôn nhân đang có chiều hướng lụi tàn dần?

NHEN LẠI TÌNH YÊU trong hôn nhân

TRINH TRUNG HÒA

mới sẵn sàng. Sự nôn nóng quan hệ của chồng khiến chị nghĩ chồng chỉ cần mình như một cái máy làm tình. Thế là người nọ chê trách người kia trong khi lẽ ra phải thông cảm với nhau, đáp ứng mong muốn của nhau mà không chỉ nghĩ đến nhu cầu của riêng mình.

Người chồng phải làm gì?

Với phụ nữ, cách dạo đầu hiệu quả nhất là trò chuyện. Nếu khi lên giường, người đàn ông dịu dàng xoa vai vợ hỏi: “Anh đi vắng, em có vất vả lắm không?” và lắng nghe một cách chăm chú thì chắc chắn anh sẽ phải ngạc nhiên vì người vợ đáp lại bằng những cử chỉ âu yếm nồng nàn hơn cả mong đợi. Khi thấy chồng quan tâm đến mình, người phụ nữ cảm thấy tin cậy biết bao và chính điều đó khiến họ tràn đầy hưng phấn. Đáp lại tình cảm của chồng, họ có những cử chỉ kích thích cảm xúc mạnh mẽ. Khúc dạo đầu này đâu có quá công phu? Đó chỉ là những sự quan tâm, chăm sóc nhỏ nhất thôi. Nhưng nó thể hiện người chồng luôn nghĩ đến mong muốn của vợ. Đó là những nghi thức thông thường mà người đàn ông nào cũng có thể thực hiện được, như kỷ niệm ngày cưới tặng mấy bông hoa; vợ đi đâu về dắt hộ xe máy vào nhà, xách hộ vài thứ đồ. Thế nhưng không ít người chồng tưởng rằng những chuyện vặt vãnh ấy là không cần thiết. Ngờ đâu chỉ một lần làm thế là quan hệ vợ chồng đã được cải thiện nhiều. Nếu bạn muốn chinh phục người phụ nữ thì không có cách nào hiệu quả hơn cách đó. Bạn hãy nhớ lại xem, có phải chính những cử chỉ đầy tình cảm đó đã làm rung

động lòng ai thuở ban đầu? Có phải bạn đã nói: “Anh yêu em” ngọt ngào biết bao khi cầm tay hay vuốt tóc nàng? Những đôi hạnh phúc là những đôi biết cách nhân lên những nghi thức được ưa chuộng của họ. Chỉ đơn giản thế thôi nhưng đầy sức mạnh đấy. Bước chân vào nhà, việc đầu tiên bạn reo lên: “Em đâu rồi?” và sau đó nhẹ nhàng ôm vợ. Khi vợ đi đâu về, dù đang làm gì cũng bỏ đấy hỏi han, ôm cô ấy một phút đã. Nếu bạn làm được như vậy thì không có người vợ nào không hạnh phúc và bạn muốn đòi hỏi gì cũng được.

Người vợ phải làm gì?

Hầu hết đàn ông đều có một nhu cầu thâm kín là được vợ đánh giá cao khả năng của mình. Trái lại nếu vợ không thừa nhận những cố gắng của họ, đàn ông rất chán nản. Chẳng hạn bạn phàn nàn: “Anh chẳng bao giờ mua hoa tặng em”, chồng bạn lại hiểu là “anh chẳng quan tâm gì đến em”. Vậy hóa ra bao nhiêu công lao khó nhọc mà anh ấy làm cho bạn đổ cả xuống sông, xuống biển? Tốt nhất hãy nói với chồng là bạn rất thích hoa. Cư xử thành thật với nhau là cách tốt đẹp nhất. Có thể bạn nghĩ, nếu phải nói là mình thích hoa anh ấy mới mua thì còn gì lãng mạn. Nhưng nếu bạn không nói, làm sao anh ấy biết? Thể hiện những mong muốn của mình và đánh giá đúng những cố gắng của chồng, bạn sẽ làm cho chồng dễ dàng thành công hơn trong quan hệ và chính điều đó lại thúc đẩy anh ấy sáng tạo những cử chỉ lãng mạn hơn.

Một anh chồng trẻ thấy vợ nhắc

việc tặng hoa, anh hỏi lại: “Em cũng đi qua hàng hoa, thích hoa gì sao em không mua?”. Người vợ không nên nổi điên lên vì câu hỏi đó mà nên nói nhẹ nhàng: “Sẽ lãng mạn hơn nhiều khi anh mua tặng em”. Thế là từ đó anh thường nhớ mua hoa vào những dịp kỷ niệm. Có lần biết anh bận, sợ anh quên, buổi sáng chị đem lọ hoa ra lau chùi rồi đặt ở ngoài hè. Thế là anh lại nhớ mà không cảm thấy bị chê trách và anh vui vẻ mua hoa. Được vợ khen, anh càng phấn khởi. Nói một cách tổng quát, sách lược làm cho người đàn ông biết cách chiều phụ nữ là hãy làm sao để anh ta có kinh nghiệm về những gì làm cho vợ hài lòng. Vì thế người vợ phải luôn biết cách thể hiện sự hài lòng với chồng. Đơn giản là mỗi khi chồng về đến nhà, bạn hãy nở nụ cười tươi. Suy cho cùng, đàn ông thường ngừng ve vãn vợ bởi vì cần gì còn phải chinh phục cái mà mình đã chinh phục. Phụ nữ thường ngừng khen ngợi, cảm ơn chồng vì họ nghĩ đó là nghĩa vụ của chồng. Điều này khiến đàn ông không hào hứng ve vãn vợ nữa vì nghĩ có làm nữa cũng đến thế thôi và ngay cả khi anh ta muốn quan hệ tình dục cũng chẳng cần vuốt ve tán tỉnh làm gì cho... mất thì giờ. Phụ nữ thường không biết rằng khi họ quá bận rộn không nghĩ đến chuyện gối chăn hoặc không có tâm trạng làm chuyện ấy thì đàn ông coi điều này như là mình bị loại bỏ. Khi người đàn ông cảm thấy mình bị vợ chán thì anh ta cũng bắt đầu chán vợ và có thể quan tâm đến đối tượng khác. Đến khi người vợ có tâm trạng hưng phấn sẵn sàng đáp ứng

thì chồng lại không cần.

Khúc dạo đầu

Trong cuộc sống không phải khi nào ta làm bất cứ việc gì cũng chín chu, cẩn thận được. Vì thời gian có hạn nên có những việc phải hoàn thành gấp và vì thế đôi khi sự chuẩn bị không được kỹ lưỡng. Song riêng trong việc ái ân, nếu bạn làm ẩu khâu chuẩn bị thì không bao giờ đạt được kết quả. Nếu có dịp nghe tâm sự của những người vợ không hạnh phúc qua các đường dây tư vấn hôn nhân, bạn sẽ thấy số đàn ông không chuẩn bị, thậm chí bỏ qua khúc dạo đầu không phải là ít. Có lẽ xuất phát từ chỗ nhu cầu tình dục của đàn ông có thể xuất hiện rất nhanh nên họ tưởng rằng phụ nữ cũng thế. Thực ra, có 3 yếu tố để một cuộc ái thành công là tâm trạng, thời gian và hoàn cảnh. Đối với những đôi trai gái đang yêu đương say đắm, khi gặp được nhau họ có thể bùng phát nhu cầu rất nhanh và bất kể thời gian, hoàn cảnh hay tâm trạng thế nào, họ cũng đạt được khoái cảm. Nhưng vợ chồng làm chuyện đó thường xuyên, giống như cơm bữa hàng ngày, phải có kỹ thuật “nấu ăn” mới có thể hài lòng mỹ mãn. Có người chồng vừa đi tiệc tùng, bia rượu về tự nhiên nổi hứng đòi bằng được vợ “chiều”. Có anh làm việc đến khuya vừa trèo lên giường muốn làm ngay cho xong chuyện để còn ngủ. Họ biết đâu rằng nếu không có cách gì từ chối được, người vợ chỉ đành “chịu trận” mà thôi. Những cuộc ái ân như thế có khác nào tự hủy hoại tình yêu của mình. Yếu lĩnh cơ bản trong chốn phòng the là làm sao cả hai cùng

sẵn sàng đón nhận và cùng lên tới đỉnh đồng thời.

Khúc dạo đầu ở mỗi phụ nữ thường không giống nhau. Cũng là trò chuyện tâm tình nhưng có người thích tay trong tay đi bách bộ một lúc. Có người thích chồng xoa bóp nhẹ nhẹ toàn thân vừa hồi hân công việc trong ngày. Có người thích cùng chồng nghe nhạc, đọc thơ. Lại có người thích cùng xem phim "tươi mát". Thật là thiên hình vạn trạng. Có thể nói trên đời có bao nhiêu phụ nữ thì có bấy nhiêu cách dạo đầu. Cho nên bí quyết thành công trong hôn nhân là làm sao người vợ thông báo được với chồng điều mình thích và chồng tiếp nhận được những thông tin ấy để đáp ứng kịp thời.

Vợ chồng hòa hợp đầu phải do may mắn mà phần lớn do chính họ tạo ra vì người này biết cách nói, người kia biết nghe nên dễ dàng đáp ứng được mong muốn của nhau và cảm thấy hài lòng. Trong quan hệ vợ chồng, sự hòa hợp tình dục đóng vai trò rất quan trọng, nếu không muốn nói là quyết định. Nó là cái thước đo sự hòa hợp hôn nhân. Một vị thẩm phán nhiều năm xử lý hôn cho biết: "Một cặp vợ chồng có thể bất đồng về nhiều thứ nhưng nếu họ vẫn tìm thấy tiếng nói chung ở trên giường thì chưa thể ly hôn. Trái lại họ có thể hợp nhau về nhiều thứ nhưng luôn trục trặc mỗi khi quan hệ gối chăn thì đầu họ sống trong những điều kiện thế nào cũng không thể nói đó là một đôi vợ chồng hạnh phúc và khả năng ly hôn vẫn có thể xảy ra". ■

GIAO DỤC GIỚI TÍNH

● *Chế độ ăn nhiều mỡ có thể giảm khả năng tình dục?*

Chế độ ăn có ảnh hưởng nhiều đến chất lượng đời sống tình dục. Nhiều nghiên cứu cho thấy nam giới ăn nhiều mỡ và cholesterol (món ăn xào, rán) dễ bị bệnh rối loạn cương dương (RLCD), không có đời sống tình dục thỏa mãn. Nếu chế độ ăn cân đối gồm thịt nạc, rau quả giàu chất dinh dưỡng, hạt toàn phần, sản phẩm sữa ít mỡ thì ít gây ra RLCD. Hạn chế rượu và cà phê, bỏ thuốc lá cũng có tác dụng rất tốt vì những thứ này làm giảm ham muốn và làm mất đi những chất dinh dưỡng có lợi cho sức khỏe tình dục.

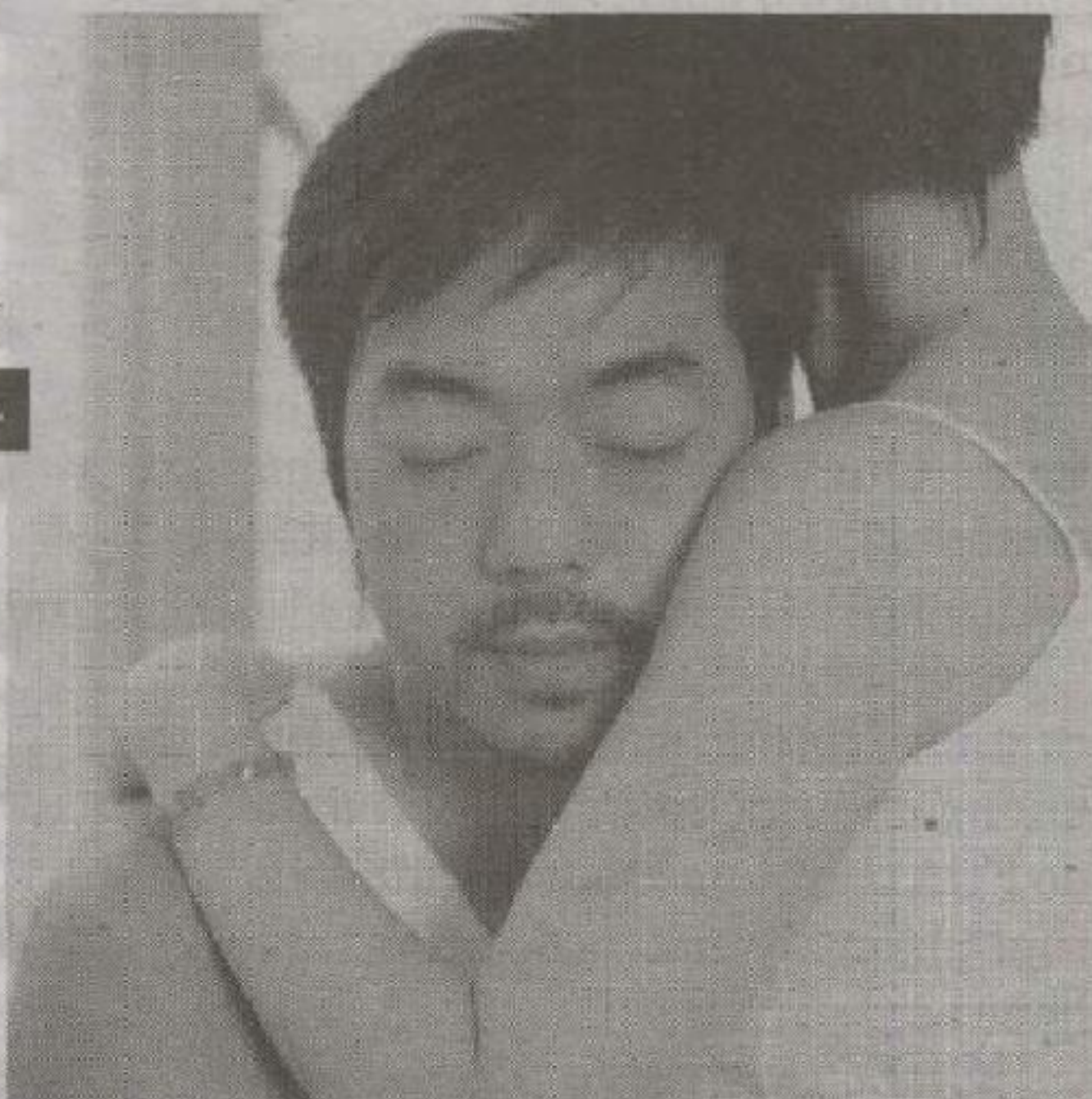
● *Ngồi xem vô tuyến quá nhiều có thể tăng nguy cơ bị RLCD?*

Các nhà nghiên cứu nhận thấy rằng ngồi xem tivi quá lâu là dấu hiệu của lối sống tĩnh tại, ít hoạt động thường dễ dẫn đến béo phì và tăng nguy cơ bị RLCD. Tăng vận động thân thể, kiểm soát cân nặng có thể làm giảm nguy cơ bị biến chứng RLCD. 1/3 những người béo phì có RLCD đã phục hồi đời sống tình dục hài lòng sau khoảng 2 năm nâng cao sức khỏe bằng vận động thường xuyên và kiểm soát cân nặng.

● *Tình dục khi mang thai có an toàn không?*

Có thể quan hệ tình dục đến 3 tháng cuối của thai kỳ nếu thai đang tiến triển bình thường vì thai luôn được bảo vệ bởi buồng ối và

Thắc mắc thường gặp về **ĐỜI SỐNG TÌNH DỤC NAM**

BS ĐÀO XUÂN DŨNG

(Tiếp theo TGM 816)

● **Nồng độ testosterone thấp có ảnh hưởng đến sức khỏe tình dục do giảm sức sống, giảm ham muốn, chức năng cương dương và gây trầm cảm?**

thành bụng của người mẹ. Tuy nhiên, nên tránh quan hệ tình dục trong những trường hợp sau: có nguy cơ cao bị chuyển dạ sớm, mang bao cao su trong suốt thời gian vợ có thai vì trong tinh dịch có chất gây co bóp tử cung, đồng thời cũng đề phòng nhiễm khuẩn - khi có ra máu không rõ nguyên nhân và có tiền sử sảy thai - có dấu hiệu song thai hay đa thai, rau tiền đạo bán trung tâm (che một phần lỗ trong cổ tử cung).

Trong thực tế, điều băn khoăn thường chỉ là quan hệ tình dục ở tư thế nào là thích hợp. Trong 3 tháng đầu, cơ thể phụ nữ có thai chưa thay đổi nhiều nên tư thế tình dục không có gì khác so với trước đó nhưng khi tử cung đã to hơn thì có nhiều tư thế trở nên không thuận lợi. Vì vậy nên tìm một tư thế thích hợp.

Đúng thế, những biến chứng đó đều do giảm testosterone. Khoảng 40 tuổi, cơ thể nam bắt đầu có sự giảm sản xuất ra testosterone - hormone chính của nam có chức năng duy trì khối lượng và sức mạnh cơ bắp, phân phối khu vực mỡ, tạo khối xương, sản xuất ra tinh trùng, ham muốn và khả năng tình dục. Với hầu hết nam giới, nồng độ testosterone giảm một cách tự nhiên nhưng vẫn ở giới hạn bình thường trong suốt cuộc đời, không gây ra vấn đề gì lớn. Nhưng khoảng 1/5 nam giới từ 60 tuổi trở lên có nồng độ testosterone dưới mức bình thường (gọi là thiếu hụt testosterone). Một số nam gặp những thay đổi về sức khỏe tình dục như một bộ phận của tiến trình lão hóa, có thể vì giảm nhiều hormone khác nữa. Trong trường hợp này, liệu pháp testosterone có

thể là sự lựa chọn cần thiết.

● **Quan hệ tình dục bằng đường miệng không làm lây nhiễm các bệnh lây truyền qua đường tình dục (LTTD)?**

Không đúng, vẫn có thể bị nhiễm bệnh LTTD nếu thực hành khẩu giao không bảo vệ, do sự tiếp xúc trực tiếp giữa da với da của hai người và có sự trao đổi các chất dịch cơ thể khi dùng miệng nên virus hay vi khuẩn vẫn có thể xâm nhập. Vì vậy, hành vi tình dục bằng miệng không dùng bao cao su chỉ có thể thực hành khi đôi bạn tình hoàn toàn lành mạnh (do thầy thuốc xác nhận) và sống chung thủy.

● **Loại bao cao su nào tốt nhất để không mắc bệnh LTTD?**

Người ta vẫn quen gọi là bao cao su nhưng thực ra loại bao làm bằng latex là loại tốt nhất để phòng tránh các bệnh LTTD như chlamydia, lậu và HIV (virus gây bệnh suy giảm miễn dịch ở người, tức AIDS). Vì bao làm bằng latex ngăn cản được sự trao đổi dịch cơ thể đã bị nhiễm khuẩn hay virus cho nên có sự bảo vệ tốt hơn với các bệnh LTTD so với các phương pháp kiểm soát sinh sản khác. Bao làm bằng polyurethane và màng ruột cừu không có tác dụng phòng ngừa các bệnh LTTD tốt như bao làm latex. Mặc dù tinh trùng không thể đi qua được những lỗ nhỏ ở bao này nhưng những bệnh do virus hay vi khuẩn vẫn có thể đi qua, vì thế chỉ có tác dụng tránh thai. Khi dùng bao nên đọc kỹ hướng dẫn để biết bao làm bằng chất liệu nào.

Hiện nay có nhiều loại bao chỉ

nhằm làm tăng khoái cảm, loại có lớp nhân phía trong để tăng cảm giác cho người mang bao, loại có lớp nhân phía ngoài để tăng cảm giác cho bạn tình nữ, có loại còn đính thêm vật tròn nhỏ phía ngoài... Cảm giác mà các loại bao đem lại còn tùy từng người, một số thực sự thấy tăng cảm giác, một số khác có cảm tưởng như vậy hoặc cho rằng khó nhận biết. Thật ra khoái cảm tình dục còn phụ thuộc vào nhiều yếu tố khác chứ không chỉ là hành động cơ giới. Những loại bao nói trên không đáp ứng những chuẩn mực do FDA (Cơ quan Quản lý thuốc và thực phẩm Mỹ) nêu ra để tránh thai hoặc bệnh LTTD.

● **RLCD chỉ gặp ở người từ 50 tuổi trở lên?**

Không đúng. RLCD có thể xảy ra ở mọi lứa tuổi. Gọi là RLCD khi không đạt được sự cương cần thiết để có thỏa mãn trong đời sống tình dục. Không đáng lo khi nam giới bị kém cương dương ở một thời điểm nào đó trong đời nhưng nguy cơ bị RLCD cũng tăng lên theo tuổi tác. RLCD liên quan đến một số bệnh có thể ảnh hưởng đến hoạt động tình dục như dương vật cong vẹo khi cương (gọi là bệnh Peyronie), bệnh cương đau kéo dài, không kèm với ham muốn tình dục và xuất tinh sớm.

Cần nhận biết 3 bước quan trọng để tạo ra sự cương dương, đầu tiên là sự hưng phấn tình dục, có thể xuất phát từ ý nghĩ hay từ những giác quan như nhìn ngắm, vuốt ve, nghe, ngửi. Bước thứ hai là giao lưu

(kết nối) giữa thần kinh hưng phấn ở não với thần kinh ở dương vật. Bước thứ ba là sự giãn các mạch máu đi đến dương vật, làm cho cơ quan này nhận được nhiều máu hơn, đồng thời các các van thoát của tĩnh mạch đóng, máu bị giữ lại, nên dẫn đến cương dương. Nếu có tác động ảnh hưởng đến bất cứ bước nào nói trên thì sẽ xảy ra RLCD.

● **Những bệnh nào thường gây ra kém cương dương?**

Tiểu đường, đa xơ cứng, nghiện rượu, xơ vữa mạch máu, trong thực tế 70% nguyên nhân gây RLCD là do bệnh tật. Những nguyên nhân thực thể khác là điều trị ung thư tuyến tiền liệt, chấn thương tủy sống, rối loạn về hormone, lạm dụng một số thuốc và ma túy. RLCD có thể là những dấu hiệu đầu tiên của những bệnh chính. Ngoài những nguyên nhân thực thể, những yếu tố tâm lý cũng có ảnh hưởng đến khả năng tình dục. Stress, trạng thái lo sợ, mặc cảm phạm tội, trầm cảm, thiếu tự tin và nỗi sợ thất bại trong hoạt động tình dục cũng đều làm suy yếu chức năng cương dương. Đôi khi có sự kết hợp các nguyên nhân thực thể và tâm lý.

● **Ngày nay, điều trị RLCD đã có nhiều phương pháp hữu hiệu?**

Đúng, tùy theo nguyên nhân, thầy thuốc có thể cho dùng thuốc: sildenafil (Viagra), vardenafil (Levitra) và Tadalafil (Cialis) để tăng lưu lượng máu đến dương vật. Tuy nhiên, nếu kém cương dương do nguyên nhân hormone thì thầy thuốc có thể cho dùng bổ sung hor-

mone nam sau khi đã loại trừ yếu tố nguy cơ gây ung thư tuyến tiền liệt. Ngoài ra, có thuốc tiêm trực tiếp vào dương vật, thuốc đặt vào niệu đạo (chỉ bé bằng nửa hạt gạo); dụng cụ tạo chân không bằng tay để máu tới dương vật; phẫu thuật... Tư vấn tâm lý bao giờ cũng cần thiết khi nguyên nhân RLCD không phải là nguyên nhân thực thể, giúp giải quyết những vấn đề liên quan đến stress, lo sợ hoặc trầm cảm nhằm hồi phục chức năng cương dương.

● **Thuốc uống để chữa RLCD không phải là thuốc kích thích tình dục?**

Đúng, sildenafil (Viagra), vardenafil (Levitra) và tadalafil (Cialis) không tự động gây ra hiện tượng cương dương mà tác động bằng cách tăng ảnh hưởng của nitric oxide, làm giãn các cơ nhẵn ở dương vật khi đang trong tình trạng kích thích tình dục, do đó tăng lưu lượng máu và dẫn đến cương dương như là một đáp ứng tự nhiên với kích thích tình dục.

● **Nam giới gặp sự cố RLCD không nên yên lặng, cần chia sẻ với thầy thuốc, với vợ?**

Đúng, để có thể điều trị tốt RLCD và làm bền chặt hơn mối quan hệ với vợ thì nên trao đổi cởi mở về sự cố của mình. Hai vợ chồng có thể tìm gặp thầy thuốc để được tư vấn và được hướng dẫn cách thức vượt qua về mặt tâm lý cũng như về liệu pháp tình dục và thuốc. RLCD rất cần sự thông cảm và hợp tác của vợ, giúp chồng lấy lại dần khả năng nam tính.

(Còn tiếp)

Trong tâm nghiên cứu khoa học thế kỷ 21

THANH PHƯƠNG

Thách thức của khoa học

Dân số thế giới từ mức 6,8 tỉ người hiện nay sẽ tăng lên 9 tỉ vào giữa thế kỷ 21. Nhận thức được những vấn đề trong tương lai, cựu cố vấn khoa học của Chính phủ Anh và hiện là Chủ tịch Hiệp hội Khoa học Anh, tiến sĩ David King, đã lên tiếng kêu gọi các nước nên xét lại những lĩnh vực lâu nay vẫn được xếp ưu tiên hàng đầu và được đài thọ ngân quỹ nghiên cứu, điển hình như các công trình về vật lý và vũ trụ.

Ông David King cho rằng đã đến lúc

Từ trước tới nay trong lịch sử nhân loại, chưa bao giờ con người phải đứng trước những thử thách to lớn như trong thế kỷ 21. Điều đáng nói là những thử thách này lại phát sinh từ chính những thành quả con người đạt được về mặt khoa học, công nghệ, kỹ thuật và được phẩm trong thế kỷ 19, 20.

các nhà khoa học nên dồn nỗ lực phát huy những thành quả đã đạt được trong việc khai thác công nghệ quang năng hoặc tìm kiếm những phương pháp mới để nâng cao sản lượng thực phẩm trên toàn cầu. Trả lời phỏng vấn dài BBC, tiến sĩ David cho biết quan điểm của ông về trọng tâm nghiên cứu khoa học trong tương lai: vào thế kỷ này, chúng ta đứng trước một loạt thử thách to lớn chưa từng có, khác hẳn với những khó khăn mà nền văn minh nhân loại từng đối diện trước đây. Nhờ những tiến bộ vượt bậc, tuổi thọ con người hiện trung bình khoảng từ 75-80 tuổi. Trong khi trước đây, con người chỉ có thể sống đến khoảng 40, 45 tuổi là cùng. Hậu quả là cứ 12 năm, dân số thế giới lại tăng thêm 1 tỉ người. Đây là một thử thách bắt buộc chúng ta phải thay đổi cung cách suy nghĩ lâu nay.

Đâu là ưu tiên?

Vẫn theo tiến sĩ David King, về mặt khoa học, chúng ta cũng cần xem xét lại để xác định những vấn đề nào phải được đặt thành ưu tiên. Giới trẻ nên đầu tư công sức vào những lĩnh vực như khoa học, kỹ thuật, nông nghiệp, bởi đây là những ngành đang mở ra nhiều triển vọng vô cùng to lớn. Chúng ta phải làm sao tăng sản lượng nông phẩm để nuôi sống 9 tỉ người trên thế giới trong tương lai. Dù là người Trung Quốc, người Ấn Độ hay người ở các nước châu Phi, ai

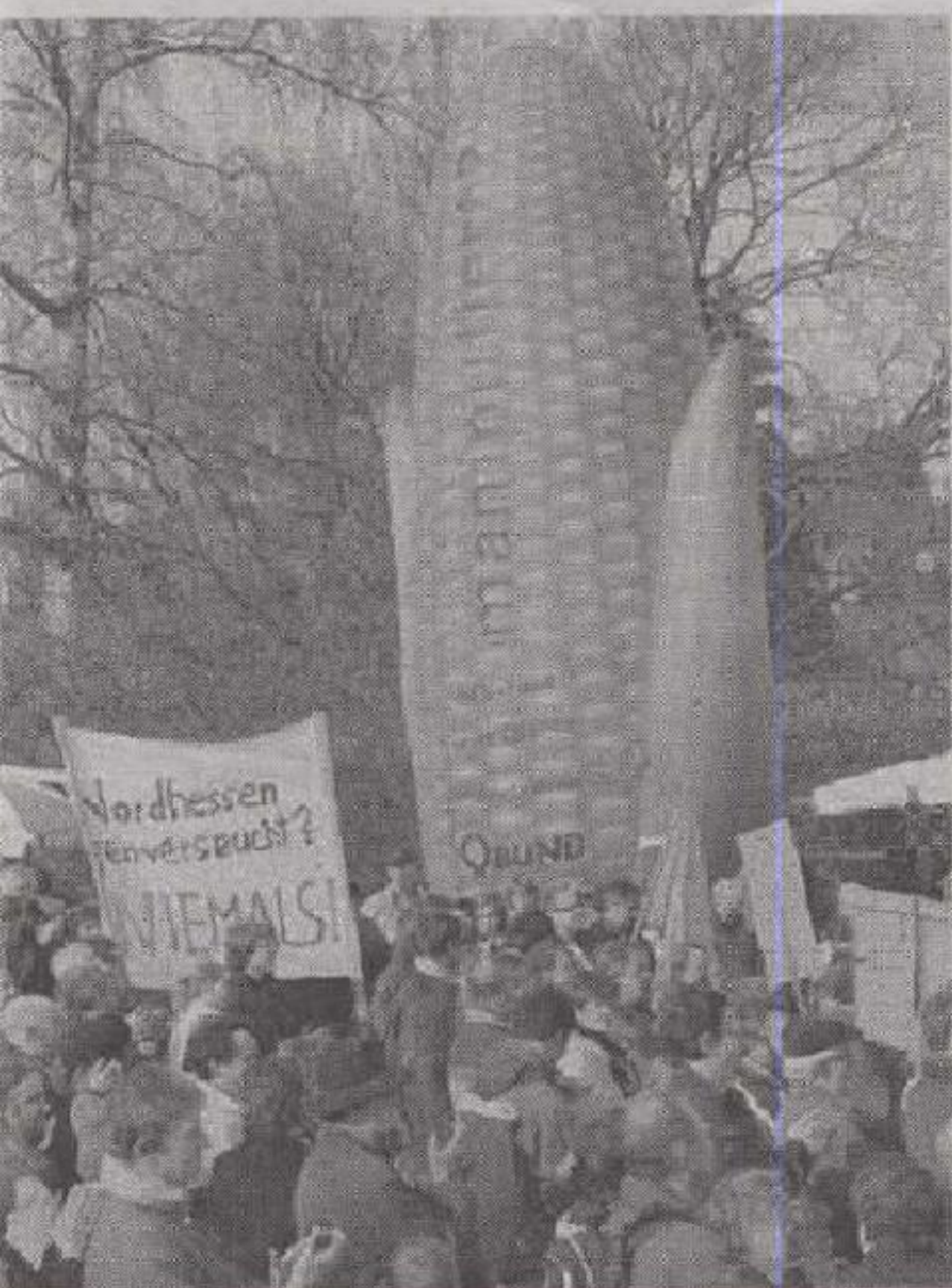
cũng muốn có được mức sống cao.

Hiện nay, tồn tại một thực tế là nhiều nhà khoa học sẵn sàng đầu tư nghiên cứu những khía cạnh rất trừu tượng trong các đề tài khoa học thay vì tìm hiểu những lĩnh vực thực tiễn hơn, chẳng hạn như làm sao duy trì được dòng điện khai thác từ ánh sáng Mặt trời, làm sao tìm ra phương pháp trị bệnh sốt rét, HIV/AIDS, tức là những chứng bệnh đã giết chết cả triệu người trên thế giới mỗi năm.

Có thể nói, chúng ta bây giờ có xu hướng tránh né đối phó với những thử thách như vậy. Vì vậy, ông David King đề nghị chính phủ các nước phải xét lại việc cấp ngân quỹ cho khoa học, công nghệ, y khoa, kỹ thuật; sắp xếp lại đâu là lĩnh vực ưu tiên để tạo điều kiện thu hút những người tài giỏi nhất góp phần

Tiến sĩ David King

Cây trồng biến đổi gen - một giải pháp chống nạn đói hữu hiệu

giải quyết vấn đề.

Hiện nay, nhiều người đang phản đối việc áp dụng công nghệ chuyển đổi gen cây trồng vào nông nghiệp. Tiến sĩ David King cho rằng chính quan điểm trên đã đẩy nhiều người dân không chỉ tại các nước nghèo, kém phát triển mà ngay cả ở những nước phát triển đến chỗ phải chịu đói triền miên hết năm này sang năm khác. Theo thống kê, mỗi năm có khoảng 700.000 người châu Phi chết vì suy dinh dưỡng, vì bệnh tật do không có nước sạch để dùng, vì ăn uống mất vệ sinh. Theo ông David King, đây là những vấn đề thế

giới phải dồn sức giải quyết càng sớm càng tốt. Nói một cách khác, các nhà khoa học phải tìm ra những giống lúa mới có những đặc tính như chịu hạn, chịu úng, cả những giống cây mọc được trên đất phèn, phải phát triển những giống mới để không chế dịch bệnh đang đe dọa mùa màng. Để có thể đi trước như vậy, chúng ta cần áp dụng một phương pháp có hiệu quả nhanh chóng và phương pháp đó không gì khác hơn là công nghệ chuyển đổi gen cây trồng.

Tiến sĩ David King cho rằng nếu không ứng dụng công nghệ chuyển đổi gen, chúng ta cũng có thể từ từ lai tạo ra những giống mới nhưng quá trình lai tạo trên đồng ruộng phải mất tới... 20 năm so với chỉ có vài năm nếu ứng dụng công nghệ chuyển đổi gen.

Vậy thì tại sao chúng ta không dùng công nghệ này? Tiến sĩ David King đề nghị các nhà khoa học phải kiểm tra kỹ các loại nông phẩm trồng bằng công nghệ chuyển đổi gen. Nhưng ông cũng cho biết, trên thực tế ông chưa thấy ai đau ốm vì ăn cây trái trồng bằng cách này. Hiện nay, đây là công nghệ mà 6 triệu nông dân trên thế giới đang áp dụng. Thành thử phải nói rằng số người tiêu thụ các loại hoa màu chuyển đổi gen không phải là ít.

(Tổng hợp)

BÀN PHÍM TRI THỨC

Cá chuồn và cá chạch - tên khoa học?

● Cá chuồn và cá chạch mang tên khoa học ra sao? Phóng lên khỏi mặt nước, cá chuồn có thể bay bao xa? Kính nhờ Bàn phím tri thức cung cấp những thông tin liên quan đến cá chuồn và cá chạch. (Nguyễn Văn Châu - Hải An, Hải Phòng; Dương Thị Hồng Quỳnh - Quy Nhơn, Bình Định)

Cá chuồn là họ cá biển có thân thuôn, miệng ngắn, vây nhỏ, đôi vây dài, đủ khả năng lượn trên mặt nước với quãng đường khoảng 50m. Cá chuồn bơi trong nước thường đạt vận tốc dưới 30km/giờ, bay lượn trong không khí xấp xỉ 60km/giờ. Được định danh khoa học *Exocoetidae*, họ Cá chuồn gồm 60 loài, mà 40 loài phân bố tại các vùng biển ấm nhiệt đới thuộc Ấn Độ Dương và Thái Bình Dương. Thịt cá chuồn trắng, thơm, ngon. Trứng cá chuồn rất hấp dẫn vì khi ăn, thực khách cảm nhận âm thanh và mùi vị đặc trưng.

Cá chạch là họ cá nước ngọt, sống tầng đáy, có thân hình trụ, dẹt bên, vây lẫn sâu dưới da rất khó thấy. Thân màu vàng, vàng nâu, ám hoặc đen, thích nghi với màu chất đáy. Các vây chỉ có tia mềm, một vây lưng, vây bụng và ngực không xòe bằng ra đôi bên. Dưới da có nhiều tuyến tiết chất nhờn nên da quá trơn nhằm giảm ma sát khi chui rúc. Kích thước 15 ~ 30cm. Ăn động vật đáy cỡ nhỏ. Để trứng dính vào cát đá hoặc thực vật thủy sinh. Được định danh khoa học *Cobitidae*, họ Cá chạch gồm 150 loài được phân bố khá rộng: các châu Âu, Á, Phi. Việt Nam đã phát hiện 14 loài cá chạch, có giá trị kinh tế đáng kể đối với ngư nghiệp là cá chạch bùn *Misgurnus anguillicaudatus* và cá chạch suối *Nemacheilus pulcher*.

Quá giang hay quá gian?

● Quá giang hay quá gian? Có người bảo rằng quá gian mới đúng, vì xin đi nhờ qua một không gian, chứ chẳng phải qua một con sông / giang. (chonilotus@gmail.com)

Đó chính là phương ngữ Nam Bộ xuất xứ bởi từ Hán Việt *quá giang*. *Quá* là vượt lên, trải qua. *Giang* là sông.

Tra nhiều từ điển Hán Việt và từ điển tiếng Việt, không thấy *quá gian*, chỉ thấy *quá giang*. Từ điển Việt Nam do Ban tu thư Khai Trí biên soạn (Nhà sách Khai Trí ấn hành, Sài Gòn, 1971) giải thích mục từ *quá giang*: “Qua sông. Nghĩa bóng là qua một quãng đường. Ví dụ: Tìm xe *quá giang* đi Cần Thơ”. Từ điển tiếng Việt do Hoàng Phê chủ biên (Trung tâm Từ điển ngôn ngữ xuất

bản, Hà Nội, 1992) cất nghĩa phương ngữ quá giang: “Đi nhờ một phương tiện vận tải nào đó. Ví dụ: Vấy xe xin quá giang một đoạn”.

Mão / Mèo là mèo hay thỏ?

Mèo. Ảnh: Phanxipăng

● *Tuổi Mão / Mèo, với người Việt là cầm tinh con mèo, nhưng với người Hoa thì lại là cầm tinh con thỏ. Tại sao trong 12 con giáp của Trung Hoa lại chẳng có mèo? (Nguyễn Thị Bích Thủy-Tân Thành, Bà Rịa - Vũng Tàu)*

10 thiên can (Giáp, Ất, Bính, Đinh, Mậu, Kỷ, Canh, Tân, Nhâm, Quý) cùng 12 địa chi (Tý, Sửu, Dần, Mão / Mèo, Thìn, Ty, Ngọ, Mùi, Thân, Dậu, Tuất, Hợi) của Trung Hoa và của Việt Nam nói chung là đồng nhất về mọi mặt, từ trật tự sắp xếp, đến cách gọi, cách sử dụng; duy chỉ một điểm khác hẳn: với người Việt, Mão / Mèo là “cầm tinh” con mèo; nhưng với người Hoa, Mão / Mèo lại là “cầm tinh” con thỏ.

Người Hoa căn cứ vào lịch sử thuần dưỡng súc vật nhằm lý giải hiện tượng này: trâu, ngựa, gà, chó, lợn / heo được con người thuần dưỡng sớm nhất; riêng mèo được nuôi nấng muộn hơn rất nhiều. 12 con giáp của Trung Hoa đã hình thành từ lâu đời, do đó mèo không thể hiện diện.

ZAZA thực hiện - bptrithuc@yahoo.com.vn

10 sự kiện quốc tế nổi bật NĂM 2008

KIM LAI

▶ Nhân loại vừa trải qua một năm 2008 đầy biến động với nhiều thách thức, khó khăn và cả những hy vọng mới. Đó cũng là lúc tạp chí Time giới thiệu danh sách 10 sự kiện được đánh giá là nổi bật nhất trong năm 2008 vừa qua. Việc điểm qua danh sách này sẽ giúp chúng ta tái tạo lại phần nào bức tranh thế giới toàn cảnh...

1. Cuộc khủng hoảng tài chính toàn cầu

Chắc chắn không ai có thể thắc mắc khi đây là sự kiện được xếp đầu bảng, đơn giản là do hầu hết mọi người trong chúng ta đều cảm nhận được tác động của nó (dù ở mức độ này hay mức độ khác) tới cuộc sống. Bắt nguồn từ cuộc khủng hoảng cầm cố bất động sản tại Mỹ, cơn bão tài chính đã nhanh chóng lan ra khắp toàn cầu, làm chao đảo nhiều nền kinh tế, nhiều tập đoàn tài chính lớn như Lehman Brothers, Merrill Lynch, AIG... Mỹ cùng nhiều quốc gia đã phải tung tiền vào những dự án nhiều tỉ USD để cứu nguy cho nền kinh tế của mình. Trong khi theo các chuyên gia, thời khắc khó khăn mới chỉ đang bắt đầu. Những nỗ lực cứu nguy trong năm 2009 sắp

tới có lẽ cũng chỉ đủ ngăn chặn đà tụt dốc của đoàn tàu kinh tế thế giới, trước khi có thể tính tới chuyện hồi phục và phát triển.

2. Barack Obama đắc cử Tổng thống Mỹ

Nguyên thủ của một cường quốc hàng đầu thế giới như Mỹ chắc chắn sẽ thu hút được sự quan tâm của thế giới bởi tầm ảnh hưởng của vị trí này. Sau hai nhiệm kỳ được đánh giá là "bết bát" của ông George Bush cả trong lĩnh vực kinh tế và đối ngoại, sự đắc cử của một tổng thống

Vợ chồng tân Tổng thống Mỹ Barack Obama

Đặc nhiệm Ấn Độ trong chiến dịch truy quét khủng bố tại Mumbai

da đen đầu tiên trong lịch sử nước Mỹ đã được nhiều người ví như “điều không thể đã trở thành có thể”. Obama đã nổi lên như một người hùng mới trong bối cảnh đầy ảm đạm của nền kinh tế Mỹ, được hy vọng như một bước chuyển dịch mang tính thể hệ trong các chính sách của nước Mỹ. Trước mắt, ông chủ sắp tới của Nhà Trắng đang thu hút được cảm tình của đa số cử tri Mỹ bởi sự trẻ trung, phong thái tự tin cùng những năng lực riêng của bản thân. Có điều chắc chắn là tân tổng thống Mỹ sẽ phải “thừa hưởng” một di sản nặng nề của người tiền nhiệm, từ nền kinh tế suy sụp, những bất ổn trong hệ thống giáo dục và y tế Mỹ, cho tới nhiệm vụ phải tìm ra lối thoát an toàn nhất cho hai cuộc chiến tại Iraq và Afghanistan. Trong khi phải cần có thời gian để thể hiện được bản thân, cái duy nhất ông Obama có thể đem lại cho cử tri Mỹ lúc này là sự hy vọng.

3. Bi kịch của những con tin tại Mumbai

Sau New York, London và Madrid, đến lượt một đô thị lớn nữa là Mumbai trở thành nạn nhân của

những đòn tấn công đẫm máu của bọn khủng bố. Trong vòng 3 ngày liền, thành phố có tới 12 triệu dân - đồng thời cũng là trung tâm tài chính và điện ảnh của Ấn Độ - trở thành hiện trường của những vụ tàn sát và bắt giữ làm con tin của một nhóm 10 tên khủng bố được huấn luyện bài bản và vũ trang tới tận răng. Ngoài tác động ảnh hưởng đến đà tăng trưởng của kinh tế Ấn Độ, bọn khủng bố còn đẩy hai quốc gia láng giềng là Ấn Độ và Pakistan vào một giai đoạn căng thẳng mới, tiềm ẩn nguy cơ bùng nổ xung đột quân sự bất cứ lúc nào.

4. Khủng bố đẫm máu tại Islamabad

Trước những tố cáo từ New Delhi về “dấu vết Pakistan” trong thảm kịch tại Mumbai, Islamabad cũng có đầy đủ những lý lẽ để biện hộ và khẳng định, quốc gia này cũng là nạn nhân của khủng bố. Ví dụ rõ ràng nhất là vụ đánh bom đẫm máu tại khách sạn Marriott vào ngày 20-9-2008 khiến 60 người phải thiệt mạng. Lên nắm quyền sau khi chấm dứt được “triều đại Pervez Musharraf”, tân Tổng thống Asif Ali Zardari vẫn chưa thể làm được gì nhiều để ổn định tình hình. Pakistan vẫn là một địa bàn hoạt động và ẩn náu hiệu quả của các nhóm vũ trang Al-Qaeda và Taliban. Vụ khủng bố tại khách sạn Marriott cho thấy, bóng ma của chủ nghĩa khủng bố vẫn là những đám mây đen lơ lửng trên bầu trời Pakistan, biến quốc gia này trở thành một chiến trường để các tay súng

cực đoan chống lại lợi ích của phương Tây, cũng như gây bất ổn cho quốc gia láng giềng Afghanistan. Ngay sau sự kiện này, Tổng thống Zardari đã yêu cầu Quốc hội bỏ phiếu ủng hộ cho việc tăng cường cuộc chiến chống khủng bố.

5. Nạn cướp biển - "Al-Qaeda thứ hai"

Cướp biển chắc chắn là một trong những đề tài xuất hiện trên các mặt báo nhiều nhất trong năm 2008. Nảy sinh từ tình hình bất ổn trong chính trường và xã hội Somali, những tên hải tặc đã nhanh chóng xây dựng được cả một đế chế cướp biển riêng với hậu phương vững chắc cùng với những ca nô cao tốc và vũ khí hiện đại nhất. Trong năm nay, hải tặc đã tấn công gần một trăm con tàu các loại (trong đó có những con tàu chở dầu và vũ khí có trọng tải rất lớn), thu được hàng chục triệu USD tiền chuộc. Dù Liên hiệp quốc đã phải ra tới 3 nghị quyết về nạn cướp biển trong năm 2008, cùng với việc triển khai tại khu vực này cả một đội tàu chiến đa quốc gia hùng hậu, tình hình vẫn chưa có dấu hiệu được cải thiện rõ rệt.

6. Cuộc chiến tại Kavkaz

Xung đột nổ ra sau khi Gruzia bất ngờ tấn công khu vực đòi ly khai Nam Ossetia khiến quân đội Nga được triển khai để quét sạch các tay súng của Tbilisi khỏi khu vực này. Dù chỉ diễn ra trong một thời gian ngắn trên một phạm vi địa lý không lớn, nhưng cuộc chiến tại Kavkaz được nhìn nhận từ một lăng kính tổng quát hơn chính là cuộc chiến

giành ảnh hưởng giữa Khối Hiệp ước Bắc Đại Tây Dương (NATO) và Nga. Đánh giá chung đều cho rằng, chính quyền của Tổng thống Saakashvili đã đi một nước cờ sai lầm nghiêm trọng, khiến họ trên thực tế đã mất cả Nam Ossetia và Abkhazia. Trong khi cả Mỹ và nhất là Liên minh châu Âu (EU) đều không thể vì Tbilisi mà đối đầu gay gắt với Nga, một đối tác có ảnh hưởng quan trọng cả về sức mạnh quân sự và kinh tế.

7. Vụ bê bối melamine trong thực phẩm

Một số nhà sản xuất thực phẩm vô lương tâm tại Trung Quốc đã có "bí quyết" cho chất melamine vào các sản phẩm của họ để làm tăng giả tạo độ đậm và độ dinh dưỡng. Những nạn nhân đầu tiên của vụ bê bối này lại chính là trẻ em - 6 trẻ sơ sinh đã thiệt mạng vì suy thận, trong khi gần 300.000 trẻ em khác phải nhập viện. Ngoài Trung Quốc, một loạt quốc gia khác đã phải chịu những thiệt hại kinh tế đáng kể do đã nhập và tiêu thụ các sản phẩm có

Sản phẩm có chứa melamine phải thu hồi để tiêu hủy

Bà Ingrid Betancourt

chất melamine. Đây là một bài học đắt giá nữa về việc quản lý và giám sát an toàn thực phẩm tại Trung Quốc cũng như trên toàn cầu.

8. Chuyển giao vị trí lãnh đạo tại Cuba

Cái tên của Chủ tịch Fidel Castro đã từ rất lâu luôn gắn liền với “Hòn đảo Tự do” Cuba. Trong suốt hơn nửa thế kỷ qua, Fidel đã lãnh đạo nhân dân Cuba vượt qua vô vàn khó khăn, thách thức bắt nguồn từ chính sách cấm vận của Washington. Trong năm 2008, Chủ tịch Fidel đã rời ghế lãnh đạo để trao lại cho em trai Raul Castro, người được cho là sẽ có những đường lối cải cách mềm mỏng và cởi mở hơn. Dù thế nào, cái tên Fidel Castro vẫn mãi đi vào lịch sử như một biểu tượng của tinh thần cách mạng, của lòng quả cảm và ý chí bất khuất.

9. Vụ giải cứu con tin táo bạo nhất tại Colombia

Ứng cử viên tổng thống Ingrid Betancourt được cả thế giới biết đến với tư cách một con tin nổi tiếng nhất, cũng là đối tượng của một chiến dịch giải cứu táo bạo của lực lượng an ninh Colombia. Bị Lực lượng vũ trang cách mạng Colombia (FARC) bắt cóc và giam giữ trong suốt 3 năm liền, Betancourt vẫn thể hiện được sự vững vàng của một chính trị gia cỡ lớn, có được uy tín và ảnh hưởng ở cả châu Âu và châu Mỹ. Chiến dịch giải cứu Ingrid Betancourt cũng được đánh giá là một trong những chiến dịch táo bạo, gây ấn tượng và thành công nhất trong năm 2008 của các đơn vị đặc nhiệm.

10. Những thiệt hại nặng nề bởi thiên tai

Trong vài năm gần đây, vụ thiên tai gây thiệt hại nặng nề nhất chính là đợt sóng thần tại Ấn Độ Dương vào tháng 12-2004, cướp đi mạng sống của khoảng 225.000 nạn nhân. Trong năm 2008, chỉ riêng hai vụ thiên tai nghiêm trọng tại châu Á cũng cướp đi sinh mạng của từng đó con người - Con bão Nargis tại Myanmar đã khiến 150.000 người thiệt mạng, còn vụ động đất tại tỉnh Tứ Xuyên (một trong những tỉnh đông dân nhất tại Trung Quốc) cũng khiến 87.000 người phải chết. Sự bất thường về số lượng và cường độ của bão lụt trong năm 2008 đã cho thấy, con người dường như bắt đầu phải trả giá cho những hành động tàn phá môi trường của mình.

(Tổng hợp)

Chuyện là.

THẾ GIỚI

Người không có chân tay

Nick Vujicic bẩm sinh vốn không có tay và chỉ có một chân (*ảnh 1*). Tuy không được làm một người bình thường, nhưng anh rất khao khát giúp đỡ những người tật nguyền như mình. Chàng trai 24 tuổi này hiện là Chủ tịch Tổ chức Life Without Limbs (Úc), nơi hỗ trợ hàng triệu người tật nguyền với nhiều

hoàn cảnh khác nhau.

Nick Vujicic từng muốn quyền sinh năm lên 8 tuổi. Tuy nhiên, không lâu sau đó Vujicic nhận ra rằng nếu anh biết cách sống tốt bằng chính nghị lực của bản thân mình, chắc chắn những người tật nguyền khác sẽ noi gương anh. Năm 17 tuổi, anh thành lập Tổ chức không vụ lợi Life Without Limbs.

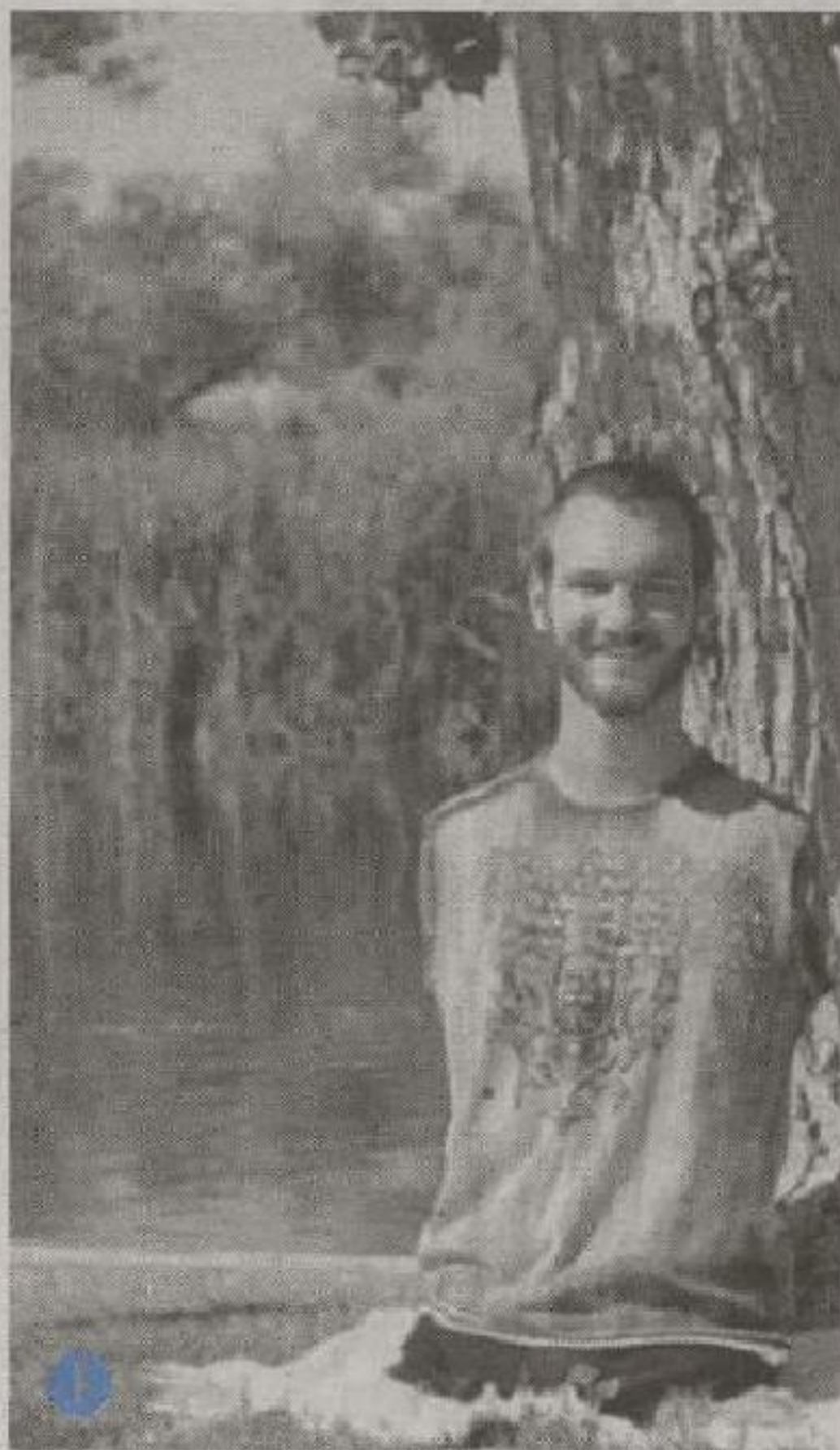
Sau khi tốt nghiệp đại học năm 21 tuổi, anh bắt đầu đến nhiều nước trên thế giới, trò chuyện với hàng ngàn người bất hạnh với hy vọng giúp họ vượt qua những trở ngại trong cuộc sống. Anh còn tổ chức các buổi gặp gỡ và giao lưu với nhiều người tật nguyền khác, thường xuyên mang chuyện không có chân tay của mình ra động viên những

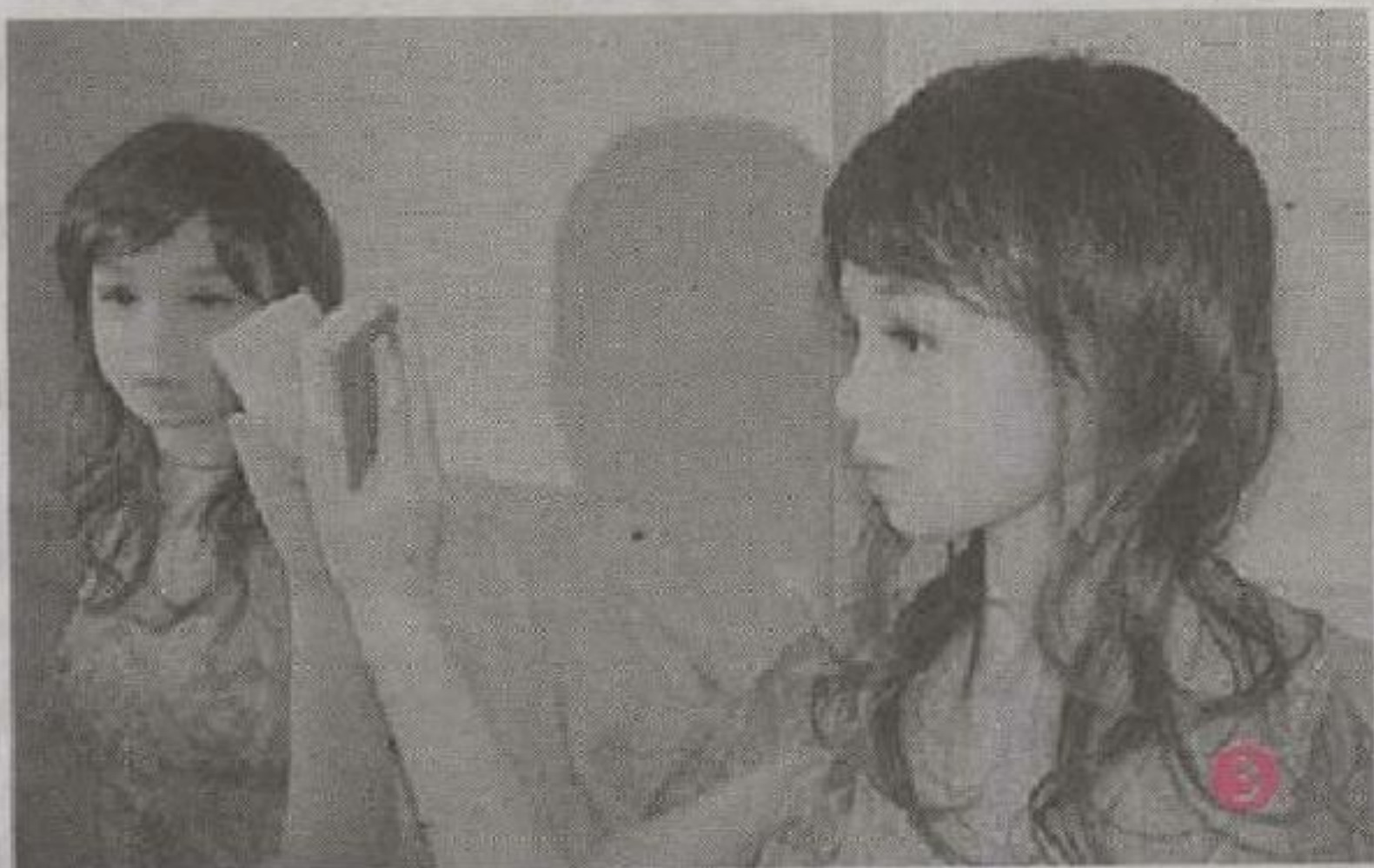
LÊ ĐÀO

người kém ý chí, sa sút nghị lực, thậm chí còn tự trêu rằng nhờ không có chân tay mà anh được mọi người trên thế giới mến mộ.

Nhiều người mới gặp anh bao giờ cũng sợ cơ thể dị tật ấy, nhưng sau đó ai cũng mến anh vì những điều phi thường anh làm được cho bản thân và cho cộng đồng. Nick Vujicic dự tính năm 2009 sẽ cho xuất bản quyển sách viết về cuộc đời anh, có nhan đề *Không tay, không chân, chẳng có gì phải lo sợ*.

Tại nước Nga cũng có nhiều

và có cá tính... đáng yêu.

Aiko có thể nói tiếng Anh và Nhật, có kiến thức toán học vững vàng đến nỗi anh giao cô quản lý cả tài khoản của mình. Anh Trung thiết kế người vợ robot có gương mặt và thân mình nhạy cảm với sự đụng chạm, nên Aiko biết phản ứng như người bình thường, cho thấy cô có sự rung cảm hay bị tổn thương. Một khuyết điểm nhỏ của Aiko là không biết ngửi mùi.

Do không có thời gian tìm bạn gái ngoài đời thật, anh Trung đã dồn hết tâm trí vào việc thiết kế và chế tạo người phụ nữ lý tưởng của mình bằng công nghệ hiện đại nhất. Ngoài ra, anh dự định chế tạo Aiko để giúp chăm sóc người già neo đơn, bệnh hoạn. Nhà lập trình phần mềm này dám "chơi sạch túi" tiền tiết kiệm, bán xe và thậm chí vay nợ ngân hàng để hoàn thành tác phẩm mà anh gọi là "fem-bốt" (vợ - người máy) này. Giờ đây anh ao ước có một công ty tài trợ nào đó giúp anh tung ra thị trường sản phẩm này.

Anh Trung tâm sự: "Aiko là sự gặp nhau giữa khoa học và cái đẹp.

Tôi rất muốn làm cho đáng vẻ, cảm xúc và hành động của cô ấy càng giống người càng tốt, sao cho Aiko có thể trở thành người bạn đời hoàn hảo. Tôi nói chuyện nhiều với cô ấy và qua đó hy vọng sẽ nâng cao kiến thức cho Aiko. Cho đến nay, Aiko hiểu và nói được 13.000 câu khác nhau bằng tiếng Anh và tiếng Nhật, nói chung cô ấy cũng khá thông minh

đấy".

Hai "vợ chồng" anh Lê Trung thường đi đó đây chơi và Aiko đã chứng tỏ khả năng của mình về định hướng đường đi. Họ thường ngồi ăn tối với nhau, anh thường trò chuyện cho Aiko nghe - một cách để "nâng cao kiến thức" cho cô vợ nội trợ bằng máy này. Anh Trung cho biết hàng xóm cũng thích qua ngắm nhìn Aiko, quý bà nói chuyện với cô thì không sao, còn quý ông có tật "táy máy" thường bị Aiko... tát vào mặt đau điếng!

Aiko có thể nhận biết người quen, chào hỏi khi có người thân trong gia đình anh Trung đến chơi, chọn món ăn tối mỗi khi anh đi làm về và đãi anh thức uống khoái khẩu. Thậm chí "người vợ lý tưởng" còn định hướng giúp anh lúc anh cần đến chỗ nào đó. Aiko có tính nhẩn nại và không bao giờ phản nản. Cô không cần ngày nghỉ, thức ăn hay đòi đi bất cứ nơi đâu. Trên lý thuyết, Aiko làm việc suốt 24/24 giờ trọn đời. Đây có phải là mẫu phụ nữ - người vợ lý tưởng không các bạn?

(Tổng hợp)

Brazil-

VƯƠNG QUỐC

NHIÊN LIỆU SINH HỌC

Thu hoạch mía tại
bang Sao Paulo

HÀ VĂN

- ▶ Với trên 5 triệu xe hơi các loại chạy bằng ethanol, Brazil là quốc gia sử dụng nhiên liệu sinh học nhiều nhất thế giới hiện nay.

Vàng xanh

Lượn như sóng biển dưới các làn gió là những cánh đồng trồng mía bạt ngàn đến tận chân trời. Vào vụ thu hoạch, các phương tiện cơ giới hoạt động liên tục trên các cánh đồng chung quanh nhà máy Moema Orindiuva cách thành phố Sao Paulo, trung tâm kinh tế của Brazil, 500km về phía Đông Bắc. Khi mía đã được chặt đầy thùng, các xe máy cày vùi vĩa quay về nhà máy để

đổ hàng rồi trở lại ngay cánh đồng.

Bang Sao Paulo là vựa đường của Brazil. Tại đây, 60% diện tích đất đai được dùng để trồng mía, không chỉ để sản xuất ra đường mà cả ethanol (cồn), nhiên liệu sinh học thay thế ít gây ô nhiễm hơn xăng nhưng lại rẻ hơn. Vụ này nhà máy Moema “ngốn” 4,7 triệu tấn mía cây được trồng trên diện tích 71.000ha chung quanh nhà máy. “Mía cây sẽ được rửa sạch và nghiền nát trước khi được ép. Nước mía tốt nhất sẽ dùng để sản xuất ra đường, phần còn lại để làm ethanol. Quy trình để sản xuất ra đường mất 24 tiếng

đồng hồ, còn để sản xuất ra ethanol chỉ mất có 18 tiếng". Chỉ trong vài năm trở lại đây, ethanol trở thành sản phẩm chủ lực của nhà máy Moema với công suất 1 triệu lít/ngày.

Tại Brazil, ethanol còn được gọi là "vàng xanh", là nhiên liệu thay thế của khoảng 5 triệu chiếc xe các loại, chiếm 1/5 lượng xe đang lưu hành tại quốc gia rộng lớn nhất Nam Mỹ này. Năm 2007, có đến 42 triệu lít ethanol được bán tại các trạm nhiên liệu khắp Brazil. Marcos Jank, chủ tịch Liên minh Các ngành công nghiệp mía đường Brazil, cho biết: "Nhiên liệu đang là vấn đề thời sự trên thế giới hiện nay. Ethanol được sản xuất tại Brazil có giá bán thấp hơn xăng 40% nhưng lại tiết giảm đến 90% khí thải gây hiệu ứng nhà kính. Ngoài ra, ethanol còn chuyển đổi năng lượng nhanh gấp 5 lần so với nhiên liệu sinh học làm từ ngô".

Trong hơn 3 thập niên, ngành công nghiệp sản xuất ethanol đã có những bước tiến đáng kể tại Brazil. Vào năm 1975, khi xảy ra khủng hoảng xăng dầu trên thế giới, Chính phủ Brazil đã quyết định triển khai một kế hoạch sử dụng ethanol làm từ mía để làm nhiên liệu thay thế với yêu cầu đặt ra là buộc các nhà trồng mía và các hãng chế tạo xe hơi phải hợp tác với nhau. Kết quả là đến cuối thập niên 1980, 96% xe hơi mới sản xuất tại Brazil đều được lắp đặt động cơ chạy bằng ethanol. Theo kế hoạch đến năm 2015, một nửa trên tổng số 20 triệu

Trong tháng 9 và 10-2008, xăng ethanol bắt đầu được bán thí điểm tại TP. Hồ Chí Minh và Hà Nội dưới tên gọi Gasohol E5. Gasohol E5 được pha chế từ xăng thường A95 và A92 với tỉ lệ 5-10% ethanol do Công ty cổ phần Hóa dầu và nhiên liệu sinh học dầu khí (PVB) trực thuộc Tập đoàn Dầu khí Quốc gia Việt Nam (PetroVietnam) nhập khẩu từ Trung Quốc.

Ưu điểm của việc sử dụng xăng ethanol là tốt cho môi trường vì giảm khoảng 40% lượng khí CO₂ so với sử dụng xăng thường, nếu pha với tỉ lệ 15% ethanol. Tuy nhiên, do độ ẩm trong ethanol cao (chiếm 0,2%) nên động cơ sử dụng xăng ethanol sẽ khó khởi động hơn xăng thường.

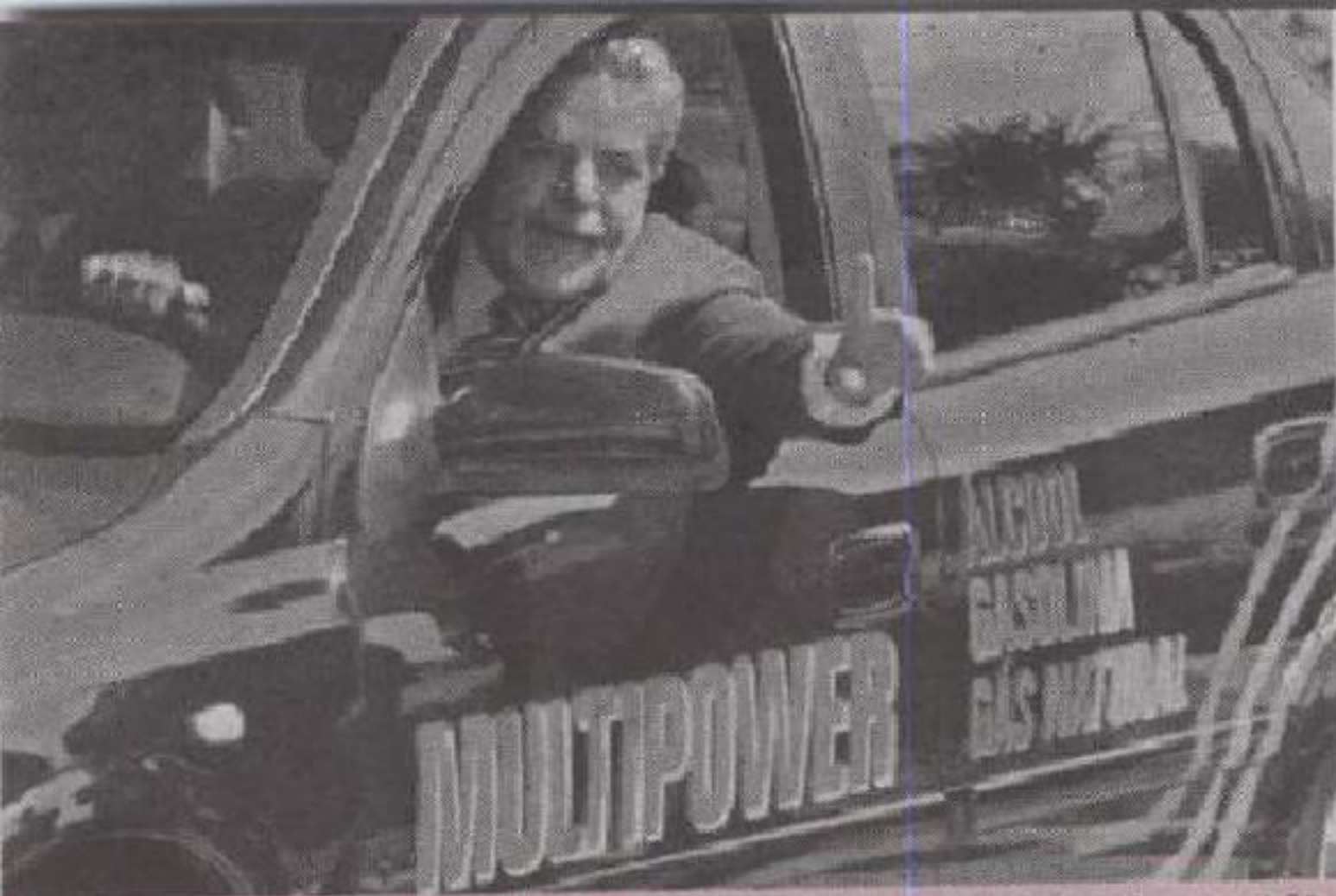
D.H

xe hơi các loại lưu hành tại Brazil sẽ chạy bằng ethanol. Hiện nay, xe buýt chạy bằng ethanol đang được thử nghiệm trên các đường phố của thành phố Sao Paulo.

Ngoài ra, bã mía cũng được tận dụng làm chất đốt để sản xuất ra điện. Tại nhà máy Moema, bã mía không chỉ được dùng làm chất đốt cho các lò sản xuất đường mà còn dùng để sản xuất ra điện cung cấp cho hoạt động của nhà máy và bán cho Tập đoàn Điện lực quốc gia. Một trong những mục tiêu của nhà máy Moema là trở thành 1 trong 5 nhà máy sản xuất điện lớn nhất Brazil trong tương lai.

Vũ khí hút đầu tư

Thực ra, nhiên liệu thay thế

Tổng thống Brazil Lula da Silva đang lái thử xe chạy bằng ethanol

không chỉ là một cứu cánh cho nền kinh tế mà còn là một vũ khí chính trị. Tổng thống Brazil Lula da Silva, người chủ trương đấu tranh vì một nền kinh tế - địa lý toàn cầu mới vừa đưa ra đề nghị xuất khẩu kiến thức về sản xuất nhiên liệu sinh học của Brazil đến các quốc gia kém phát triển ở Nam Mỹ, châu Á và châu Phi, là những nơi có điều kiện thổ nhưỡng và khí hậu để trồng mía. Roberto Rodriguez, cựu Bộ trưởng Nông Nghiệp Brazil, cho biết: "Các quốc gia phát triển có nhu cầu về năng lượng thay thế có thể nhận được nguồn cung cấp từ các quốc gia kém phát triển. Đây không chỉ là một thắng lợi về chính trị - địa lý mà còn tạo ra công ăn việc làm, thu nhập cho dân chúng tại các quốc gia kém phát triển". Hiện nay, Brazil đang triển khai các dự án hợp tác trồng mía và sản xuất nhiên liệu ethanol tại một số quốc gia Trung Mỹ và châu Phi.

Tuy nhiên, sản xuất và tiêu thụ ethanol hiện trở thành đề tài gây tranh cãi khi bị cáo buộc là một trong những thủ phạm làm tăng giá lương

thực, thực phẩm tại nhiều khu vực trên thế giới hiện nay. Ông Rodriguez biện minh cho vấn đề này như sau: "Giá cả lương thực, thực phẩm tăng cao có nhiều nguyên nhân như mất cân đối giữa cung và cầu, dầu cơ tích trữ, biến động giá thành... Thế nhưng, nhiều người lại đổ tội là do tăng diện tích trồng mía để sản xuất nhiên liệu sinh học, trong đó

có ethanol. Mía không thể ăn được như ngô. Tại Brazil, trồng mía không làm ảnh hưởng đến diện tích trồng các loại cây lương thực và các cánh đồng cỏ dùng trong chăn nuôi. Bằng chứng là năm 2008, Brazil đã có một vụ thu hoạch thắng lợi với tổng sản lượng thực đạt đến 144,3 triệu tấn, tăng 8,4% so với năm 2007. Trong khi đó, diện tích trồng mía chỉ chiếm có 0,4% diện tích đất của Brazil và 5% của đất trồng trọt".

Tại Brazil hiện nay, đầu tư khai thác *vàng xanh* đang thu hút nhiều nhà đầu tư trong và ngoài nước. Hiện có 370 nhà máy sản xuất ethanol đang hoạt động và 32 nhà máy khác đang được khẩn trương xây dựng. Dẫn đầu là Tập đoàn Brenco với tổng vốn đầu tư lên đến 2,5 tỉ USD đến năm 2015. Brenco có những cổ đông nổi tiếng như gia đình cựu Tổng thống Mỹ Bill Clinton, tỉ phú người Mỹ gốc Hy Lạp George Soros. Các tập đoàn châu Âu như Tereos và British Petroleum (BP) cũng đang triển khai các dự án sản xuất ethanol ở phía Đông Brazil.

(The Economist)

TƯ LIỆU NHIỀU KỲ

Sáng ngày 23-5-1935, một trung đoàn Hồng quân từ An Sơn Trang tiến về phía cầu Đại Độ cách đó chừng 100 dặm, với nhiệm vụ chiếm cho bằng được cây cầu sau ba ngày hành quân. Đường đi vô cùng khó khăn, bên trái là vách núi dựng đứng, bên phải là con sông hung dữ réo gầm bên dưới. Hành quân cấp tốc, chỉ sơ sẩy một chút là rơi xuống dòng nước dữ. Ngày 24-5, khi còn cách cầu Đại Độ tới 60 dặm, trung đoàn nhận được lệnh phải tiến thật nhanh và phải chiếm được cây cầu trong ngày 25-5. Trung đoàn Hồng quân đánh phải cố gắng thi hành mệnh lệnh, không dám dừng lại để ăn uống, mà phải vừa đi vừa nhai gạo sống cho đỡ đói. Nhiều người buồn ngủ và có thể bị ngã xuống sông nên Hồng quân đã phải dùng thùng quần ngang bụng, nối liền một tiểu đội vào với nhau, để khi một người lao đảo sắp ngã thì người khác kịp níu lại.

Khi còn cách cầu Đại Độ không xa, Hồng quân trông thấy Quốc quân bên kia sông cũng đang vội vã tiến tới vị trí cây cầu. Hồng quân bỏ lại quân trang và vũ khí nặng, chỉ đem theo vũ khí cá nhân cho nhẹ để hành quân nhanh chóng. Hai bên chạy đua để cố tới cây cầu trước đối phương.

Khoảng 6 giờ sáng ngày 25, trung đoàn Hồng quân tới được cầu Đại Độ đứng như dự định và chiếm được đầu cầu bên này. Nhưng ai cũng đều giật mình trước sự nguy hiểm của cây cầu. Quốc quân đã kịp lột đi những tấm ván lót cầu bên phía Hồng quân, chỉ còn lại 9 sợi xích đóng đũa, mỗi vòng mắt xích lớn bằng miệng bát. Bên dưới, nước réo âm âm. Không ai có thể lội qua khúc sông này được và cây

VẠN LÝ TRƯỜNG CHINH

HỒNG ANH

(Xem từ TGM 811)

Kỳ 7: CÂY CẦU MÁU LỬA

Những sợi xích của cầu Đại Độ

cầu là phương tiện duy nhất để qua bên kia sông, nơi có hai trung đoàn Quốc quân đang canh phòng trong những chiến lũy kiên cố dọc theo triền núi. Quốc quân reo hò thách thức Hồng quân qua cầu.

Hồng quân tuyển lựa 33 người gan dạ nhất cho toán cảm tử vượt cầu. Tất cả đeo súng ngắn, dao găm và lựu đạn quanh mình. Khi toán cảm tử lao ra, Hồng quân dùng súng máy bắn yểm trợ rất dữ dội, giúp họ tới được đầu cầu, nhưng hỏa lực đáp lễ của Quốc quân cũng rất ác liệt.

Không thể đi trên dây xích, toán cảm tử liền đu tay vào những mắt xích, từ từ nhích sang phía bên kia cầu. Sức nặng của 33 Hồng quân cảm tử làm cho dây xích đông đưa rất mạnh. Nhưng cũng nhờ vậy mà Quốc quân rất khó bắn trúng họ.

Nhưng rồi Quốc quân cũng nghĩ ra cách dùng súng máy quét dọc theo những sợi xích sắt. Một số chiến sĩ Hồng quân bị trúng đạn rơi xuống sông tan xác. Trong số 33 cảm tử quân đầu tiên chỉ có ba người sống thoát, đu được sang tới đầu cầu bên kia. Bây giờ bên phía Hồng quân không cần phải tuyển lựa người tình nguyện nữa. Ngay khi một người bị bắn rơi xuống sông thì hàng chục người khác lao ra, thay thế cho người đã bị bắn hạ. Thật là một cuộc chạy đua bằng tay với tử thần! Cảnh tượng này đã gây xúc động cho binh sĩ Hồng quân, kích thích tinh thần quên mình vì đại nghĩa. Trước cảnh hàng trăm Hồng quân tiếp tục liều chết dùng tay đu mình vượt cầu bất kể bao nhiêu người đã bị bắn rơi xuống sông, binh sĩ Quốc quân bỗng kinh hồn táng đờm, nhiều người quăng súng quay đầu bỏ chạy.

Khi thấy Hồng quân sắp sửa tiến tới phần cầu còn ván lát, một số binh sĩ Quốc quân ngoan cố đã đổ dầu lên mặt cầu và châm lửa đốt. Những chiến sĩ Hồng quân đầu tiên tới được chỗ cầu còn ván, chạy băng qua khoảng lửa cháy và ném lựu đạn vào đám Quốc quân đang tụ tập bên đầu cầu. Có những người quần áo bén lửa vẫn chạy tới như cây đuốc sống, ôm chặt lấy kẻ thù để cùng chết cháy. Trước khí thế hùng hực cảm tử ấy của đối phương, đám Quốc quân chỉ còn nước buông súng đầu hàng.

Bên này cầu, Hồng quân chặt thật nhiều cây, cưa thành từng khúc, bửa đôi

ra lát lên cầu thay thế những tấm ván đã bị Quốc quân tháo gỡ. Sửa xong cầu, Hồng quân ủa qua như thác lũ. Rất nhiều binh sĩ Quốc quân cảm phục, quay súng tình nguyện gia nhập Hồng quân. Ngay sau khi người lính cuối cùng qua cầu Đại Độ, Hồng quân lập tức tháo gỡ những khúc cây và những tấm ván đóng trên cầu ném xuống sông, ngăn bước đường truy kích của quân Tưởng. Các cấp lãnh đạo Hồng quân họp bàn để quyết định nên tiếp tục cuộc Vạn lý trường chinh theo con đường nào. Bây giờ không còn lực lượng nào của Quốc quân ngăn cản nữa. Chỉ còn khoảng 100 dặm là tới được căn cứ của Hạ Long, nhưng phải vượt rặng Tuyết Sơn cao vợi vợi quanh năm băng tuyết phủ. Hồng quân phần lớn quê ở miền Nam không quen trèo núi và cũng không quen với băng tuyết.

Trước khi vượt Tuyết Sơn, Hồng quân được giải thích cặn kẽ những nguy hiểm trước mặt: ở trên cao rất thiếu dưỡng khí, cộng với cái lạnh khủng khiếp trên núi và có thể sẽ phải đụng độ với thổ dân hiếu chiến. Hồng quân phải dùng vải mỏng che mắt để tránh bị mù trước ánh sáng chói lòa của Mặt trời trên tuyết. Khi trèo núi, nhất là lúc gần tới đỉnh núi, họ phải bước đều không được đứng lại nghỉ, vì nếu dừng lại thì sẽ không thể nào tiếp tục đi được nữa. Không được nói chuyện nhiều để tiết kiệm dưỡng khí.

Trước khi tới được chân núi, Hồng quân phải đi qua một vùng rừng nguyên sinh, rậm rạp đến nỗi ánh sáng Mặt trời ít khi chiếu tới mặt đất ẩm ướt bên dưới. Mặt đất phủ đầy lá cây mục, dày tới đầu gối, rất khó đi. Khi nghỉ, Hồng quân phải nằm ngay trên đất bùn hoặc đứng dựa thân cây mà ngủ. Về cái ăn lại càng thê thảm.

Khiêng vác thương binh

Nhiều người phải nhai dế da, thắt lưng da cho đỡ đói. Một chiếc trống có hai mặt làm bằng da trâu trong một ngôi miếu hoang cũng giúp được một trung đội qua bữa được một tuần. Nhiều người phải bắt côn trùng ăn cho đỡ đói. Rồi Hồng quân cũng tới được chân núi, bỏ lại sau lưng những khu rừng âm u. Bây giờ trước mắt Hồng quân là một khoảng trống mênh mông, chỉ có đá và tuyết trắng. Vùng này thường xuyên có mưa đá, hạt to như quả trứng, khiến nhiều người sút đầu mẻ trán.

Càng lên cao, nhiệt độ càng giảm, lạnh thấu xương. Cái lạnh cùng không khí loãng ở độ cao tác động rất mạnh đến hệ thần kinh, cộng với sự mệt mỏi về thể xác khiến nhiều binh sĩ bỗng nhiên ngã xuống tuyết, nói lảm nhảm vài câu rồi nằm yên vĩnh viễn.

Trải qua bao gian khổ, cuối cùng Hồng quân cũng vượt được rặng núi, tiến vào vùng đồng bằng Tây Bắc Tứ Xuyên, hội nhập với lực lượng của Trương Quốc Đào. Mao và Trương vốn là những lãnh tụ sáng lập Đảng Cộng sản Trung Hoa năm 1921, nhưng hai người không hợp quan điểm: Trương chủ trương bao vây thành thị, Mao thiên về kháng chiến nông thôn. Khi mới hợp tác Quốc - Cộng tan rã, Trương Quốc Đào về Tứ Xuyên xây dựng căn cứ với

tham vọng trở thành bá chủ Trung Hoa.

Gặp lại nhau, Trương Quốc Đào rất mừng, nhưng khi biết Mao được bầu làm chủ tịch Đảng Cộng sản Trung Hoa thì họ Trương quyết liệt phản đối, vì cho rằng quyết định của đại hội Tuân Nghĩa không có giá trị, do lúc đó không có đủ các lãnh đạo cao cấp không có mặt. Trương Quốc Đào nhấn mạnh Mao chỉ là một thủ lĩnh du kích quân mà thôi. Sự chống đối của họ Trương có thể đưa tới sự xung đột công khai giữa hai đạo Hồng quân và phe Mao yếu thế hơn do vừa phải trải qua chặng đường bôn tẩu nên có thể bị tiêu diệt. Để tránh đụng độ, Mao đề nghị hai đạo Hồng quân độc lập với nhau cùng tiến về Thiểm Tây. Sau một thời gian cân nhắc, Trương Quốc Đào đồng ý. Tuy rất hài lòng, nhưng Mao mất một cánh tay đắc lực về mặt quân sự vì Chu Đức rời bỏ Mao sang giữ chức tư lệnh đạo quân của Trương Quốc Đào.

Đối với cả hai đạo quân, chương ngại cuối cùng trước khi tới được Thiểm Tây là việc vượt qua vùng đất dữ có tên gọi Đồng cỏ hoang. Hai lực lượng Hồng quân đi theo hai con đường khác nhau để tránh cuộc truy kích của Tưởng Giới Thạch. Mao rất mừng vì như thế sẽ tránh được việc bị Trương Quốc Đào tiêu diệt để chiếm địa

CÁNH ĐỒNG CỎ HOANG

Một trong những trở ngại lớn nhất của cuộc Vạn lý trường chinh là Cánh đồng cỏ hoang, một bình nguyên mênh mông và lầy lội, rộng hàng trăm dặm, nằm ở độ cao mấy nghìn mét so với mặt biển. Trên cánh đồng không có lối đi rõ rệt. Khi người ta bước lên những bụi cỏ để đi thì bụi cỏ lún xuống và một chất nước màu đen hôi thối ứa lên, khi bước chân rời đi thì bụi cỏ trôi lên như cũ, không để lại một dấu vết gì. Nơi đây chỉ có cỏ hoang ngút ngàn vô tận. Cỏ mọc lên rồi chết đi, cỏ mới lại mọc lên từ khóm cỏ đã chết, cứ thế làm thành nhiều tầng bên trên những vũng nước đen sì lạnh buốt. Cây cối không mọc được tại đây; chim chóc cũng ít khi liều lĩnh bay vào cánh đồng, ngay cả côn trùng cũng không có. Mùa hạ mưa không ngớt, còn mùa đông thì cuồng phong và băng tuyết. Không hề có sông suối nên nước mưa và nước tuyết tan không có chỗ thoát, ứ đọng lại, toàn bộ cánh đồng trở thành một đầm lầy mênh mông vô tận. Rải rác có những gò đất nhỏ, nhưng mỗi gò chỉ đủ chỗ cho vài người đứng. Hồng quân không thể di chuyển từng đoàn mà phải phân tán thành từng nhóm vài người và cứ thế từng người một nhảy lên những gò đất. Nếu nhảy hụt rơi xuống bùn thì sẽ bị hút xuống rồi bị chôn sống trong khối bùn đặc quánh như hồ. Bất cứ ai té xuống bùn nếu không được người khác kéo lên ngay lập tức thì sẽ bị hút dần xuống. Nạn nhân càng vùng vẫy thì càng chìm xuống mau hơn. Hàng trăm chiến sĩ Hồng quân đã bỏ mình như vậy.

Khi đi vào cánh đồng, Hồng quân còn bị từng đàn muỗi khổng lồ tấn công. Sau khi bị muỗi đốt, nạn nhân sẽ bị những cơn sốt ghê gớm, được gọi là "sốt rét đen" và chỉ trong vòng vài ngày đã có hàng trăm Hồng quân gục xuống trước chứng bệnh kỳ lạ này.

vị lãnh đạo đảng. Hai bên giao hẹn sẽ gặp lại nhau sau khi vượt qua Đồng cỏ hoang. Nhưng sau đó Mao không bao giờ gặp lại lực lượng của Trương Quốc Đào nữa.

Thì ra, Trương Quốc Đào nhất quyết tiến về Tây Tạng, lập một căn cứ mới để thực hiện giấc mộng làm bá chủ Trung Hoa. Nhưng toan tính này bị thảm bại, vì lực lượng chính của họ Trương bị quân Tưởng đánh tan. Một năm sau, Trương Quốc Đào và Chu Đức phải mò về Thiểm Tây chỉ với một dúm quân thân tín. Tại Diên An, các lãnh đạo cao cấp của Đảng đã buộc tội Trương Quốc Đào đào ngũ trong cuộc Vạn lý trường chinh. Nhưng Mao Trạch Đông bấy giờ đã ở thế thượng

phong nên đã ra công che chở cho họ Trương. Thực ra là vì Mao biết thế nào họ Trương cũng bất mãn bỏ ra đi và cũng để bảo vệ Chu Đức, người bạn từng sống chết chiến đấu với mình từ những ngày đầu tiên của Hồng quân.

Mao lại bổ nhiệm Chu Đức làm tư lệnh Hồng quân và Chu Đức đã lập được nhiều chiến công lớn trong công cuộc kháng chiến chống Nhật. Riêng Trương Quốc Đào tự biết bị thất sủng và ở vào vị thế bất lợi trong Đảng nên đã trốn khỏi Diên An, đầu hàng Tưởng Giới Thạch, sau đó lại trốn tiếp sang Canada và lưu vong ở đó cho đến khi qua đời vào năm 1976.

(Còn tiếp)

Vùng khô hạn nhất

Vùng có lượng mưa nhỏ kéo dài ở duyên hải cực Nam Trung Bộ từ vĩ tuyến 10° Bắc đến vĩ tuyến 12° Bắc là vùng ít mưa khá điển hình ở nước ta. Lượng mưa trung bình hàng năm của Ninh Thuận là 659mm, đặc biệt Phan Rang chỉ đạt 650mm, mũi Dinh 757mm (TP. Hồ Chí Minh 1.979mm) nên ở địa phương có câu “Nắng như rang, gió như phang” là vậy. Do khí hậu này, Ninh Thuận có khu bảo tồn thiên nhiên Núi Chúa rộng 24.353ha với hệ sinh thái rừng khô đặc trưng hiếm thấy ở nước ta.

Cây chè lớn nhất

Cây chè ở Suối Giàng (Yên Bái) có đường kính thân gần 15m, cao hơn 16m. Cây đã 300 năm tuổi, vẫn cho năng suất bình quân 150 tấn chè/năm, gấp 10 năng suất những cây khác (1988).

Nhà tù lâu đời nhất

Nhà tù Côn Đảo do thực dân Pháp xây dựng vào tháng 3-1862, là nơi giam cầm những người Việt Nam yêu nước, với 113 năm tồn tại (đến 1975), là nhà tù có số tù nhân chính trị đông nhất nước trải qua nhiều thế hệ, là nhà tù tra tấn dã man nhất nước... nhưng cũng là trường học lớn nhất của nhiều chiến sĩ cách mạng và có giá trị lịch sử, văn hóa, giáo dục đến mãi về sau. Nghĩa trang Hàng Dương trên đảo là nơi yên nghỉ của hơn 20.000 liệt sĩ đã hy sinh trong những năm tháng bị dày dọa dưới hai chế độ thực dân Pháp và đế quốc Mỹ.

Anh hùng Lực lượng vũ trang trẻ tuổi nhất

Anh hùng Trần Văn Chấm (huyện Củ Chi, TP. Hồ Chí Minh) hy sinh năm 15 tuổi trong chiến tranh chống Mỹ. Anh hùng Lực lượng vũ trang trẻ tuổi nhất hiện nay vẫn còn công tác là trung tướng Nguyễn Đức Soát, Tư lệnh Quân chủng Phòng không - Không quân, được phong Anh hùng lúc 27 tuổi (1973).

Đô thị có nhiều đường phố nhất

TP. Hồ Chí Minh hiện có 2.479 tuyến đường phân bố ở 24 quận huyện và cũng giữ kỷ lục về đường phố trùng tên nhất nước. Chẳng hạn ở quận 11 có các đường: Bình Thới, Bình Thới 2, Bình Thới 3, Bình Thới 3A, Bình Thới 4, Bình Thới 5, Bình Thới 5A, Bình Thới 6, Bình Thới 7A, Bình Thới 8, Bình Thới 9. Đường Chánh Hưng ở quận 8 có các đường mang tên số: 2, 4, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 21, 23, 25, 29. Có 5 đường Lê Lợi ở các quận 1, quận Gò Vấp, quận Tân Bình, quận Thủ Đức và huyện Hóc Môn. Tương tự, đường Lê Lai cũng hiện diện ở quận 1, quận Gò Vấp, quận Tân Bình, quận Tân Phú và huyện Hóc Môn. Có những con đường chạy qua nhiều quận như đường Lý Thường Kiệt đi ngang qua các quận 5, 10, 11, Tân Bình; Điện Biên Phủ qua các quận 1, 3, 10, Bình Thạnh.

NGUYỄN PHÚ XUÂN

- Viện Nghiên cứu thiết kế trường học đã tổ chức lễ kỷ niệm 30 năm thành lập, đón nhận huân chương Độc lập hạng ba của Chủ tịch nước và huân chương Lao động hạng nhì của nước Cộng hòa Dân chủ nhân dân Lào. 30 năm xây dựng và phát triển, Viện Nghiên cứu thiết kế trường học đã đảm nhận quy hoạch, lập dự án, thiết kế gần 200 trường phổ thông dân tộc nội trú, bốn trường phổ thông dân tộc nội trú tại Lào, gần 70 trường và hơn 100 hạng mục công trình thuộc hệ thống trường sư phạm các cấp. Viện còn lập quy hoạch, dự án, thiết kế hệ thống các trường đại học, cao đẳng trên địa bàn cả nước. 5 năm trở lại đây, số đề tài viện thực hiện bằng 65% tổng số đề tài của 25 năm trước.

- Vừa qua, Khoa Chăn nuôi Thú y Trường Đại học Nông Lâm TP. Hồ Chí Minh tổ chức Hội nghị Khoa học năm 2008 với sự tham gia của gần 100 đại biểu đến từ các chi cục thú y, trại chăn nuôi, các công ty sản xuất và thương mại trong ngành chăn nuôi thú y khu vực phía Nam, các giảng viên thuộc Khoa Chăn nuôi Thú y của trường. Hội nghị đã giới thiệu các xu hướng nghiên cứu trong lĩnh vực chăn nuôi thú y trong và ngoài nước để có định hướng nghiên cứu phù hợp thực tế cho các nhà khoa học. Hội nghị cũng là dịp để các nhà nghiên cứu trình bày kết quả nghiên cứu đã đạt được trong hai năm 2007 - 2008.

- Cuộc thi Giải toán học qua Internet (ViOlympic Toán học) dành cho học sinh tiểu học và trung học cơ sở trên cả nước được Bộ GD&ĐT phối hợp với Tập đoàn FPT phát động ngày

26-12-2008. Chỉ cần vào địa chỉ của ViOlympic Toán học đăng ký là có thể tham gia cuộc thi. Thí sinh phải đạt hơn 75% điểm tối đa mới được vào vòng thi tiếp theo, nếu chưa đạt thì có thể thi lại để rèn luyện kiến thức và kỹ năng giải toán.

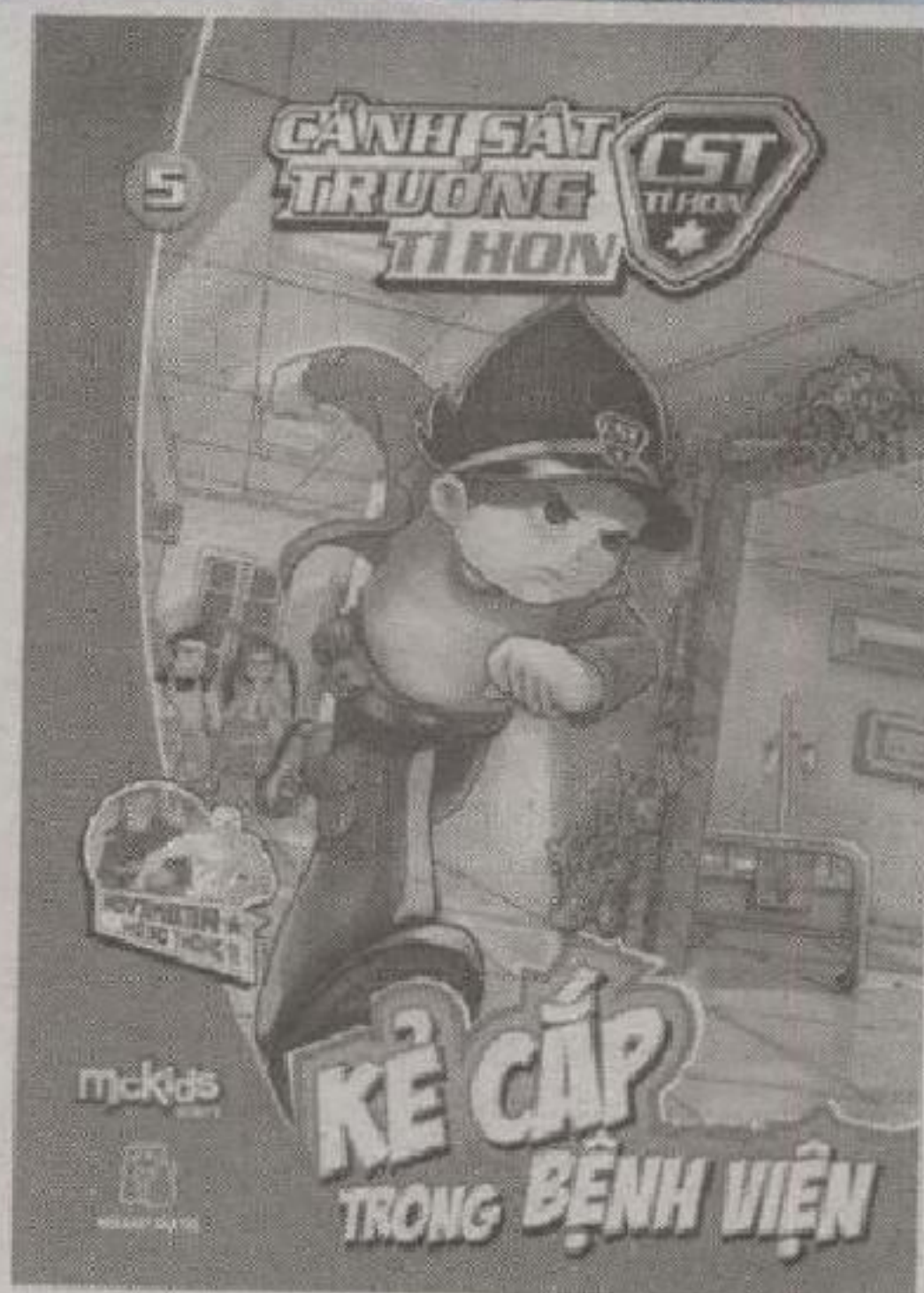
- Lễ trao giải cuộc thi "Viết trò chơi và ứng dụng trên thiết bị di động-Mobile Labs 2008" do Tập đoàn FPT tổ chức tối 27-12-2008, tại TP. Hồ Chí Minh đã trao 15 giải thưởng với tổng giá trị 265 triệu đồng. Từ 32 sản phẩm dự thi, ban giám khảo chọn 15 sản phẩm vào vòng chung khảo. Tại đây, các thí sinh và nhóm thí sinh có thêm thời gian và hỗ trợ của nhà tổ chức để hoàn thiện sản phẩm. Vòng chung khảo diễn ra dưới hình thức các nhóm tự bảo vệ sản phẩm trước các phản biện. Giải nhất 50 triệu đồng thuộc về thí sinh Nguyễn Việt Hải, tác giả game *Đường đua Việt*.

- Tổng công ty Viễn thông Quân đội (Viettel) tổ chức tổng kết chương trình giáo dục tâm lý học đường "Đề cha mẹ và con cái gần nhau hơn" với chủ đề "Viettel - Vùng đất của Cha và Con", thu hút sự tham dự hơn 100 khách mời đại diện Sở Giáo dục và Đào tạo TP. Hồ Chí Minh, các thầy cô giáo và phụ huynh học sinh tại các trường trung học cơ sở trên địa bàn thành phố. Chương trình tư vấn tâm lý ở 9 trường trung học cơ sở thời gian qua đã góp phần giới thiệu cho hàng ngàn bậc phụ huynh phương pháp nuôi dạy, nối nhịp cầu cha mẹ và con cái, đặc biệt là việc áp dụng những tiến bộ của công nghệ để quản lý con em trong cuộc sống hiện đại.

● Công ty MasterCard Worldwide đã công bố thành lập văn phòng đại diện của MasterCard khu vực châu Á-Thái Bình Dương tại TP. Hồ Chí Minh. Động thái này thể hiện cam kết của công ty nhằm phát triển mối quan hệ với khách hàng tại Việt Nam. Đối với doanh nghiệp và người tiêu dùng Việt Nam, văn phòng đại diện đóng vai trò liên lạc cho MasterCard trong nỗ lực cung cấp các giải pháp thanh toán an toàn và sáng tạo tại Việt Nam. Thông qua văn phòng đại diện, MasterCard tiếp tục phát triển những mối quan hệ kinh doanh với các ngân hàng, đơn vị chấp nhận thẻ và người tiêu dùng tại Việt Nam, góp phần hỗ trợ Việt Nam tiến gần hơn đến mục tiêu trở thành quốc gia không sử dụng tiền mặt.

● Nhà sách Lạc Xuân (220 Nguyễn Văn Nghi, Q. Gò Vấp, TP. Hồ Chí Minh) đã chính thức được khai trương sau khi cấp sửa chữa với kinh phí hơn 2 tỉ đồng, để mở rộng thêm 400m² diện tích mặt bằng, nâng tổng diện tích lên gần 1.000m². Được trang trí đẹp, ở vị trí thuận tiện, với phương thức bán hàng tự chọn, hàng hóa đa dạng, phong phú... Nhà sách Lạc Xuân trở thành một trong những nhà sách lớn, hiện đại nhất quận Gò Vấp.

● Tập 5 bộ tranh truyện **Cảnh sát trưởng tí hon** mang tiêu đề **Kẻ cắp trong bệnh viện** do Nhà xuất bản Trẻ và McKids xuất bản vừa ra mắt bạn đọc. Nội dung tập truyện xoay quanh vụ án mất thuốc quý xảy ra ở một bệnh viện có liên quan đến công chúa Xá Xiu đang bị bệnh nặng, mà thủ phạm chính là chú khỉ Ngộ Không thông minh. Tập truyện gồm 56 trang màu khổ lớn, hiện có bán

tại trường học, sạp báo và nhà sách với giá 9.800đ.

● Vừa qua, Trung tâm Thiết bị Số kết hợp với HP Việt Nam tổ chức sự kiện **"ĂN TƯỢNG PHONG CÁCH - ĐĂNG CẤP THỜI TRANG"** tại TP. Hồ Chí Minh, nhằm giới thiệu những sản phẩm mới của HP đến với người tiêu dùng. Ngoài ra, Thiết bị Số còn triển khai chương trình khuyến mãi: *Năm mới, giải pháp mua sắm tiết kiệm* mới từ nay đến hết ngày 10-1-2009. Gần 10 sản phẩm laptop, màn hình LCD, máy in... được tài trợ lãi suất 0% khi mua trả góp. Nếu mua tiền mặt, khách được giảm giá trực tiếp từ 200.000đ hoặc nhận các quà tặng thú vị. Dịp này, các thiết bị khác cũng giảm giá từ 30-50%. Địa chỉ liên hệ: Trung tâm Thiết bị Số - 2 Trần Hưng Đạo, P. Phạm Ngũ Lão, Q.1, TP. Hồ Chí Minh. Điện thoại: (08) 39147435. Website: www.thietbiso.vn

P.V

Ô CHỮ

	1	2	3	4	5	6
1						
2						
3						
4						
5						
6						

Ngang dọc như nhau:

1. Vị vua thời nhà Lê đã giải oan cho Nguyễn Trãi.

2. Tiểu thuyết nổi tiếng của Hoàng Ngọc Phách. - Tập đoàn sản xuất chip lớn nhất thế giới hiện nay.

3. Một bút danh của họa sĩ Tô Ngọc Vân. - "...ngắn lại chệch chạch dài" (tục ngữ).

4. Dòng nước ở biển hay đại dương chảy theo một hướng nhất định. - Họ tên của vận động viên cờ vua hàng đầu ở nước ta, quê ở Kiên Giang (viết tắt).

5. Nói năng nhẹ nhàng, từ tốn, tỏ ra nhã nhặn khiến dễ tiếp thu. - Quốc gia thuộc châu Phi, có thủ đô là Niamey.

6. Câu lạc bộ bóng đá hàng đầu của Thổ Nhĩ Kỳ, từng đoạt cúp UEFA năm 2000.

HUYỀNH NGỌC LÝ

GIẢI ĐÁP SUDOKU TGM 816

Giai thoại danh nhân TÙNG THIÊN VƯƠNG HỌC CHỮ

Miên Thẩm (sinh năm 1818, sau là Tùng Thiên Vương), thuở nhỏ ít ngủ, nhiều đêm cậu khóc thâu canh. Các ngượng cho rằng Miên Thẩm mắc chứng "đạ đề". Bà Thục Tân, mẹ của Miên Thẩm đã không quản mệt nhọc, hết lòng chăm nuôi, dạy dỗ con.

Trong khi mẹ chăm chim, tưới hoa, Miên Thẩm cứ chập chững theo chân mẹ. Sợ con vướng chân vấp ngã, bà nảy ra sáng kiến: dùng cây bút còn ướt, viết lên thêm những chữ to, rồi bảo con nhặt sỏi, sắp vào thật nhanh, nếu chậm, nước khô đi, chữ sẽ mất nét. Bằng cách này, bà vừa dứt được chuyện cậu bé cứ níu lấy quần, quần quanh theo chân mẹ, vừa dạy con viết chữ.

Cậu bé rất thích thú với việc nhặt sỏi sắp thành chữ như vậy. Buổi đầu tiên, cậu vừa sắp, vừa đọc theo mẹ.

4	9	8	6	7	1	3	5	2
2	1	6	3	5	8	7	9	4
7	5	3	9	4	2	6	1	8
5	7	4	2	6	9	8	3	1
3	2	1	4	8	5	9	7	6
6	8	9	7	1	3	2	4	5
9	3	5	8	2	4	1	6	7
8	4	7	1	3	6	5	2	9
1	6	2	5	9	7	4	8	3

- Nhất là một, nhị là hai, tam là ba...

Hôm sau thì:

- Khẩu là miệng, nhĩ là tai, mục là mắt...

Những hôm sau, khi cậu đã quen, ngồi chờ mẹ viết, nhưng bà bận chưa viết được, nên bảo:

- Con hãy viết lại những chữ đã học xem nào?

Bất đắc dĩ phải vâng lời mẹ, cậu ngồi yên một chỗ...

Xong công việc, bà quay lại "đò bài" thì thấy con đang sắp hình một cái mặt người, bà ngạc nhiên hỏi:

- Con tập vẽ đấy à?

Cậu bé như không nghe thấy gì, cứ hí hoáy sắp cho đủ hai mắt, hai tai..., bà lại hỏi:

- Những chữ học hôm qua, con quên hết rồi à?

Bỗng cậu đứng dậy hỏi mẹ: "Mẹ ơi, con đố mẹ biết giữa chỗ này có những chữ gì nào?!"

- Nhân diện là mặt người, đúng không con?

- Con có biết hai chữ ấy đâu?

- Thế thì là những chữ gì?

Cậu bé chỉ vào hình mặt người, nói:

- Đây là nhất khẩu, đây là nhị mục, đây là nhị nhĩ...!

Nghe con nói một cách thông minh và dí dỏm, bà vui mừng ôm chầm lấy con.

Sau này, Miên

Thắm cùng với em là Miên Trinh trở thành hai nhà thơ lớn của Việt Nam thế kỷ 19, đó là Tùng Thiện Vương và Tuy Lý Vương. Thi tài của hai ông đã được vua Tự Đức, một vị vua giỏi thơ, khen tặng: "Thi đáo Tùng, Tuy, thất thịnh Đường!". (Thơ mà nói đến Tùng Thiện Vương và Tuy Lý Vương thì không còn thời thịnh Đường về thi ca nữa).

ĐỒ VIẾT LĂNG

Tranh của Vũ Thị Lý (Nha Trang)

Về bài viết của tác giả Phan Duy Kha phê phán cuốn *Quận chúa biệt động*

Đọc xong cuốn tiểu thuyết *Quận chúa biệt động* của nhà văn Đặng Vương Hưng, tôi và rất nhiều bạn bè đều bức xúc. Tại sao một chiến sĩ biệt động có công lao như thế mà cuối cùng không được hưởng chế độ đãi ngộ gì, cũng không hề có một tấm huân chương ghi nhận công lao (như chúng tôi, ở hậu phương mà chỉ cần tham gia công tác đủ năm, đủ tháng đều được tặng thưởng huân chương Kháng chiến chống Mỹ cứu nước!). Tôi nghĩ, chỉ với riêng chiến công đánh Tòa đại sứ Mỹ cũng đủ để được tuyên dương "anh hùng" rồi. Đã đành rằng, trong chuyện có đề cập đến việc bà "quận chúa" bị mất các loại giấy tờ ghi nhận công lao. Nhưng, việc xác nhận lại không có gì khó khăn bởi vì bà từng hoạt động cùng với các nhà lãnh đạo cao cấp của Đảng và Nhà nước ta (nhiều người gần đây mới mất).

Rất may trên *Thế Giới Mới* số 813 và 814, tôi đã được đọc bài của tác giả Phan Duy Kha: "*Quận chúa biệt động: cuốn tiểu thuyết tư liệu có bao nhiêu phần trăm sự thật?*". Bài viết đã phân tích, dẫn chứng những điều bịa đặt, mạo nhận công lao của bà "quận chúa" Đặng Hoàng Ánh. Bài viết đã góp phần giải tỏa cho tôi nhiều nghi vấn, bức xúc sau khi đọc cuốn tiểu thuyết trên. Tôi lại tìm đọc cuốn *Biệt động Sài Gòn, chuyện bây giờ mới kể* của tác giả Mã Thiện Đông (NXB TP. Hồ Chí Minh - 2006) cho biết cụ thể về trận tập kích Tòa đại sứ Mỹ 30-3-1965. Trận đánh đó có 5 người tham gia, đánh tập kích vào ban ngày chứ đâu phải vào ban đêm như bà "quận chúa" kể lại. Hai người trực tiếp ở vòng trong là Nguyễn Thanh Xuân (Bảy Bê) và Lê Văn Việt (Tư Việt); ba người yểm trợ vòng ngoài là Nguyễn Nông, Trần Văn Thế và Trần Thị Minh Nguyệt. Hai năm sau trận đánh này, vào năm 1967, đơn vị biệt động đã được tuyên dương danh hiệu Anh hùng, kèm theo 16 chữ vàng: "Đoàn kết một lòng, mưu trí vô song, dũng cảm tuyệt vời, trung kiên bất khuất". Trong chiến công trên, không thấy tên tuổi bà "quận chúa" đâu cả. Không lẽ Nhà nước tuyên dương Anh hùng mà bỏ sót tên bà này? Rõ ràng đây là một sự bịa đặt, mạo nhận để tranh công một cách lộ liễu. Đây là một chi tiết mà tôi biết cụ thể trong rất nhiều chi tiết bịa đặt của bà "Quận chúa" mà tác giả Phan Duy Kha đã phát hiện.

Rất hoan nghênh *Thế Giới Mới* đã đăng một bài báo có giá trị của tác giả Phan Duy Kha. Đề nghị các ngành, các cấp cần làm rõ trường hợp mạo danh, mạo nhận có một không hai này, bởi nếu không, chỉ sau vài ba năm hay dăm bảy năm thôi, người ta sẽ căn cứ vào cuốn sách này, xem như là tư liệu đáng tin cậy, để đòi lại công lao (ảo) cho bà "quận chúa" mạo danh. Cần có sự xử lý nghiêm minh đối với bà Đặng Hoàng Ánh và tác giả, những người đã xuyên tạc sự thật.

(Đôn Văn Biên, nhà giáo hưu trí, xã Yên Thạch, Lập Thạch, Vĩnh Phúc)

Đổi mới để gần nhau hơn

Thêm một lần nữa, *Thế Giới Mới* lại có những đổi thay trong chuyên mục và cách trình bày. Những đổi thay này có lẽ chỉ những người gắn bó với tạp chí dễ nhận thấy. Trong các số gần đây, *Thế Giới Mới* mở thêm mục *Miền ký ức* với ý tưởng "để chúng ta không quên ngày hôm qua, không quên lịch sử, không quên cội nguồn...", chắc chắn sẽ được bạn đọc, bạn viết hưởng ứng tích cực. Điều này làm cho tạp chí trở nên gần gũi hơn khi bạn đọc có thể trở thành bạn viết. Có lẽ cũng với mục đích đưa tạp chí gần bó hơn với bạn đọc, tạp chí còn mở thêm chuyên mục *Tư vấn pháp luật*.

Có điều, tạp chí nên có yêu cầu với bạn viết một điều đơn giản là: trong một thời điểm không nên gửi bài viết cho 2 hay 3 tờ báo. Đây là trường hợp của tác giả Việt Lâm với bài *Lên đảo cai nghiện* vừa đăng trên *Thế Giới Mới* số 807 (27-10-2008) và *Nhân dân cuối tuần* số 43 (26-10-2008). Một điều nữa là cần lưu ý đến sự chính xác của các thông tin về mặt chi tiết. Ví dụ: bài *Địa chỉ vàng sinh ra tỉ phú* (số 810, trang 94 viết: *thủ đô Istanbul (Thổ Nhĩ Kỳ)*). Đúng ra, thủ đô của Thổ Nhĩ Kỳ hiện nay là Ankara, còn Istanbul chỉ là thành phố lớn nhất của quốc gia này thôi.

Còn có thể nhặt thêm vài sai sót nữa song tôi xin tạm dừng. Chúc cho tạp chí *Thế Giới Mới* sang năm 2009 với những đổi thay của mình sẽ càng ngày càng được bạn đọc hoan nghênh, xứng đáng là tạp chí tri thức tổng hợp của Bộ Giáo dục và Đào tạo.

(Ngô Thị Hiền, 22/58 Lê Quý Đôn, P. Thống Nhất, TP. Nam Định)

Góp ý về phong trào "Xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực"

Hiện nay, ngành giáo dục đã phát động và đang triển khai phong trào "Xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực" rộng khắp trong các nhà trường của cả nước. Trong các nội dung xây dựng trường học thân thiện, tôi thấy còn cần phải chú ý cả vấn đề *thân thiện* giữa thầy với thầy, trò với trò (ngoài mối *thân thiện* giữa thầy - trò). Vì thực tế hiện nay trong thời buổi cạnh tranh có không ít việc đáng buồn xảy ra trong mối quan hệ giữa thầy với thầy như vì chỉ thu hút học sinh học thêm mà xích mích, ghen tỵ, nói xấu lẫn nhau, gây mất đoàn kết. Còn giữa học sinh với học sinh đã xảy ra không ít trường hợp đánh cãi, gây bẽ gây phái hoặc thu về cô đơn thui thủi một thân một mình, dễ xảy ra những tiêu cực, dễ sa vào tệ nạn. Cho nên tôi mạo muội cho rằng cần thiết phải xây dựng mối *thân thiện* giữa thầy với thầy, trò với trò trong các nhà trường. Vấn đề này không mới nhưng rất cần phải khơi lại, xây dựng lại và đó cũng là một mấu chốt của trường học *thân thiện*...

(Nguyễn Nhật Tân, số 31, Năng Tĩnh, TP. Nam Định)

2M

Tải NHẠC HAY về máy
soạn tin:

RN mã số

gửi

998

Tải nhạc theo tên, soạn:

VJ tên bài hát gửi 998

Chào 2009

	đơn âm	đa âm	có lời
Happy new year	111414	111414p	181297
Đón xuân - Mỹ Tâm	110817	110817p	181301
Khúc giao mùa	110495	110495p	18723
Lãng nhè mùa xuân về	110446	110446p	18215
Ngày Tết quê em - Đoàn Trường	110364	110364p	181302
Xuân đã về - Thanh Thảo	110826	110826p	181303
Xuân họp mặt - Phương Thảo	110827	110827p	181304
Cánh bướm vườn xuân	110811	110811p	181299
Đẹp khúc mùa xuân - Lan Hương	110832	110832p	181300

Xuân hạnh phúc

	đơn âm	đa âm	có lời
Chiếc khăn gió ấm - K9	111614	111614p	182286
Thức tỉnh - Bảo Thy	111621	111621p	182258
Soup tình yêu - Quỳnh Anh	111620	111620p	182259
12 câu nói ấm áp nhất	110851	110851p	18311
Bức thư tình đầu tiên	110565	110565p	18540
Chuyện tình mùa đông	111299	111299p	181082
Bản tình ca mùa đông	110588	110588p	18501
Từ khúc mùa đông	110474	110474p	18227
Người tình mùa đông	110333	110333p	182442

Xuân gặp mặt

	đơn âm	đa âm	có lời
Giây phút này - M. Thu - L.T	111571	111571p	181907
Người nhỏ bé - Linh Thư	111647	111647p	182365
Khi xưa ta bé	110508	110508p	18918
Phim Cô gái xấu xí	111527	111527p	181623
Thiên đường hạnh phúc	111547	111547p	181734
Có thú hạnh phúc gọi...	111521	111521p	181581
Hạnh phúc trong tâm	111644	111644p	182363

Số điện thoại

may mắn

Số di của bạn sẽ mang lại may mắn cho bạn, soạn tin:

EA

gửi

998

Nếu 2 số này có
mặt trong 6 số
cuối số của bạn.
Bạn có ngay:

500.000đ

2 số này trùng với
2 số liên nhau
trong 6 số cuối số
của bạn. Có ngay:

1.000.000đ

Nếu 2 số này
trùng với 2 số cuối
số của bạn. Bạn
có ngay:

5 triệuđ

NẠP TIỀN

Soạn tin:

CHO DÊ

ON

gửi

8379

Tài khoản dê yêu của bạn sẽ được nạp ngay số tiền
tương ứng (VNĐ) nếu nhận được tin nhắn có bất kỳ
số nào trong các số sau:

1.000.000 500.000

300.000 200.000 100.000 50.000

2M
THE COMPANY

NEW

JAVA GAME

• Soạn tin:

gửi:

JV mã số

8779

• **Gửi tặng, soạn: JV mã số 8779 nhận gửi 8779**

383

**Bí mật vùng
Đất thánh**

259

**Hạ cánh
khẩn cấp**

258

**Kho báu
Ả Rập**

387

**Nhiệm vụ
tối mật**

256

**Giác quan
thứ 7**

255

**Chống
khủng bố**

279

**Đại chiến
hải quân**

280

**Quái nhân
hồi sinh**

281

**Đêm nhạc
Dis-cô**

282

Nâng tạ 2004

283

**Cướp tàu
miền Tây**

285

**Ninja
bảo thủ**

418

**Ma
HALLOWEEN**

248

**Giải đua
Vòng quanh
nước Pháp**

249

**Kho báu
thất lạc**

250

**Võ học
tinh hoa**

251

**Vương triều
suy vong**

252

Cờ người

261

**Johnny
Rumble**

262

**Chơi bóng
cùng người đẹp**

264

**Nhảy ván
1 không 2**

278

**Kiến nhỏ
Antics**

265

**Cánh cụt
trượt băng**

266

Xếp hình 3D

2M
VIỆT NAM

Tải nhạc & hình ảnh, soạn:

RN mã số

gửi → **998**

Tải nhạc theo VJ tên bài hát gửi **998**
tên, soạn:

HOT

Hoa nhịp con tim - đẹp khóc... 182069
Thức tỉnh - Bảo Thy... 182258
Và em có anh - Mỹ Tâm... 182071
Mưa và nỗi nhớ - Mỹ Tâm... 182072
Cô gái đến từ hôm qua - Mỹ Tâm... 182073
Yêu lắm anh - Minh Hằng... 182074
Như em đợi anh - Mỹ Tâm... 182075
Soup tình yêu - P.Q. Anh... 182269
Con gió lạ - Phương Linh... 182260

Nhạc chuông truyền **Ha ha habababab....ha**

CHƠI

Giấc mơ đẹp... 181916
Uống rượu... 181918
Bảng 11... 181919
Bao giờ có chồng... 181920
Không thích tiền... 181921

12 con giáp
DANCE

Bạn tuổi gì, nhạc chuông tuổi đó. Con giáp của bạn sẽ nhảy hip hop trong điện thoại của bạn. Hấp dẫn chưa từng thấy, chỉ cần soạn tin:

MQ congiap gửi 998

Tuất.....	181941	Tý.....	181931
Hợi.....	181942	Sửu.....	181932
		Dần.....	181933
		Mão.....	181934
		Thìn.....	181935
		Ty.....	181936
		Ngọ.....	181937
		Mùi.....	181938
		Thân.....	181939
		Dậu.....	181940

Xuân chia ly

	đơn âm	đa âm	có lời
Tha thứ	111648	111648p	182366
Có thứ hạnh phúc ...	111521	111521p	181581
Hỏi hận - Khánh Phương	111519	111519p	181486
Sao băng khóc - H.Thoại	111581	111581p	181949
Ày ơi, ày à - K.V.Cường	111650	111650p	182331
Mưa nhạt nhòa - Vy Oanh	111595	111595p	182112
Bỗng dưng muốn... - M.Thư	111569	111569p	181904

HOT nhất!!!

	đơn âm	đa âm	có lời
Bàn chân tuyết phủ -	111689	111689p	182462
Gối ôm hình con heo	111690	111690p	182463
Khóc - Sỹ Luân	111691	111691p	182464
Lỗi của mưa - Quỳnh Anh	111692	111692p	182465
Lời yêu - Wanbi	111693	111693p	182466
Nhớ anh lần nữa	111694	111694p	182467
Nỗi buồn của đêm - Chu Bin	111695	111695p	182468
Tình đầu không nguôi	111696	111696p	182469
Lạnh - Không Tà Quỳnh	111682	111682p	182454
Baby let me go - Lê Hiếu	111679	111679p	182309

Hot 4 Teen

	có lời
Khô chỉ vì ghen	182335
Mình chia tay đi	182324
baby let me go	182309
Phía cuối con đường	182330
Anh chẳng thể để	182310
Vì một người	182339
Mùi tên cậu vòng	182311
Ngày mai em đi	182337
Không thể sống thiếu...	182326
Ày ơi, ày à	182331
Tình chết theo mùa thu	182338

Hip hop & Rap

Tiểu thuyết tình yêu.....	18671
10 Minutes Tell me why.....	18702
Chi Phèo.....	18756
Không nhà version 1.....	18757
Thò con chiến bánh.....	18973
Năm lùn di động.....	18969
Ông Bụt.....	181033

DANCE

sôi động

Như em đợi anh.....	182075
Và em có anh.....	182071
Mưa và nỗi nhớ.....	182072
Buổi sáng ở ciao cà phê...	182333
Chỉ tình yêu anh mắt.....	182319
Tic tic toe.....	182322
Do it (niềm tin).....	182334
Điều France cho anh.....	182326
Xe đẹp teen.....	182329
Liếc tôi.....	182327
Yêu nhau chưa chắc.....	182306
Chức gối ôm.....	182328
Cô gái đến từ hôm qua.....	181133
Chuyện tình lá và gió.....	182336
Anh nhớ em rất nhiều.....	182340

Phiên bản và 298, 5379, 3.000.000. Hỗ trợ: 18001265. Dịch vụ của 2M, TT Việt Nam Việt Links, Công ty Cổ Phần Truyền Thông VMG

112 • THẾ GIỚI MỚI 817

GIÁ: 6.800 ĐỒNG
(Sáu ngàn tám trăm đồng)

DNTN TRÀ TÚI LỌC “KỲ DIỆU”

TRÀ HOÀN NGỌC 7 NGA TÂY NINH®

Sản phẩm quý giúp ngăn ngừa bệnh tật cho mọi người

17/27A Nguyễn Trọng Cát, KP Hiệp Nghĩa, P. Hiệp Ninh, TX Tây Ninh - ĐT/Fax: 066.3621121
Email: 7nga@hoanngoctea.com - Web: www.7nga.com

TRÀ HOÀN NGỌC- DUY TRÌ TUỔI THANH XUÂN

Theo các chuyên gia dinh dưỡng, để giúp cơ thể luôn khỏe mạnh, con người phải có thói quen sinh hoạt lành mạnh, không nghiện các chất kích thích, tập thể dục thể thao đều đặn và kèm theo chế độ dinh dưỡng khoa học bao gồm các loại thực phẩm như rau, củ, quả. Những loại thực phẩm đó rất giàu vitamin và khoáng chất, đây là một yếu tố không kém phần quan trọng nhằm duy trì được tuổi thanh xuân cho con người.

Nhưng thật ra, cơ thể chúng ta không hấp thụ được hết bởi một số lý do như chế biến thực phẩm không đúng cách, thực phẩm bảo quản không tốt... Để bù đắp khiếm khuyết đó, cùng với phương châm “**Sức khỏe - tuổi thọ - sắc đẹp**”, Doanh nghiệp tư nhân Trà Hoàn Ngọc 7 Nga Tây Ninh đã không ngừng nghiên cứu được tính của cây Hoàn Ngọc (một loại dược thảo quý phát triển tốt ở vùng đất Tây Ninh) cho ra sản phẩm Trà Hoàn Ngọc. Đây là loại trà không chỉ đơn thuần là nước uống giải khát, giúp cơ thể ngăn ngừa ung thư, chống sự lờn thuốc, điều trị một số bệnh về dạ dày, tá tràng, viêm thận cấp... mà còn cung cấp một lượng vitamin và khoáng chất giúp chống lão hóa, gìn giữ và mang lại vẻ đẹp hoàn thiện cho phụ nữ.

Trà Hoàn Ngọc 7 Nga Tây Ninh là một sản phẩm có dược chất giúp đẩy mạnh các chất chống oxy hóa trong cơ thể, có tác dụng làm săn da, mượt tóc, duy trì tuổi thanh xuân, đặc biệt ở phụ nữ trung niên đang có dấu hiệu lão hóa nếu dùng lâu dài còn có tác dụng hỗ trợ việc giảm cân, tạo cho cơ thể có vóc dáng thon thả một cách tự nhiên. Trà có thể sử dụng lâu dài mà không có độc tính.

Chủ doanh nghiệp Trà Hoàn Ngọc 7 Nga giới thiệu quy trình đóng gói thành phẩm cùng PGS.TS Nguyễn Văn Hùng, Phó viện trưởng Viện Hóa học, Viện Khoa học - Công nghệ Việt Nam

ĐẠI HỌC HỒNG BANG

TUYỂN SINH 2008 - 2009

THẠC SĨ, ĐẠI HỌC, CAO ĐẲNG, TRUNG CẤP CHUYÊN NGHIỆP

03 Hoàng Việt, P.4, Q. Tân Bình, TP. Hồ Chí Minh ĐT: 08.38116488 - 08.38116489

Website: www.hbu.edu.vn www.hongbanguniversity.com.vn Email: dhongbang@hbu.edu.vn dhongbang@hcmc.netnam.vn

ĐẠI HỌC TẠI CHỨC

TUYỂN SINH TOÀN QUỐC

**TỐT NGHIỆP VĂN BẰNG CỬ NHÂN - KỸ SƯ
ĐƯỢC TIẾP TỤC HỌC CAO HỌC NHƯ ĐẠI HỌC CHÍNH QUY**

1. ĐIỀU KIỆN DỰ THI

1. Văn bằng tốt nghiệp Trung học Phổ thông, Trung học Chuyên nghiệp.
2. Dành cho **Cán bộ viên chức** Nhà nước, tư nhân **hoàn chỉnh kiến thức đại học**, để đủ điều kiện làm việc trong tình hình mới một số tin chỉ theo **giáo trình điện tử**
3. Đã làm việc làm ít nhất một năm tại các cơ quan chính quyền, các công ty nhà nước, tư nhân, hợp tác xã, trường học, bệnh viện...
4. Được miễn **giáo dục quốc phòng & giáo dục thể chất**
5. Thời gian học 4 năm, học ngoài giờ: hoặc mỗi tối **từ thứ 2 đến thứ 6** hoặc các **ngày thứ 7, chủ nhật**.
6. Chương trình học theo **chương trình chính quy** của Đại học Hồng Bang

7 NGÀNH HỌC gồm 28 chuyên ngành

1. Ngành Ngoại ngữ

1. Anh 2. Pháp 3. Nhật 4. Hoa 5. Hàn

2. Ngành Kinh tế

1. Tài chính ngân hàng
2. Quản trị kinh doanh, TT, chứng khoán
3. Kế toán, Kiểm toán

3. Ngành Mỹ thuật Công nghiệp

1. Đồ họa Quảng cáo
2. Trang trí nội ngoại thất
3. Đồ họa kim hoàn, đá quý
4. Thiết kế thời trang
5. Hoạt hình Manga & Comic
6. Hoạt hình 3D, Kỹ xảo điện ảnh
7. Đồ họa kiến trúc
8. Mỹ thuật tạo hình
(hội họa, đồ họa, điêu khắc...)

4. Ngành Công nghệ thông tin

1. Lập trình game 2. An ninh mạng

5. Ngành Điện - Điện tử

1. Viễn thông 2. Cơ khí

6. Ngành Châu Á Thái Bình Dương

1. Nhật Bản học 2. Hàn Quốc học
3. Trung Quốc học 4. Hoa kỳ học
5. Việt Nam học
1. Ngữ văn truyền thống đại chúng
2. Quản lý đô thị 3. Hướng dẫn du lịch
4. Quản trị du lịch

7. Ngành Sinh học môi trường

1. Công nghệ sinh học
2. Công nghệ môi trường

NGÀNH MỚI 2008 - 2009

1. Kiến trúc
(đào tạo Kiến trúc sư)
2. Kỹ thuật Y học

3. Điều dưỡng đa khoa
4. Trung cấp chuyên nghiệp
Thể dục thể thao - Võ thuật